

η Αρχιτεκτονική στη μόδα

Ασημίνα Μαυροματίδη

επιβλέπων καθηγήτρια

Μελίτα Εμμανουήλ

αθήνα 2012

Ασημίνα Μαυροματίδη

η Αρχιτεκτονική στη μόδα

Adolf Loos

«Έχετε παρατηρήσει την περίεργη αντιστοιχία μεταξύ του ενδύματος των ανθρώπων και του εξωτερικού των κτιρίων; Μήπως το ένδυμα με κρόσσια δεν είναι αντίστοιχο του γοθτικού ρυθμού και η περούκα αντίστοιχη του μπαρόκ;»

Mies van der Rohe

«Η αρχιτεκτονική είναι η βούληση μιας εποχής μεταφρασμένη σε χώρο.»

Coco Channel

«η αρχιτεκτονική είναι μόδα και θέμα διαστάσεων»
«Η μόδα δεν είναι κάτι που υπάρχει στα φορέματα μόνο. Η μόδα είναι στον ουρανό, στο δρόμο, η μόδα έχει να κάνει με τις ιδέες, τον τρόπο που ζούμε, τι συμβαίνει.»

Joseph Rykwert

«τα κτίρια δεν αποτελούν μόνο ένα περιτύλιγμα, αποτελούν προεκτάσεις του εαυτού μας, όπως ακριβώς και η ένδυση»

Lord Byron

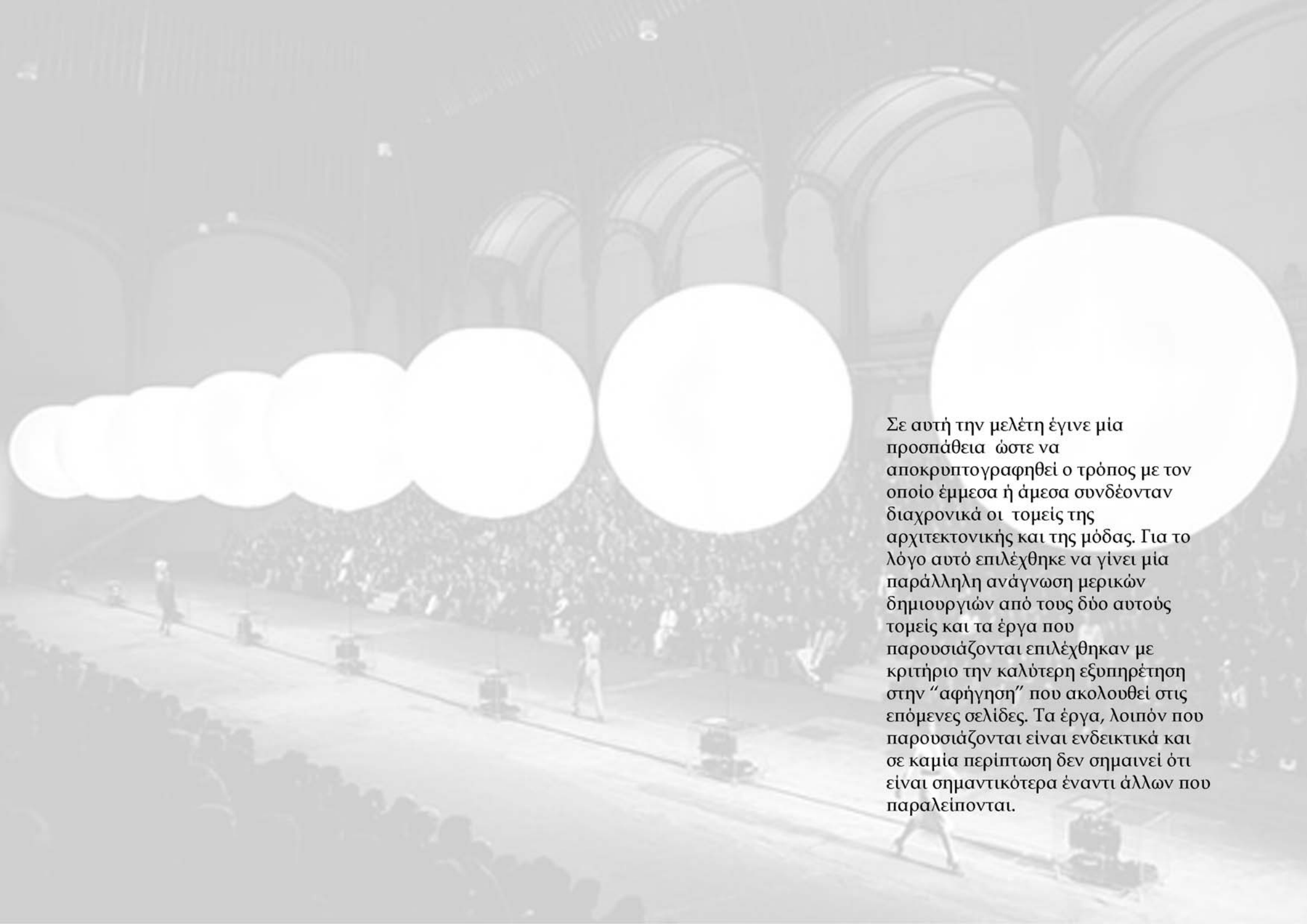
«"Ένας άντρας στα ογδόντα του έχει βιώσει πιθανώς τρεις νέες σχολές ζωγραφικής, δύο αρχιτεκτονικής και ποίησης και εκατό φορέματος.»

Oscar Wilde

«μόδα είναι συνήθως μια μορφή ασχήμιας που πρέπει να την αλλάζουμε κάθε έξι μήνες»

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Σε αυτή την μελέτη έγινε μία προσπάθεια ώστε να αποκρυπτογραφηθεί ο τρόπος με τον οποίο έμμεσα ή άμεσα συνδέονταν διαχρονικά οι τομείς της αρχιτεκτονικής και της μόδας. Για το λόγο αυτό επιλέχθηκε να γίνει μία παράλληλη ανάγνωση μερικών δημιουργιών από τους δύο αυτούς τομείς και τα έργα που παρουσιάζονται επιλέχθηκαν με κριτήριο την καλύτερη εξυπηρέτηση στην “αφήγηση” που ακολουθεί στις επόμενες σελίδες. Τα έργα, λοιπόν που παρουσιάζονται είναι ενδεικτικά και σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι είναι σημαντικότερα έναντι άλλων που παραλείπονται.

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστрукτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Το γεγονός ότι αρχιτεκτονική και μόδα έχουν πολλά κοινά στοιχεία ίσως να προκαλεί έκπληξη, δεδομένων των εμφανών διαφορών που παρουσιάζουν αυτοί οι δύο τομείς. Από τη μία πλευρά η μόδα παρουσιάζεται ως κάτι το εφήμερο και το επιφανειακό, καθώς επεξεργάζεται υλικά εύθραυστα ενώ από την άλλη πλευρά η αρχιτεκτονική θεωρείται ως κάτι το μνημειακό και το μόνιμο, καθώς χρησιμοποιεί υλικά υψηλής αντοχής. Επιπλέον τίθεται και το ζήτημα της κλίμακας, αφού πρόκειται για δύο εντελώς διαφορετικά μεγέθη. Οι σχεδιαστές μόδας δημιουργούν για το ανθρώπινο σώμα, ενώ οι αρχιτέκτονες δημιουργούν κτίρια στα οποία μπορούν να ζήσουν ταυτόχρονα πολλά ανθρώπινα σώματα. Ανεξάρτητα από την κλίμακα, όμως, το σημείο έναρξης και των δύο είναι το ανθρώπινο σώμα, αυτό προστατεύουν και προφυλάσσουν ενώ ταυτόχρονα παρέχουν έναν τρόπο έκφρασης της ταυτότητας, είτε πρόκειται για προσωπική είτε για πολιτική, θρησκευτική ή ακόμα και πολιτιστική. Περιβάλλον και πολιτισμός επηρεάζουν το ίδιο σχεδιαστές μόδας και αρχιτέκτονες. Μέσα από την πάροδο των χρόνων παρατηρούμε ότι τόσο τα ρούχα, όσο και τα κτίρια αποτελούν ανθρώπινες δημιουργίες ανεκτίμητης αξίας που υποδηλώνουν πολιτιστικές και οικονομικές συνθήκες, στυλιστικές ιδιαιτερότητες και προόδους στην τεχνολογία και στα υλικά. Ακόμα και σήμερα σχεδιαστές και αρχιτέκτονες επηρεάζονται από τους παραπάνω παράγοντες και δημιουργούν σε ένα σύγχρονο πλαίσιο.

Ενώ λοιπόν σχεδιαστές μόδας και αρχιτέκτονες δημιουργούν αντικείμενα που διαφέρουν σε κλίμακα και σε υλικά, η δημιουργική πορεία και η σχεδιαστική διαδικασία είναι αυστηρά όμοια. Και οι δύο ξεκινούν την συνθετική πορεία τους στις 2 διαστάσεις προκειμένου να σχεδιάσουν μία τρισδιάστατη μορφή. Οι αισθητικές τάσεις που επικρατούν, τα ιδεολογικά και θεωρητικά θεμέλια, καθώς και οι τεχνολογικές καινοτομίες επηρεάζουν και τους δύο τομείς και αυτό αντικατοπτρίζεται στα ενδύματα και στα κτίρια, τα οποία μοιράζονται ίδιες κατασκευαστικές και στυλιστικές ποιότητες ή αντλούν από κοινές δημιουργικές παρορμήσεις. Οι σχεδιαστές και στα δύο πεδία άλλωστε έχουν επηρεαστεί και εμπνευστεί ο ένας από τον άλλο και αυτό αποτυπώνεται μάλιστα και σε όρους που χρησιμοποιούν, οι οποίοι ανήκουν στο αντίθετο από αυτούς πεδίο. Για παράδειγμα όροι όπως "architectonic", "structural", "constructed" χρησιμοποιούνται για περιγραφή ενδυμάτων, ενώ πρόκειται για καθαρά αρχιτεκτονικούς όρους και αντίστοιχα οι αρχιτέκτονες δανείζονται όρους, όπως "draping", "wrapping", "weaving", "folding", "printing" για περιγραφή ενός κτιρίου ή ακόμα οι λέξεις αυτές αποτελούν έμπνευση για συνθετική δημιουργία.

Υπάρχουν λοιπόν έντονες ομοιότητες καθώς και σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο αυτών δημιουργών. Η χρυσή τομή τους όμως, είναι οι κοινές «αρχές» τους:

Έμπνευση: και οι δύο εμπνέονται από τη φύση, τη μορφή, τον άνθρωπο, την ιστορία, τις αναμνήσεις, τη φαντασία.

Αισθητική: και οι δύο ασχολούνται με τον ορισμό του ωραίου και την εμπειρία που προσλαμβάνουμε μέσω των αισθήσεων.

Δημιουργία: και οι δύο ξεκινούν με ένα απλό σχέδιο σε χαρτί και καταλήγουν σε ένα τρισδιάστατο μοντέλο. Μόνο η κλίμακα και το μέτρο αλλάζουν.

Μέτρο: η χρυσή τομή και των δύο είναι τα Μαθηματικά. Υπάρχουν και στα δύο, από την κόμμωση και τη γεωμετρία του φορέματος μέχρι τις αναλογίες και τη σύνθεση ενός κτιρίου.

Τεχνική: και οι δύο ασχολούνται με τις μεθόδους κατασκευής, το χειρισμό των υλικών και τη λειτουργικότητα.

Φόρμα: η αντίληψη του χώρου μορφοποιείται τόσο στη μόδα όσο και στην αρχιτεκτονική.

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας		X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
β. Γεωμετρία	35		
ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας	41		
η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον			
δ. Υλικά	45		
η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
ε. Αναδίπλωση	49		
ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
ζ. Πτύχωση	53		
ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
η. Drapery	57		
η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης			
θ. Μοτίβα	61		
η επανάληψη ως μέσο έκφρασης			
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση	65		
αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία			
κ. Κενό	75		
χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο			
λ. Blobs	79		
ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας			
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Ιστορική αναδρομή

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο σχεδιαστής Γιάννης Τσεκλένης¹ η Μόδα είναι τόσο παλιά τέχνη, αφού ουσιαστικά αρχίζει από την στιγμή που ο πρώτος προϊστορικός κυνηγός κατάφερε να πουλήσει δέρμα της λείας του σε έναν άνθρωπο για να τον ντύσει με αυτό. Το δέρμα χρησιμοποιούνταν επίσης και στους εξωτερικούς τοίχους των κτισμάτων - καλυβών για πιο σταθερή κατασκευή. Ιστορικά κοστούμια αποκαλύπτουν την συσχέτιση της μόδας με την αρχιτεκτονική σε ρούχα περιόδων, όπου πολλά ρούχα διακοσμούνται ή ακόμα και κατασκευάζονται σύμφωνα με αρχιτεκτονικές αναφορές.

Elie Saab

Στην αρχαία Ελλάδα οι ραβδώσεις των κιόνων αντανakλώνται και στις πτυχώσεις και στην κυλινδρική φόρμα των ρούχων-χιτώνων που κάλυπταν τα σώματα τόσο των ανδρών όσο και των γυναικών. Και τα κτίρια και τα ρούχα στην αρχαία Ελλάδα ήταν αρμονικά κατασκευασμένα σύμφωνα με την αναλογία του ανθρώπινου σώματος. Μάλιστα υπήρχαν και διαφορετικά ονόματα χιτώνων (ιωνικός - δωρικός), όπως ακριβώς και για τους κίονες. Αρκετοί μάλιστα σύγχρονοι αρχιτέκτονες δημιουργούν προσόψεις εξερευνώντας τις έννοιες της πτύωσης και της αναδίπλωσης.

Zathew Zheng

Η μεσαιωνική τάση για την υπερβολική καθετότητα μπορεί να παρατηρηθεί τόσο στην γοτθική αρχιτεκτονική, όσο και στην ένδυση. Υποδήματα με ιδιαίτερο σχήμα, μανίκια, και τα λεγόμενα hennins²- είδος καπέλου ταυτίζονταν με τις τοξωτές καμάρες και τους ψηλούς χώρους της γοτθικής κατασκευής, όπως τους καθεδρικούς του 13ου αιώνα στη Γαλλία, Αγγλία και Αμιένη. Το κοστούμι και των δύο φύλων εφάρμοζε κολλητά στο κορμί και ήταν κομμένο με τρόπο που τόνιζε τη μακριά και κατακόρυφη γραμμή. Για τον ίδιο σκοπό, προστέθηκαν αργότερα κάποια συμπληρώματα στα ρούχα εντελώς άχρηστα που κρέμονταν από τα μανίκια και ήταν επικολλημένα στις άκρες των ενδυμάτων. Πρόσφατα η γοτθική αφίδα αποτέλεσε την έμπνευση για ένα φόρεμα του Yeohlee Teng για το φθινόπωρο- χειμώνα 1999- 2000, στο οποίο κομμάτια πατρών στο σχήμα τοξωτών αφίδων ράβονται μαζί για να δημιουργηθεί μια φούστα. Κατά την Αναγέννηση επίσης, καθώς οι διάδρομοι των κτιρίων μεγάλωναν και ο χαρακτήρας τους γίνονταν μεγαλοπρεπής παράλληλα και οι διαστάσεις και οι αναλογίες των φορεμάτων έφταναν σε αντίστοιχα εντυπωσιακά μεγέθη.

¹ Ο Γιάννης Τσεκλένης που γεννήθηκε στην Αθήνα το 1937, θεωρείται το όνομα και η υπογραφή που τοποθέτησε την Ελλάδα στον παγκόσμιο σύγχρονο χάρτη της μόδας. Οι δημιουργίες του, οι περισσότερες με έμφαση στο δικό του σχέδιο υφάσματος, διατέθηκαν κατά τις δεκαετίες '60, '70 και '80 από το κορυφαία καταστήματα και πολυκαταστήματα του κόσμου και ο Τσεκλένης κέρδισε μια θέση στην γκαρνταρόμπα πολλών χιλιάδων γυναικών, ανδρών και παιδιών σε περισσότερες από 20 χώρες. Η υπογραφή Tseklenis διακρινόταν και σε ξεχωριστές συλλογές λευκών ειδών, πλακιδίων τοίχου/δαπέδου, αποσκευών, υφασμάτων εσωτερικού χώρου, ένδυση προσωπικού εταιριών και οργανισμών και το εσωτερικό αυτοκινήτων και αεροσκαφών. Από την δεκαετία του '90 ασχολείται με τον σχεδιασμό και την καλλιτεχνική επιμέλεια ξεχωριστών οικιστικών συνόλων και μικρών υπερπολυτελών ξενοδοχείων ενώ είναι υπεύθυνος για τον σχεδιασμό των νέων λεωφορείων και τρόλεϊ της Αθήνας και όλων των τρένων της χώρας.

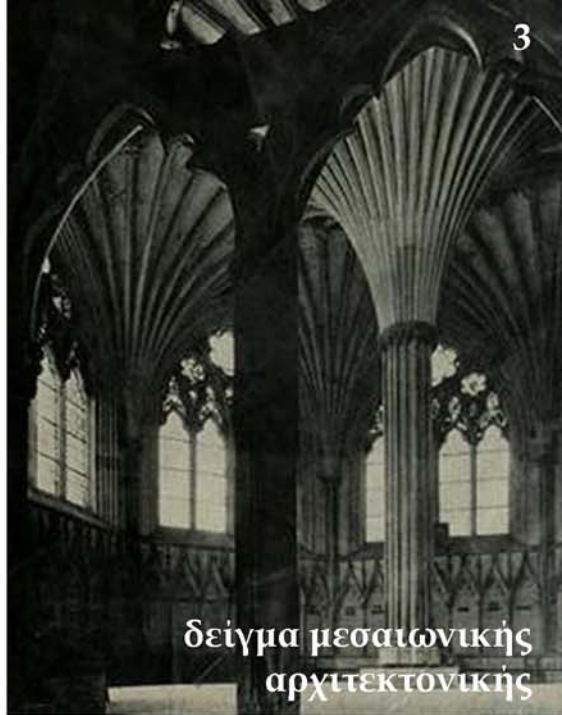
² Το hennin ήταν ένα είδος καπέλου σε σχήμα κώνου ή «καμπαναριού» ή κολουρου κώνου που φοριόνταν στα τέλη του Μεσαίωνα από τις γυναίκες της αριστοκρατίας στην Ευρώπη. Η χρήση του ήταν πιο έντονη στη Βουργουνδία και τη Γαλλία, αλλά και αλλού, ειδικά στα αγγλικά δικαστήρια, και στη Βόρεια Ευρώπη, την Ουγγαρία και την Πολωνία.

Καρυάτιδες

Παρθενώνας

δειγμα μεσαιωνικής αρχιτεκτονικής

φόρεμα αναγέννησης

δειγμα γοθικής αρχιτεκτονικής

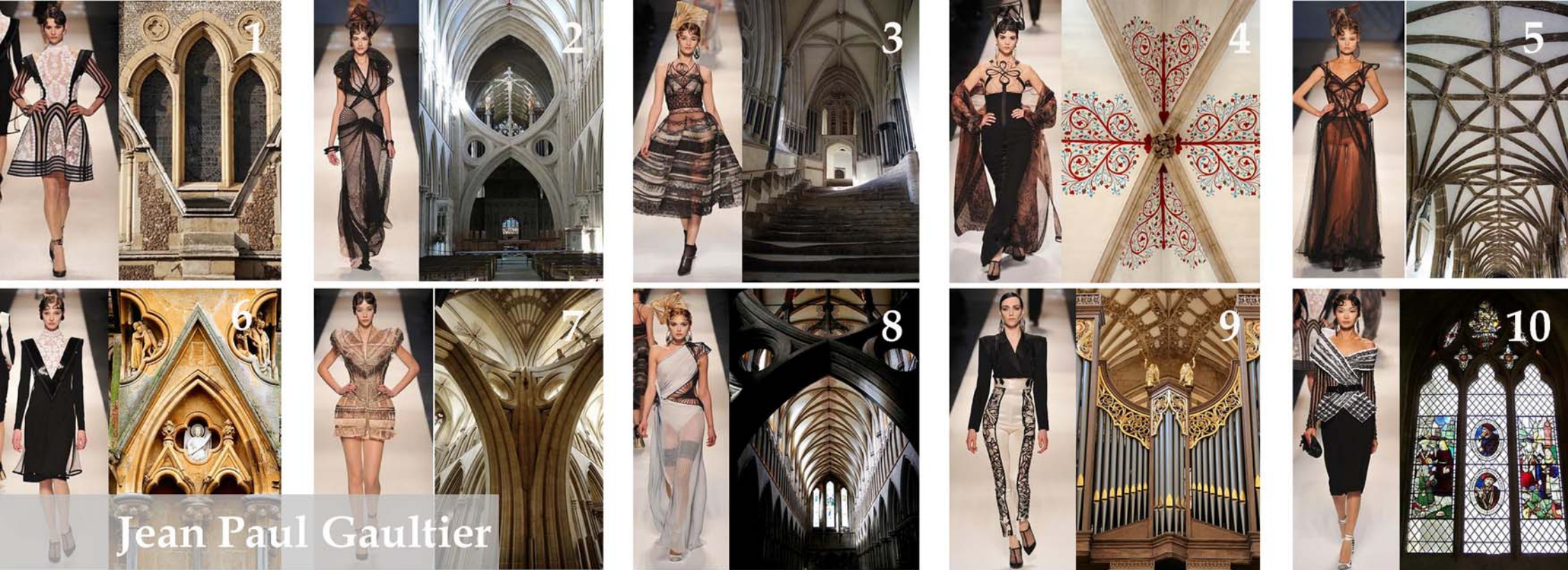
hennin

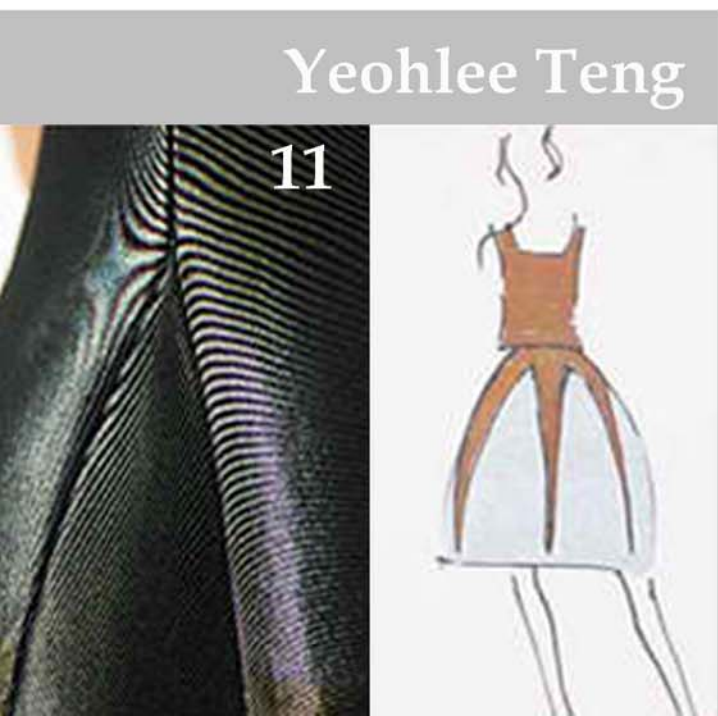
μεσαιωνικά φορέματα

μεσαιωνικά φορέματα

Jean Paul Gaultier

Yeohlee Teng

Rei Kawakubo

Φυσικά πιο βαθιές και πιο σύνθετες συσχετίσεις αναπτύχθηκαν μεταξύ των δύο αντικειμένων, ως αποτέλεσμα της εξέλιξης της τεχνολογίας και των διαδικασιών παραγωγής. Τα μαύρα ψηλά καπέλα από μετάξι που ήρθαν στην μόδα μετά το τέλος της βιομηχανικής επανάστασης έγιναν το σύμβολο της εκβιομηχάνισης, αλλά και των ιδίων των επιχειρηματιών της εποχής, ενώ η ομοιότητά τους με τις ψηλές καμινάδες των εργοστασίων είναι αναμφισβήτητη. Το 1850 η προκατασκευή των υλικών για τα κτίρια και οι εξελίξεις στις κατασκευές από χάλυβα ανοίγουν νέους αρχιτεκτονικούς ορίζοντες, αφού απαιτούνται λιγότερα στατικά στοιχεία και έτσι προκύπτουν μεγαλύτεροι χώροι. Το Crystal Palace ένας ιστός από δοκάρια χυτοσίδηρου καλυμμένος από γυαλί του Joseph Paxton¹ που στέγαζε την Έκθεση το 1851 στο Λονδίνο είχε έναν από τους μεγαλύτερους εσωτερικούς χώρους της εποχής. Μία παρόμοια προσέγγιση που αφορούσε την κατασκευή εφαρμόστηκε και στην γυναικεία ένδυση.

Τη δεκαετία του 1850 και 1860 οι γυναίκες φορούσαν κάτω από τη φούστα κυρίως κρινολίνα². Τα κρινολίνα δεν ήταν ακριβώς διακοσμητικά στοιχεία, αλλά μάζευαν προς τα πάνω την εξωτερική φούστα, αφήνοντας να φανεί το μεσοφόρι, και πιθανόν είχαν λίγα κεντήματα στις μανσέτες και στο γιακά. Σαν λύση στα βαριά στρώματα των μεσοφοριών και των φουστών οι σχεδιαστές κατασκεύασαν «οπλισμούς» από στεφάνες προκειμένου να συγκρατούν τις φούστες σε σχήμα. Αν και ο Paxton δεν είχε καμία πρόθεση να επηρεάσει την γυναικεία ένδυση ωστόσο το σχέδιο του αποτέλεσε έμπνευση για την δημιουργία της κατασκευής αυτής³ που κυριάρχησε και σε επόμενες δεκαετίες και μετασχηματίστηκε αργότερα το 1870 στην *tourneure*⁴ - ένα είδος μηχανισμού που στήριζε και έδινε σχήμα στην ουρά του φορέματος. Εκείνη την εποχή άρχισε να χρησιμοποιείται και η ραπτική μηχανή, όπως την γνωρίζουμε σήμερα και η οποία παρήγε ακριβείς φόρμες και έκανε δυνατή την μαζική παραγωγή στον τομέα της ένδυσης.

Τα αισθησιακά καμπυλόγραμμα σχήματα που έγιναν γνωστά από την *art nouveau* στο τέλος του 19ου αιώνα εμφανίστηκαν στον τομέα της μόδας στην δουλειά μεταξύ άλλων και του Paul Poiret⁵, καθώς επίσης και στις ελικοειδείς, φυσικές φόρμες που ενσωματώθηκαν στην αρχιτεκτονική από επαγγελματίες όπως ο Louis Henry Sullivan και ο Hector Guimard. Βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα του κινήματος της *art nouveau* ήταν η επιτήδευση της μορφής, κυρίως για στοιχεία που αντλήθηκαν από τη φύση καθώς και η στενή συσχέτιση της με το κίνημα του συμβολισμού. Η *Art Nouveau* συνδέθηκε ακόμα με την ιαπωνική και τη γοτθική τέχνη. Μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα οι ιαπωνικές επιρροές εντεινόνταν διαρκώς, όπως το φανερώνει η έκδοση του περιοδικού Καλλιτεχνική Ιαπωνία (1881-1991) από τον Samuel Bing, καθώς και οι εκθέσεις ιαπωνικής τέχνης που οργανώνονταν από τη Κεντρική Ένωση Διακοσμητικών Τεχνών (1893) και τη Σχολή Καλών Τεχνών της Ιαπωνίας (1890). Η ιαπωνική τέχνη προσέφερε στην *Art Nouveau* τη μίμηση των φυσικών μορφών αλλά και την ανάγκη για αναζήτηση περίπλοκων διακοσμητικών θεμάτων.

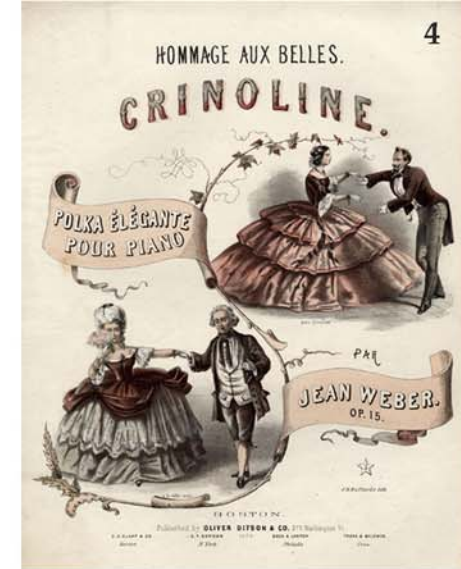
¹ Ο Joseph Paxton ήταν Άγγλος κηπουρός και αρχιτέκτονας, γνωστός κυρίως για το Crystal Palace. Το συγκεκριμένο κτίριο θεωρούνταν ακατόρθωτο για την εποχή του, κατασκευαστικά. Ήταν ένα έργο από σίδηρο και γυαλί με διαστάσεις 516μ. μήκος η μία πλευρά και 124μ. μήκος η άλλη, ενώ έφτανε τα 33μ. μέγιστο ύψος. Χτίστηκε μέσα σε 8 μήνες, από 2000 εργάτες.

² Το κρινολίνο είναι φαρδιά φούστα που προεξέχει, ενισχυμένη με άλλη δόκαμπτη φούστα, μεσοφόρι ή σύρμα ή μπανέλα. Διάσημη στις περιόδους του ροκοκό και του μπαρόκ.

³ James Laver, 1949, "Style in Costume", London: Oxford University Press

⁴ Η διαφορά του από το κρινολίνο είναι ότι δεν καλύπτει όλο το κάτω μέρος του φορέματος αλλά μόνο την πίσω όψη του. Έχει ένα δίκτυο από οριζόντιες μεταλλικές ράβδους που υποστηρίζονται από κάθετες ρίγες. Το σχήμα του δεν είναι τόσο διογκωμένο, ενώ δίνει στη φούστα στο πίσω μέρος της ένα πιο τετράγωνο προφίλ.

⁵ Αν και υπήρξε ίσως ο πιο γνωστός για την απελευθέρωση των γυναικών από τους κορσέδες και για τις εντοπωσιακές εφευρέσεις του πιο σημαντική ήταν η συμβολή του Poiret στην μόδα στην ανάπτυξη μιας προσέγγισης στη μονοδερική που επικεντρώνεται στην τεχνική του *draping*, μία ριζική απομάκρυνση από την προσαρμογή και τον τρόπο σχεδιασμού του παρελθόντος.

Η μόδα επηρεάστηκε άμεσα από το κίνημα της art nouveau όχι μόνο στα σχέδια των κεντημάτων, αλλά και στις γραμμές των φορεμάτων με τις σχετικά απλές φούστες που άνοιγαν στο στρίφωμα ακολουθώντας τη νέα αισθητική.

Αργότερα σε συνάρτηση με τις αναδυόμενες ιδέες του μοντερνισμού¹ τόσο η μόδα όσο και η αρχιτεκτονική προχώρησαν σε ακόμα πιο απλές φόρμες, στις αρχές και μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα και απομακρύνθηκαν από την υπερβολική διακόσμηση. Οι μορφές απλουστεύθηκαν και η δομή άρχισε πλέον να εκτίθεται.

Το κίνημα του μοντερνισμού ήταν αυτό που αναδιατύπωσε τους κανόνες δημιουργώντας ένα «ρήγμα» ανάμεσα στον τρόπο κατασκευής και την αισθητική, ελευθερώνοντας το κτίριο ώστε να μη χρειάζεται τη στήριξη από εξωτερικούς τοίχους αλλά εσωτερικά, από οπλισμένο σκυρόδεμα ή από μεταλλική κατασκευή.

Coco Chanel

¹ Ο Μοντερνισμός, στην γενική του έννοια, είναι η μοντέρνα σκέψη, ο χαρακτήρας και συνάμα η πρακτική του εφαρμογή. Πιο συγκεκριμένα, ο όρος περιγράφει το μοντερνιστικό ρεύμα μαζί με τις πολιτιστικές τάσεις και το σύνολο των πολιτιστικών κινήματων που εμφανίστηκαν μαζί με συνταρακτικές αλλαγές στην Δυτική κοινωνία στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα. Πρόκειται για μία αντίδραση στις συντηρητικές αξίες του Ρεαλισμού. Ο Μοντερνισμός απέρριψε την "σιγουριά" της Αναγέννησης καθώς και την έννοια ενός συμπνευμένου, παντοδύναμου Θεού και επικροτούσε τα αφηρημένα, αντιουμβατικά νέα ήθη, που κατέφθασαν με την αλλαγή του αιώνα μέσω της συνεχώς εξελισσόμενης τεχνολογίας και των επιπτώσεων που είχε ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος στην ψυχισμό των καλλιτεχνών. Βασίστηκε και σε προηγούμενα επαναστατικά κινήματα, μεταξύ των οποίων ο φιλελευθερισμός και ο κομμουνισμός.

² Με τον όρο Bauhaus αναφερόμαστε στην καλλιτεχνική και αρχιτεκτονική σχολή που ιδρύθηκε από τον Βάλτερ Γκρόπιους και αναπτύχθηκε την περίοδο 1919-1933 στη Γερμανία.

³ Η Annelise Albers (το γένος Fleischmann) (12 Ιουνίου, 1899 - 9η Μαΐου 1994) ήταν μία Γερμανο-Αμερικανή καλλιτέχνης κλωστοϋφαντουργίας και χαράκτης. Είναι ίσως η πιο γνωστή καλλιτέχνης κλωστοϋφαντουργίας του 20ου αιώνα.

⁴ Ο André Courrèges είναι ένας Γάλλος σχεδιαστής μόδας, γνωστός για το υπερ-μοντέρνο σχεδιασμό του. Στην ηλικία των 25, μετά από σπουδές για να γίνει πολιτικός μηχανικός, πήγε στο Παρίσι για να εργαστεί στον οίκο μόδας Geanne Lafaurie. Μερικούς μήνες αργότερα πήγε στον διάσημο ισπανό σχεδιαστή Balenciaga.

Έτσι από τότε και ύστερα ο σκελετός κάθε κτιρίου μπορούσε να «φορέσει» οποιοδήποτε ρούχο - δηλαδή υλικό. Και η διαδικασία αυτή δημιούργησε νέα αισθητικά κριτήρια και μερικές φορές νέους κανόνες αισθητικής. Ο αρχιτέκτονας άρχισε να έχει την ευελιξία επιλογής πολλών «ενδυμασιών» για το κτίριό του. Δοκίμαζε την πλαστικότητα του κτιρίου με την επιλογή υλικών, γινόταν εφευρέτης νέων τεχνικών, αντιστοιχούσε στην όψη το χρώμα και την υφή μέσα από τα υλικά που επέλεγε ο ίδιος. Μία επανάσταση στον τρόπο και στο αποτέλεσμα του σχεδιασμού είχε επιτευχθεί.

Αυτό έγινε εμφανές στο έργο αρχιτεκτόνων, όπως των Le Corbusier και J.J.P Oud και σε σχεδιαστές μόδας όπως οι Coco Chanel και Cristobal Balenciaga. Συγκεκριμένα η σχολή του Bauhaus²- που περιελάμβανε αρχιτέκτονες όπως τον Walter Gropius και σχεδιαστές κλωστοϋφαντουργίας όπως την Annie Albers³- έδωσε έμφαση στην πρακτικότητα και στην ιδέα ότι κτίρια και ρούχα πρέπει να εκφράζουν τη λειτουργία τους.

Annie Albers

Ο σχεδιαστής μόδας André Courrèges⁴ που ξεκίνησε την καριέρα του σαν μηχανικός και που τα καθαρά φουτουριστικά του ρούχα είχαν επηρεασθεί βαθιά από τον Le Corbusier συνόψισε την ουσία της μόδας και της αρχιτεκτονικής το 1960 λέγοντας «Το πρόβλημά μου είναι να λύσω αρμονικά τα λειτουργικά προβλήματα - όπως ο μηχανικός που σχεδιάζει ένα αεροπλάνο, όπως ο άνθρωπος που φαντάζεται ένα αυτοκίνητο»

André Courrèges

Ο Calvin Klein θεωρείται εισηγητής της μινιμαλιστικής μόδας, παρόλο που οφείλει πολλά στους σχεδιαστές Halston, Yves Saint Laurent, Giorgio Armani, Miuccia Prada, Helmut Lang. Ουδέτερος στα χρώματα, αεροδυναμικός στα σχήματα, απομακρυσμένος από τον στολισμό, τα ρούχα του από το 1970 και 1980 κατείχαν μια καθαρή και μοντέρνα απλότητα που σε πολλά σημεία αντανάκλα το διεθνές στυλ αρχιτεκτονικής των Breuer, Richard Neutra, Ludwig Mies Van De Rohe του 1920- 1930. Ο Klein μάλιστα εφάρμοσε τις μινιμαλιστικές του απόψεις και στο σχεδιασμό των καταστημάτων του.

Calvin Klein

Η Prada επίσης σχεδίασε μινιμαλιστικές κολεξιόν, οι οποίες όμως δεν είχαν μία συνεχιζόμενη τάση. Όπως μάλιστα εξήγησε η Miuccia Prada, σχεδιάστρια και ιδιοκτήτρια του οίκου Prada, η υιοθέτηση μίας παλέτας χρωμάτων όπως το καφέ, το ναυτικό μπλε και το μαύρο στις αρχές του 1990 αποτέλεσε αντίδραση στις υπερβολές του 1980. Ο Narciso Rodriguez,¹ παρ' όλα αυτά, ανέπτυξε μια εκλεπτυσμένη και αναγνωρίσιμη μινιμαλιστική ευαισθησία για την γυναικεία ένδυση που επηρεάστηκε από το έργο του Georg Muche, εκπρόσωπο του κινήματος του Bauhaus. Και οι δύο ενδιαφέρθηκαν έντονα για την εγγενή ομορφιά της δομής και της κατασκευής και την παρουσίασή της στο έργο τους. Η πλειοψηφία των κολλητών ρούχων του Rodriguez παρουσιάστηκε με ακρίβεια που τους επέτρεψε να ακολουθήσουν ομαλά τις καμπύλες του γυναικείου σώματος, χωρίς να περιμένουν από τον όγκο να τους δώσει μορφή. Ο δημιουργός απέφυγε την υπερβολική εμμονή στη λεπτομέρεια και άφησε τις ραφές να αποτελούν την μόνη διακόσμηση των ρούχων του.

Rodriguez

Τα τελευταία 25 χρόνια η μόδα και η αρχιτεκτονική ακολούθησαν ακόμα πιο κοινές αισθητικές κατευθύνσεις. Σε μεγάλο βαθμό η παγκοσμιοποίηση συνέβαλε στην γρήγορη και εύκολη διάδοση των τελευταίων εξελίξεων και στους δύο τομείς. Το 1980 η εφαρμογή των κλασικών μοτίβων της ελληνικής αρχαιότητας – φύλλο ακάνθου, κιονόκρανα- στην γυναικεία ένδυση και στα αξεσουάρ των σχεδιαστών Gianni Versace και Hermes συνέβη ταυτόχρονα με την στροφή της αρχιτεκτονικής σε νεοκλασικά στοιχεία. Ωστόσο η πιο εντυπωσιακή κοινή πορεία των δύο κατευθύνσεων αναγνωρίστηκε στην υιοθέτηση του μινιμαλισμού και του ντεκονστρουκτιβισμού.

Versace

¹ Ο Rodriguez πριν ανοίξει την δική του εταιρεία το 1997 εργάζονταν για τον Calvin Klein στα γυναικεία ενδύματα. Τα βλέμματα στράφηκαν πάνω του όταν σχεδίασε το νυφικό της πρώην συναδέλφου του από τον οίκο του Calvin Klein Carolyn Bessette για το γάμο της με τον John F. Kennedy, Jr.

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πως η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Έμπνευση

Στο παρελθόν δεν είναι λίγες οι συλλογές που έχουν παρουσιασθεί από σχεδιαστές μόδας, οι οποίες ήταν αποτέλεσμα έμπνευσης από συγκεκριμένο αρχιτεκτονικό έργο ή αρχιτέκτονα. Ο σχεδιαστής Marchesa¹ στην συλλογή του, φθινόπωρο/χειμώνας 2008, παρουσίασε φορέματα εμπνευσμένα από τα ψηλά καμπαριανά και τις κλιμακωτές παγόδες που βρίσκονται σε ναούς και ιερά της Ασίας. Μάλιστα για να βοηθήσει τους άλλους να δουν την ομοιότητα, κάθε φόρεμα παρουσιάστηκε δίπλα σε μία εικόνα από ένα αρχιτεκτονικό αριστούργημα. Σύμφωνα δε με την Nicole Phelps² του style.com, “υπήρχε μία νέα δομή σε αυτή τη συλλογή, που εκφράζονταν με έντονη γλυπτική και προκαλούσε τα βλέμματα όλων, καθώς και τον διακαή πόθο της απόκτησής τους”.

Marchesa

Όταν η συλλογή του Marchesa μελετηθεί στο σύνολό της οι πολύπλοκες λεπτομέρειες και η συγκεκριμένη δομή της θυμίζει την σταδιακή στένωση των καμπαριανών και τις κλιμακωτές παγόδες. Οι ιδιαίτερα διακοσμημένες άκρες των συνόλων θυμίζουν το ψηλότερο σημείο του καμπαριανού ή της παγόδας, που χρησιμεύει για να προστατεύει το κτίσμα από την αστραπή. Συμβολικά, τα καμπαριανά και οι παγόδες έχουν δύο λειτουργίες. Η πρώτη είναι να δώσει την εντύπωση της δύναμης και η δεύτερη είναι να φτάσει μέχρι τους ουρανό, φέρνοντας τον άνθρωπο πιο κοντά στο Θεό. Γι αυτό άλλωστε και κάθε κομμάτι της συλλογής αποτελούσε αφιέρωμα στη βασίλισσα Ελισάβετ Α', η οποία αναγκάστηκε να κρατήσει κρυμμένη την θηλυκότητα της, παρά την τρομερή της δύναμη.

Marchesa

Η μόδα θα μπορούσε να είναι αρχιτεκτονική. Έχει αρχιτεκτονική δομή, αρχιτεκτονική φιλοσοφία, αρχιτεκτονική αποτύπωση της σκέψης. Στους περισσότερους σχεδιαστές ρούχων άλλωστε, θα άρεσε να είναι και αρχιτέκτονες όπως και το αντίστροφο. Αυτό το βλέπουμε και στην πράξη. Ο G. Armani, ο Lanvin, ο Bottega Veneta, ο P. Stark, ο Gareth pugh, η Sandra Backlund, ο Hussein Chalayan, η Zaha Hadid κ.α. είναι μερικές περιπτώσεις που έχουν κάνει πράξη αυτό το σύμπλεγμα. Η συλλογή OPAL της Nichole Declare είναι εμπνευσμένη, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η ίδια από αρχιτεκτονήματα που βρίσκονται σε πρωτεύουσες της μόδας όπως το Duomo - Μιλάνο, το Αβαείο του Γουέστμινστερ - Λονδίνο, το Chrysler Building - Νέα Υόρκη και το Chateau de Villette του Παρισιού. Από την άλλη η συλλογή της Louise Goldin Άνοιξη / Καλοκαίρι 2007 είναι ένας συνδυασμός της υψηλής τεχνολογίας με καινοτόμες πλέξεις και μοναδικές τεχνικές. Η συλλογή είναι εμπνευσμένη από την αρχιτεκτονική, και ιδιαίτερα από το έργο του αρχιτέκτονα Antonio Gaudi. Τα πλεκτά της Louise Goldin είναι φτιαγμένα από νήματα, όπως lurex συνδυασμένα με άριστης ποιότητας κασμίρι.

Louise Goldin

¹ Ο Marchesa είναι φίρμα που ειδικεύεται στην γυναικεία υψηλή ραπτική και ιδρύθηκε το 2004 από την Georgina Charman και τον Keren Craig.

² Η Nicole Phelps είναι η διευθύντρια του Style.com. Προσχώρησε στην συγκεκριμένη ιστοσελίδα μόδας το 2004.

Αλλά και η εταιρεία Loewe, με έδρα στην Μαδρίτη, δεν θα μπορούσε να μείνει ανεπηρέαστη από το έργο του Ισπανού αρχιτέκτονα. Η χρήση του ψηφιδωτού και το περίπλοκο σχέδιο στο διπλανό φόρεμα αποτέλεσε «σήμα κατατεθέν» της χρήσης σπασμένων κεραμικών στα σχέδιά του Gaudi, τα περισσότερα εκ των οποίων έχουν παραισθησιογόνα αποτελέσματα. Μπορεί να μην είναι τόσο πολύχρωμο, όπως οι περισσότερες δημιουργίες του αρχιτέκτονα, για παράδειγμα τα παγκάκια στο Parque Guelle ή τα κτίριά του που μοιάζουν να έχουν βγει από παραμύθι και στολίζουν τους δρόμους της Βαρκελώνης, ωστόσο η κυριαρχία του μωσαϊκού θυμίζει έντονα το έργο του. Τέλος και η σχεδιάστρια Sarah Burton για τον Alexander McQueen εμπνέεται από τον αρχιτέκτονα Gaudi και οι επιρροές του στην συλλογή της το 2010 προκάλεσαν εντυπώσεις.

Bottega

Ο Ισπανός σχεδιαστής Diego David Domínguez González παρουσίασε την συλλογή του Davidelfin άνοιξη/ καλοκαίρι 2010 κατά την διάρκεια του fashion week στην Νέα Υόρκη. Ο ίδιος υποστηρίζει ότι εμπνεύστηκε από τις Πολυχρωμίες (Polychromie) του Le Corbusier, ενώ η συλλογή του αποτέλεσε χαρακτηριστικό παράδειγμα του ανδρόγυνου μινιμαλισμού, με την χρήση των χρωμάτων μπλε και πράσινο. Από την άλλη ο σχεδιαστής Jean Pierre Braganza, απόφοιτος του Central Saint Martins έχει γίνει γνωστός για την ταυτόχρονη αρχιτεκτονική και γλυπτική προσέγγιση στο σχεδιασμό των ρούχων του. Δεν αποτελεί καμία έκπληξη λοιπόν, ότι η συλλογή του Jean Pierre SS12 είναι εμπνευσμένη από τον Γερμανό αρχιτέκτονα Ludwig Mies van der Rohe, πρωτοπόρο μοντερνιστή του 20ου αιώνα. Σχεδιάζοντας για τις γυναίκες που δεν «φοβούνται να αγκαλιάσουν τη σκοτεινή πλευρά της ζωής», ο Braganza δημιούργησε μια σύγχρονη, σίγουρη και τολμηρή συλλογή. Κρατώντας το σακάκι κοστούμι ως επίκεντρο του, οι ακανόνιστες γραμμές και τα υπερμεγέθη σχήματα ήταν αναμειγμένα με μια παιχνιδιάρικη κατασκευή. Τόνοι του γκρι και μία σειρά μονόχρωμων σχεδίων κυριάρχησαν στην πασαρέλα, με πορτοκαλί λάμπες μόνο στο τέλος της εκδήλωσης. Οι εκτοπώσεις εμπνευσμένες από το Art- Deco τόνιζαν το έντονο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον του σχεδιαστή και πρότειναν μια αρμονία μεταξύ της τέχνης, του design και της μόδας.

Marchesa

2

Mies van der Rohe 3

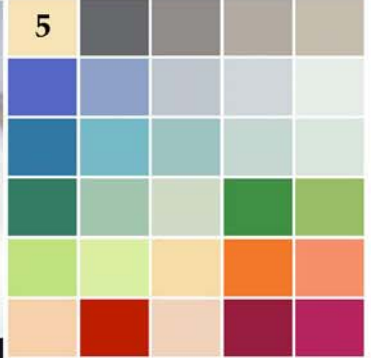
Jean Pierre Braganza

4

González

5

6

Le Corbusier Polychromie Le Corbusier

Η αυστραλιανή εταιρεία Neo Dia που αποτελείται από τους Becky Chua και Gavin Lowes θέτει ως πηγή έμπνευσης της τον Frank Gehry και το κίνημα του Bauhaus. Αιχμηρά, γεωμετρικά ενδύματα με πτυχωτές λεπτομέρειες καθορίζουν την συλλογή τους το 2011, η οποία και παρουσιάζεται δίπλα. Επιπλέον για την συλλογή του Gucci άνοιξη 2011 η Frida Giannini παρουσίασε έντονες, λαμπερές εμφανίσεις με φωτεινά χρώματα και αισθησιακά υφάσματα. Τα χρώματα και η ζεστασιά που βγάζουν θυμίζουν πολλά από τα έργα του μεξικανού αρχιτέκτονα, Luis Barragan. Και το έργο, όμως του Mike Gonzalez για το καλοκαίρι 2011 είχε μεγάλη ποικιλία χρωμάτων και γραφικών εκτυπώσεων που θα ταίριαζε ακριβώς με τα σπίτια του Barragan!

Neo Dia

¹ Ο Luis Barragán ήταν ένας αρχιτέκτονας του Μεξικού. Σπούδασε ως μηχανικός στη γενέτειρά του, ενώ είχε αναλάβει το σύνολο των πρόσθετων μαθημάτων για την απόκτηση του τίτλου του αρχιτέκτονα.

² Η threeASFOUR είναι μία avant garde εταιρεία μόδας που ιδρύθηκε αρχικά το 1998 ως ASFOUR. Από το 2005 η εταιρεία με βάση την Νέα Υόρκη αποτελείται από τρεις σχεδιαστές, τους Gabi Asfour, Angela Donhauser και Adi Gil, οι οποίοι ήταν αρχικά μέλος της ομάδας ASFOUR. Ο Kai Khune ήταν το τέταρτο μέλος, αποχώρησε όμως για να ανοίξει την δική του εταιρεία.

Στη συλλογή των ThreeasFour² για το φθινόπωρο 2011 υπήρχε ένα κομμάτι που θυμίζει το στριμμένο κομμάτι πλέγματος γύρω από την σκάλα του New Academic Building στο Cooper Union στην Νέα Υόρκη, σχεδιασμένο από τον Tom Mayne, της εταιρείας Morphosis. Στο κτίριο οι χώροι βρίσκονται γύρω από το κεντρικό κλιμακοστάσιο που επίσης λειτουργεί ως «κάθετη πλατεία». Αυτή η σκάλα είναι ο κύριος χώρος για την κυκλοφορία των χρηστών και των επισκεπτών του κτιρίου και έτσι πολλές αλληλεπιδράσεις συμβαίνουν σε αυτά τα βήματα. Το μεγάλο κάθετο διάστημα είναι στο μεγαλύτερο μέρος του αρθρωμένο με μια δομή δικτύου που στρίβει γύρω από την σκάλα.

Στο πάρκο Nakanoshima της Ιαπωνίας οι Ryuichi Ashizawa Architects σχεδίασαν μια πλατεία σαν μια προσωρινή δομή για το Aqua Metropolis Osaka. Η πλατεία αποτελείται από έναν καλυμμένο υπαίθριο χώρο εμπνευσμένο από την τέχνη του origami με ένα ξύλινο στέγαστρο πτυχωτής μορφής. Ο Dai Fujiwara¹ στην τελευταία του συλλογή για την Issey Miyake παρουσίασε τα μοντέλα του πάνω στην πασαρέλα μαζί με τους βοηθούς του, οι οποίοι σχημάτιζαν από χαρτί μια πτυχωτή φούστα, που θύμιζε πολύ έντονα το ξύλινο αυτό στέγαστρο.

Dai Fujiwara

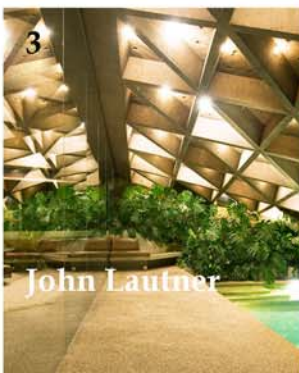
¹ Ο Dai Fujiwara είναι Creative Director του οίκου Issey Miyake

² Ο John Edward Lautner ήταν ένας αμερικανικός αρχιτέκτονας του οποίου τα έργα στη Νότια Καλιφόρνια συνδυάζουν την προοδευτική τεχνολογία και την ανθρώπινη σχεδίαση δίνοντας αποτελέσματα έντονα δραματικά.

³ Η Sandra Backlund ξεκίνησε την εταιρεία της το 2004 μετά την παρακολούθηση μαθημάτων σχεδιασμού στη Σουηδία.

Dai Fujiwara

Ο John Lautner² σχεδίασε την Sheats/Goldstein Residence στο Beverly Hills, της Καλιφόρνια. Ο Lautner θέλοντας να δημιουργήσει την αίσθηση που δημιουργείται όταν κάποιος περπατάει στο δάσος, με τον ήλιο να περνά μέσα από τα φύλλα και να φτάνει σταδιακά στον άνθρωπο σχεδίασε μια ξύλινη οροφή σε σχήμα «βάφλας», που επέτρεπε στο φως να μπαίνει στο σπίτι από ειδικούς φεγγίτες. Το 2007 η σχεδιάστρια σουηδικής καταγωγής Sandra Backlund³ παρουσίασε την συλλογή της, η οποία θύμιζε έντονα την οροφή της κατοικίας αυτής.

Sandra Backlund

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Ο πρώτος Συσχετισμός

Μια σημαντική εκδήλωση με απήχηση και στους δύο τομείς έγινε το 1982 όταν η Susan Sidlauskas¹ οργάνωσε την έκθεση για το Massachusetts Institute of Technology's Hayden Gallery, με όνομα "Intimate Architecture: Contemporary Clothing Design" η οποία εξέτασε τις τυπικές πτυχές των έργων 8 σχεδιαστών μόδας από μια αρχιτεκτονική οπτική. Αν και υπήρχαν πολλές ιστορικές συνδέσεις ανάμεσα στην αρχιτεκτονική και τη μόδα η έκθεση αυτή ήταν η πρώτη δημόσια παρουσίαση που διαφώτισε και ανάλυσε τις αρχιτεκτονικές πτυχές του σύγχρονου σχεδιασμού ενδυμάτων προκειμένου να δημιουργήσει τη σύνδεση μεταξύ των δύο αυτών πρακτικών. Και ενώ η έκθεση αυτή έγινε το 1982 μόνο πρόσφατα οι αρχιτέκτονες άρχισαν να δίνουν περισσότερη σημασία στον τομέα της μόδας.

Rem Koolhaas

¹ Η Susan Sidlauskas είναι αναπληρώτρια καθηγήτρια της ιστορίας της τέχνης και διευθύντρια του προγράμματος μεταπτυχιακών στο Πανεπιστήμιο Rutgers. Η Sidlauskas ειδικεύεται στην τέχνη και θεωρία του δέκατου ένατου και στις αρχές του εικοστού αιώνα. Πριν από την εργασία της στο Rutgers, η Sidlauskas κατείχε θέσεις στο Μουσείο Καλών Τεχνών της Βοστώνης και στην Επιτροπή σχετικά με τις Εικαστικές Τέχνες στο MIT. Έχει διδάξει στο Πανεπιστήμιο Columbia και στο Πανεπιστήμιο της Πενσυλβάνια, για έντεκα χρόνια.

Οι μεγάλοι οίκοι μόδας απευθύνονται σε γνωστά αρχιτεκτονικά γραφεία πλέον για την κατασκευή του οίκου τους, γεγονός που προϋποθέτει ότι οι αρχιτέκτονες μελετούν προσεκτικά το έργο των πελατών τους. Κορυφάιοι αρχιτέκτονες όπως ο Rem Koolhaas, Tadao Ando και Frank Gehry έχουν κάνει εξαιρετικές προτάσεις όσον αφορά τη μόδα στα κτίριά τους για τους οίκους Prada, Armani και Issey Miyake αντίστοιχα. Επιπλέον καθώς οι αρχιτέκτονες απομακρύνονται από τον ελεύθερο σχεδιασμό με το χέρι και την κατασκευή μοντέλων παρουσίασης (μακέτες) χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο τον σχεδιασμό με υπολογιστή και σχεδιάζουν λογισμικά για να παράγουν πιο περίπλοκες αρχιτεκτονικές φόρμες. Γι' αυτό και απευθύνθηκαν στον τομέα της μόδας για έμπνευση και κυρίως στις μεθόδους κατασκευής των ρούχων και στον χειρισμό των επιπέδων τους. Πράγματι ο χώρος της μόδας έχει μία μακρά ιστορία στον χειρισμό σύνθετων μορφών και κατασκευών, που οι αρχιτέκτονες μπορούν πλέον να αντιμετωπίσουν χάρη στην ανάπτυξη τόσο των λογισμικών όσο και των υλικών κατασκευής των κτιρίων.

Rem Koolhaas - Prada

Tadao Ando - Armani

Frank Gehry - Miyake

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας	41		
η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον			
δ. Υλικά	45		
η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
ε. Αναδίπλωση	49		
ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
ζ. Πτύχωση	53		
ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
η. Drapery	57		
η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης			
θ. Μοτίβα	61		
η επανάληψη ως μέσο έκφρασης			
ι. Ντεκονστрукτιβισμός - Αποδόμηση	65		
αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία			
κ. Κενό	75		
χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο			
λ. Blobs	79		
ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας			
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση

Τόσο οι σχεδιαστές μόδας όσο και οι αρχιτέκτονες οργανώνονται με βάση την αρχική ιδέα, και αφού επεξεργαστούν τις πρακτικές απαιτήσεις δημιουργούν μία τρισδιάστατη μορφή χρησιμοποιώντας επίπεδα υλικά. Και στα 2 πεδία είναι φυσικό να εξερευνούν αρχικές ιδέες που αφορούν μορφές και υλικά μέσω του σχεδιασμού. Παράλληλα με τα σχέδια δημιουργούνται και τα προσχέδια, είτε πρόκειται για μακέτες στην αρχιτεκτονική είτε για πατρόν στην μόδα, καθώς είναι επιτακτική η ανάγκη να μελετά κανείς τα σχέδια που κάνει σε μορφές που πλησιάζουν περισσότερο στο τελικό αποτέλεσμα. Στον τομέα της μόδας ορισμένοι σχεδιαστές, όπως ο Rodriguez προτιμούν παράλληλα με το σχέδιό τους να δημιουργούν βασιζόμενοι σε ένα ζωντανό μοντέλο κάνοντας τις ανάλογες διορθώσεις πάνω σε αυτό. Έτσι μπορεί να αφιερώσουν ώρες φτιάχνοντας ξανά και ξανά τις ραφές προκειμένου να πετύχουν ένα αποτέλεσμα που ακολουθεί ομαλά την φόρμα του κορμιού.

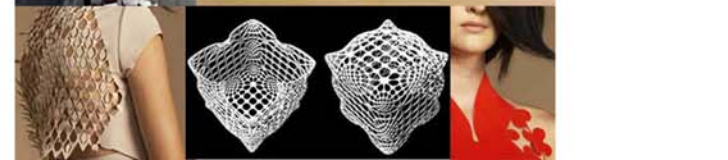
Και στους δύο τομείς υπάρχουν εκπρόσωποι που χρησιμοποιούν διάφορα υλικά προκειμένου να εκφράσουν την ιδέα τους σε τρισδιάστατη μορφή. Μάλιστα ο Adolph Loos από το 1898 αναγνώριζε την σημασία του ενδύματος ως βασικού καταφυγίου του ανθρώπου και ενθάρρυνε τους αρχιτέκτονες να δουλέψουν με υφάσματα ως μέθοδο κατανόησης της αισθητικής της κατοίκησης και ύστερα να εφαρμόσουν την αρχιτεκτονική ώστε να δώσουν στην σκέψη τους κτιριακή μορφή! Στις μέρες μας ο Gehry αλλά και η Kawakubo χρησιμοποιούν υλικά στο χέρι, όπως ένα θρυμματισμένο κομμάτι βελούδο ή μία τσαλακωμένη μαξιλαροθήκη για να κάνουν κοινωνούς της ιδέας τους τους συνεργάτες, οι οποίοι έπειτα αναλαμβάνουν τις τεχνικές δυσκολίες του να αποτελέσει η ιδέα αυτή κάτι το πραγματοποιήσιμο. Ενώ οι σχεδιαστές έχουν την δυνατότητα να δουλέψουν πάνω στο σώμα και στη ακριβή κλίμακα του τελικού αποτελέσματος οι αρχιτέκτονες πρέπει να ακολουθήσουν διάφορες κλίμακες δουλειάς πριν να φτάσουν στο τελικό αποτέλεσμα.

Επιπλέον οι συμβολικοί τύποι που συναντώνται σε ένα αρχιτεκτονικό σχέδιο – κάτοψη, τομές, υψόμετρα, σχέδια λεπτομερειών – συναντώνται και στο σχέδιο της μοδίστρας. Ειδικά σχέδια δείχνουν τα σημεία των ραφών, των μοτιβών διακόσμησης, της στερέωσης, καθώς επίσης και τα επιμέρους στοιχεία που πρέπει να κοπούν για να αποτελέσουν το τελικό ρούχο. Τώρα πια και στους δύο τομείς χρησιμοποιούνται υπολογιστές για μεγαλύτερη ακρίβεια αλλά και για ευκολία στην επανάληψη των μοτιβών.

¹ Jane Newman και John Smith, 1987, "Spoken into the Void Collected Essays 1897-1900", Cambridge, MIT press, σελ 66-69

Η Elena Manfredini είναι μια νέα αρχιτέκτονας μηχανικός, η οποία πρόσφατα άρχισε να ασχολείται με τον τομέα της μόδας. Από το 2004 έχει παραγάγει αρκετές συλλογές στις οποίες τα ρούχα είναι αποτέλεσμα λογισμικής απόδοσης τριών διαστάσεων, όπως για παράδειγμα το λογισμικό Maya by Alias Wavefront, το οποίο αρχικά δημιουργήθηκε για animation, video και περιβάλλον βιντεοπαιχνιδιών, αλλά χρησιμοποιείται και για αρχιτεκτονικές εφαρμογές. Κατασκευάζει τα ρούχα της χρησιμοποιώντας μηχανή που κόβει με laser, η οποία όχι μόνο κόβει τα κομμάτια τα οποία στη συνέχεια ράβονται και αποτελούν το ρούχο αλλά κόβει και τα σχέδια-τρύπες που υπάρχουν πάνω στο κάθε κομμάτι. Η δουλειά της αποτελεί ένα καλό παράδειγμα του πως οι αρχιτέκτονες μπορούν να απευθυνθούν στην μόδα προκειμένου οι δύο αυτοί τομείς να προχωρούν μαζί και να επηρεάζονται ο ένας από τον άλλο.

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Γεωμετρία

Η γεωμετρία αποτελούσε ανέκαθεν το εργαλείο του αρχιτέκτονα στην παραγωγή μορφών. Η δουλειά του σχεδιαστή Preston Scott Cohen¹ με την περιγραφική γεωμετρία στα πρώιμα σχέδιά του είχε ως αποτέλεσμα την παραγωγή περίπλοκων και σύνθετων μορφών, καθώς χρησιμοποιούσε φόρμες όπως αυτή του δακτυλίου (torus) για να δημιουργήσει ξεχωριστά χωρικά αποτελέσματα. Οι Eisenman² και OMA/Koolhaas³ πειραματίστηκαν με την μπερδεμένη συστροφή και την συνεχή φόρμα του Mobius strip για να δημιουργήσουν κτίρια. Ο CCTV Tower του Koolhaas (κτισμένος 2008) στο Beijing είναι ένα εμφανές παράδειγμα της χρήσης του Mobius strip (η λωρίδα Mobius είναι μια λωρίδα που έχουν ενωθεί οι άκρες της, αλλά πριν ενωθεί έχουμε στρίψει το ένα άκρο κατά 180 μοίρες) σε ψηλά κάθετα κτίρια. Όπως η αρχιτέκτονας Manferdini έτσι και η J. Meejin Yoon βασιζόμενη στο διπλό της ενδιαφέρον για την αρχιτεκτονική και την μόδα δημιουργεί το Mobius Dress (2005) στο οποίο ένα μεγάλο Mobius strip τυλίγεται γύρω από το σώμα, δημιουργώντας ένα ρούχο σε σχήμα σκηνής.

Στη μόδα άκαμπτες γεωμετρικές μορφές εμφανίζονται λιγότερο συχνά, εφόσον τα συμβατικά ρούχα είναι φτιαγμένα από πολλαπλά κομμάτια υφάσματος που κόβονται και συναρμολογούνται έτσι ώστε να συμπληρώνουν και να συμμορφώνονται στο σχήμα του κορμιού. Παρ' όλα αυτά εξερευνήσεις της γεωμετρίας εμφανίζονται συχνά από τις Yeohlee Teng και Isabel Toledo. Η Teng, η οποία πάντα ενδιαφέρονταν για την δημιουργία της πιο αποτελεσματικής και οικονομικής χρήσης του μήκους του υφάσματος έχει δημιουργήσει ρούχα φτιαγμένα από ακριβείς γεωμετρικές μορφές που μπορούν να συναρμολογηθούν σαν κομμάτια παζλ και να δημιουργήσουν το ρούχο. Ωστόσο όταν το ρούχο αυτό είναι φορεμένο τίποτα δεν προδίδει την κρυφή γεωμετρία του. Αυτό συμβαίνει είτε λόγω της βαρύτητας που το κάνει να κρέμεται, είτε λόγω του ίδιου του κορμιού που το συμπληρώνει και του αλλάζει μορφή.

Yeohlee Teng

Η Toledo⁴ επηρεάστηκε επίσης από την γεωμετρία, αλλά με έναν τρόπο περισσότερο οργανικό και λιγότερο ορθολογικό. Χρησιμοποιεί μία αναγωγική προσέγγιση στον σχεδιασμό της, που την ονομάζει «ρομαντικά μαθηματικά», αναλύοντας κάθε ρούχο στην απλή του γεωμετρία (κύλινδρος, κώνος). Στο σώμα τα ρούχα της μεταμορφώνονται καθώς τα τετράγωνα, οι κύκλοι και τα τρίγωνα χάνουν την επιπεδότητά τους και μετατρέπονται σε λεπτές και ρευστές οργανικές φόρμες. Η Toledo μελέτησε τις ιδιότητες διαφόρων υλικών και τις επιδόσεις τους πάνω στο σώμα, ονομάζοντας τα αποτελέσματα της έρευνάς της «Ρευστή Αρχιτεκτονική». Η έρευνα περιγράφει τον τρόπο που υλικά διαφορετικού βάρους (ματ, jersey) δημιουργούν πτυχώσεις που αγκαλιάζουν το σώμα και πέφτουν στο έδαφος όπως το νερό στο χώμα. Το Pedestal Dress (1993-94) και τα Suspension Dresses (1997-98) είναι παραδείγματα του τρόπου που υιοθετεί αρχιτεκτονικές αρχές για να εξερευνήσει και να χειριστεί την δομή και τον όγκο των ρούχων της.

Isabel Toledo

¹ Ο Preston Scott Cohen είναι ένας σχεδιαστής με έδρα την Βοστώνη, ενώ έχει κάνει και μεταπτυχιακό στην αρχιτεκτονική.

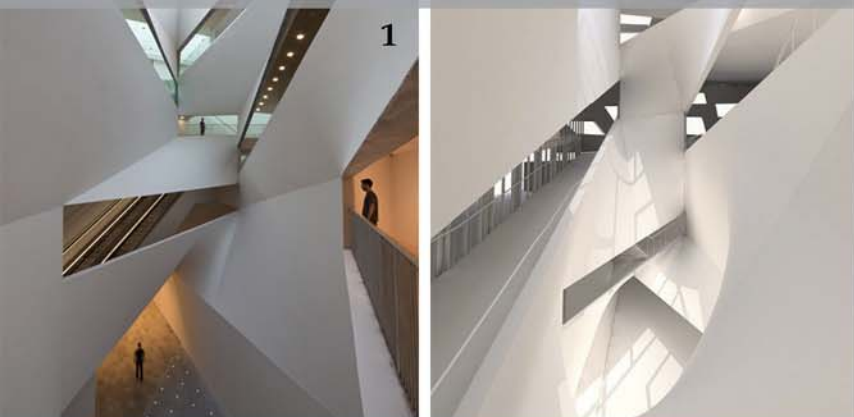
² Ο Peter Eisenman είναι ένας Αμερικανός αρχιτέκτονας. Η εργασία του συχνά αναφέρεται ως φορμαλιστική, αποδομητική. Ένας συγκεκριμένος κατακερματισμός των μορφών ορατός σε κάποια από τα έργα του Eisenman έχει χαρακτηριστεί από μια εκλεκτική ομάδα αρχιτεκτόνων που αυτοχαρακτηρίζονται ως deconstructivists.

³ Ο Rem Koolhaas είναι ολλανδός αρχιτέκτονας, θεωρητικός της αρχιτεκτονικής και καθηγητής στην πράξη του αστικού σχεδίου στο πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ των ΗΠΑ. Σπούδασε αρχικά στην ολλανδική ακαδημία κινηματογραφίας, και διετέλεσε δημοσιογράφος για το Haagse Post πριν αρχίσει το 1968 να σπουδάζει αρχιτεκτονική στο Λονδίνο, από όπου αποφοίτησε το 1972. Συνέχισε τις σπουδές του στο πανεπιστήμιο του Cornell στη Νέα Υόρκη και σήμερα είναι προεδρος του γραφείου OMA.

⁴ Η Isabel Toledo είναι μια κουβανικό-Αμερικανή σχεδιάστρια μόδας με έδρα τη Νέα Υόρκη.

Preston Scott Cohen

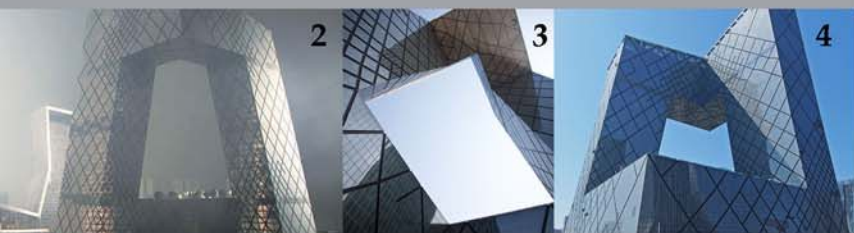
Tel Aviv Museum of Art

1

Koolhaas - Eisenman

CCTV Tower

2

3

4

J. Meejin Yoon

Mobius Dress

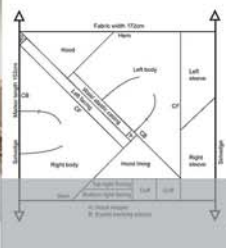

5

6

Zero Waste

7

Timo Rissanen

8

9

the famous Hooded Cape

10

Yeohlee Teng

11

packing dress

12

cornflower dress

pedestal dress

Isabel Toledo

Επιπλέον ρούχα που εξερευνούν την τους τρόπους της μεταξύ τους σύνδεσης εμφανίζονται στις συλλογές των σχεδιαστών μόδας Ralph Rucci¹, Junya Watanabe² και Teng. Ο Rucci στην συλλογή του για την αρχή της ανάρτησης το 2005 ενδιαφέρεται λιγότερο για την βαρύτητα και περισσότερο για την πολύπλοκη τεχνολογία που μπαίνει στην σύνθεση και ολοκληρώνει το ρούχο – μερικά από τα οποία μάλιστα περιλαμβάνουν περισσότερα από 85 κομμάτια υφάσματος. Η χρήση του όρου «Ανάρτηση» αναφέρεται στον τρόπο που τα κομμάτια των διαφόρων υφασμάτων δείχνουν να κρέμονται στο τελικό ρούχο και να συγκρατούνται ενωμένα από ένα σχεδόν αόρατο ράψιμο στο χέρι. Η συλλογή του Watanabe το 2003 με τίτλο «Object» χαρακτηρίζονταν από φυτικά μοτίβα και λευκά φορέματα που κατασκευάστηκαν από ανθεκτικά υλικά (μάλλον σκληρό πλαστικό) τα οποία συμπληρώνονταν με ένα καπέλο – ομπρέλα που θύμιζε αλεξιπτωτο και δενόταν πάνω στο ρούχο με ιμάντες.

Rucci

¹ Ο Ralph Rucci είναι ένας Αμερικανός σχεδιαστής μόδας και καλλιτέχνης. Είναι γνωστός κυρίως για Chado Ralph Rucci, μία σειρά ρούχων και αξεσουάρ πολυτελείας. Τα σχέδια των ρούχων Rucci έχουν εμφανιστεί σε διάφορες μεγάλες εκθέσεις, και έχει κερδίσει κάποια σημαντικά βραβεία.

² Ο Junya Watanabe είναι ένας Ιάπωνας σχεδιαστής μόδας, ο προστατευόμενος του οίκου Comme des Garçons και της σχεδιάστριας Rei Kawakubo. Ο Watanabe, όπως ακριβώς και η μέντορας του Rei Kawakubo, είναι διάσημος για το σχεδιασμό καινοτόμων και πέρα από το κατεστημένο ρούχων. Ο Watanabe συχνά θεωρείται σχεδιαστής «υψηλής ραπτικής techno», δημιουργώντας ασυνήθιστα δομημένα ρούχα έξω από τα σύγχρονα, τεχνικά υλικά.

Ralph Rucci

συλλογή 2005

Rucci's atelier

Junya

Με αυτόν τον τρόπο τα μοντέλα έδειχναν να έχουν μόλις προσγειωθεί από τον ουρανό πάνω σε ένα λιβάδι με μπλε λουλούδια. Στη συλλογή του το 2006 ο Teng παρουσίασε αρκετά φορέματα με καλώδια που ανύψωναν τα υφάσματα με έναν τρόπο που θύμιζε την τεχνολογία της ανάρτησης των γεφυρών.

συλλογή 2003 "Object"

Watanabe

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστрукτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

η έννοια της Επιδερμίδας

Το 2004 ένα μεγάλο τμήμα της διεθνούς έκθεσης «Metamorph» που οργανώθηκε από τον Kurt W. Forster¹ για την Biennale αρχιτεκτονικής της Βενετίας αναφερόταν στις ιδιότητες των κτιρίων, την «επιδερμίδα» τους – που μπορεί να οριστεί ως η συνεχής εξωτερική επιφάνεια που καλύπτει το κατασκευαστικό πλαίσιο - και την δομή τους. Στο Τόκιο, το κτίριο Omotesando της Tod's, που σχεδίασαν ο Toyo Ito² μιμείται στο εξωτερικό του το μοτίβο των δέντρων που βρίσκονται στον ίδιο δρόμο, με μια κατασκευή από μπετόν και γυαλί. Η εξωτερική του επιφάνεια αποτελείται από γυαλί και δοκάρια μπετόν με αποτέλεσμα να φαντάζει ελαφριά και δυνατή συγχρόνως. Στην κεντρική βιβλιοθήκη στο Seattle των Koolhaas και Joshua Prince-Ramus (OMA) οι αρχιτέκτονες χρησιμοποιούν το μοτίβο του διαμαντιού πάνω στις προβολές και στους κάθετους όγκους του κτιρίου, έτσι ώστε να μοιάζει με τεντωμένο δίκτυο.

Ένα άλλο δείγμα τέτοιας αρχιτεκτονικής είναι και το φουτουριστικό εμπορικό κέντρο Selfridges στο Μπέρμιγχαμ, που σχεδίασαν οι Future Systems³, καλυμμένο με χιλιάδες δίσκους από ανοδευμένο αλουμίνιο και πληθωρικές καμπύλες που προσθέτει κάτι τελείως ξεχωριστό στο αστικό τοπίο. Οι αρχιτέκτονες άντλησαν έμπνευση από τις πτυχές των υφασμάτων, το δέρμα του φιδιού, τα φορέματα με παγιέτες που είχε σχεδιάσει τη δεκαετία του '60 ο Paco Rabanne⁴. Στον χώρο της μόδας το ρούχο αποτελεί από μόνο του την «επιδερμίδα», ωστόσο η καινοτομία του Miyake Issey⁵ με την παραγωγή ρούχων από μια βιομηχανική μηχανή πλεξίματος, προγραμματισμένη μέσω υπολογιστή, είναι ότι κατάφερε να ακολουθήσει τη διαδικασία ανάποδα. Έτσι αντί να παράγεται ένα ρούχο από πολλά κομμάτια υφάσματος που στη συνέχεια ενώνονται, το ρούχο παράγεται από ένα ολόκληρο υφασμάτινο ή πλεκτό σωληνοειδές κομμάτι υφάσματος.

Miyake Issey

¹ Ο Kurt W. Forster είναι ένας Ελβετός ιστορικός της αρχιτεκτονικής και λέκτορας στο Yale School of Architecture, όπου διεθώνει το πρόγραμμα διδακτορικών της σχολής.

² Ο Toyo Ito είναι ένας Ιάπωνας αρχιτέκτονας γνωστός για τη δημιουργία εννοιολογικής αρχιτεκτονικής, στην οποία επιδιώκει να εκφράσει ταυτόχρονα τους φυσικούς και τους εικονικούς κόσμους. Είναι ο κορυφαίος εκφραστής της αρχιτεκτονικής που ασχολείται με τη σύγχρονη έννοια της «προσομοίωσης» της πόλης, και έχει θεωρηθεί «ένας από τους πιο καινοτόμους και σημαίνοντες αρχιτέκτονες του κόσμου».

³ Οι Future System ήταν αρχιτεκτονικό γραφείο με έδρα το Λονδίνο, με επικεφαλής τον πρώην Διευθυντή Jan Kaplicky και την Amanda Levete.

Η Future Systems ιδρύθηκε από τον Kaplicky μετά από συνεργασία με τον Denys Lasdun, Norman Foster, Renzo Piano, και Richard Rogers. η αρχιτεκτονική τους συχνά χαρακτηρίζεται ως βιονική αρχιτεκτονική ή άμορφη, και τα οργανικά σχήματα μερικές φορές αναφέρονται ως "blobitecture".

⁴ Ο Paco Rabanne είναι Ισπανός σχεδιαστή μόδας που έχει δουλέψει για τους οίκους Givenchy, Dior, και Balenciaga. Είναι γνωστός για την χρήση ιδιαίτερων υλικών πρωτοποριακών για την εποχή του.

⁵ Ο Issey Miyake είναι Ιάπωνας σχεδιαστής μόδας, γνωστός για την χρήση της τεχνολογίας, με γνώμονα την οποία κάνει τα σχέδια του, τις εκθέσεις και τα αρώματα του.

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Υλικά

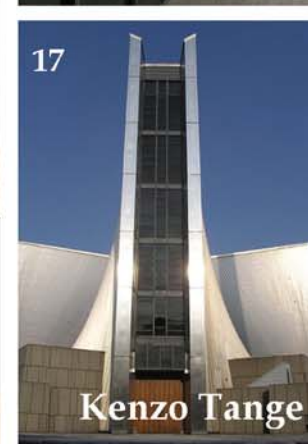
Στον τομέα της μόδας σχεδιαστές όπως ο Pierre Cardin, Pacco Rabanne, Yves Saint Laurent, Deanne Littell¹ πρωτοπορούν στην χρήση νέων υλικών και δημιουργούν τα δικά τους φουτουριστικά οράματα. Ο Pacco Rabanne χρησιμοποιεί αλουμίνιο για να φτιάξει ρούχα - στολές που θυμίζουν πανοπλίες. Το αλουμίνιο μάλιστα υπήρξε δημοφιλές υλικό μεταξύ των μοντέρνων αρχιτεκτόνων όπως ο Otto Wanger² και ο Walter Gropius πολύ πριν απασχολήσει την μόδα. Οι αντανάκλασεις που προσφέρει το υλικό αυτό μάγεψαν εκπροσώπους και των δύο χώρων, καθώς με αυτές τόσο το κτίριο όσο και το ρούχο μεταλλάσσεται ανάλογα με τις συνθήκες που το περιβάλλουν, δημιουργώντας ψευδαισθήσεις, οφθαλμαπάτες και παραισθήσεις.

¹ Η Deanne Littell είναι ένας από τους αρχικούς σχεδιαστές της Paraphernalia, εταιρεία με έδρα την Νέα Υόρκη. Μαζί με τους συναδέλφους της σχεδιαστές Betsy Johnson και Joel Schumacher βοήθησε να ιδρύθει το «Youthquake» της Μεγάλης Βρετανίας στις ΗΠΑ.

² Ο Otto Wagner ήταν ένας Αυστριακός αρχιτέκτονας και πολεοδόμος.

Pacco Rabane

Kenzo Tange

Αλλά και ο Alexander McQueen¹ στην συλλογή του άνοιξη/καλοκαίρι 1996 χρησιμοποίησε ανοξείδωτο ατσάλι για να φτιάξει ρούχα, τα οποία καθρεπτίζουν τα πάντα γύρω τους, διατηρώντας παράλληλα την ρευστότητα του μεταξιού. Επίσης ο Mark Eisen, γνωστός για την περίτεχνη εφαρμογή μετάλλων στα ενδύματά του φτιάχνει μεταλλικά γιλέκα συνδυάζοντας την υλική και αισθητική φύση του μετάλλου με τις εξελιγμένες κατασκευαστικές τεχνικές. Πέρα όμως από το μέταλλο και άλλα υλικά, όπως το plexiglass, χρησιμοποιήθηκε από σχεδιαστές για την καλύτερη έκφραση των ιδεών τους. Ο Hussein Chalayan σε συλλογές του όπως η Panoramic (φθινόπωρο/χειμώνας 1998) και η Geotropics (άνοιξη/καλοκαίρι 1999) πραγματεύεται τις ιδιότητες της διαφάνειας του υλικού. Το σκληρό αυτό υλικό που στην αρχιτεκτονική αντιστοιχεί με το γυαλί επιτρέπει την αντίληψη του σώματος που το περιβάλλει.

Alexander McQueen

¹ Ο Alexander McQueen, ήταν Βρετανός σχεδιαστής μόδας, γνωστός για την τάση του να αντιπαρθέτει την δύναμη με την ασάβεια στις συλλογές του.

Alexander McQueen

Hussein Chalayan

Panoramic

Geotropics

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

αναδίπλωση

Η αναδίπλωση και το πλισάρισμα είναι ίσως οι πιο διαδεδομένες έννοιες στους χώρους της μόδας και της αρχιτεκτονικής. Στην αναδίπλωση μία επίπεδη επιφάνεια ενός υλικού αποκτά ογκομετρική μορφή μέσα από διάφορες τσακίσεις. Το πλισάρισμα είναι ένα υποσύνολο της αναδίπλωσης στο οποίο συμβαίνουν πτυχώσεις ή τσακίσεις σε κοντινά διαστήματα η μία από την άλλη.

Τα έργα του Eisenman Rebstockpark (1990-91) στην Γερμανία και το Emory Center for Performing Arts (1991) στην Atlanta, τα οποία δεν πραγματοποιήθηκαν ποτέ αποτελούν δείγματα πρώιμης αναζήτησης των τεχνικών αναδίπλωσης της «επιδερμίδας» του κτιρίου.

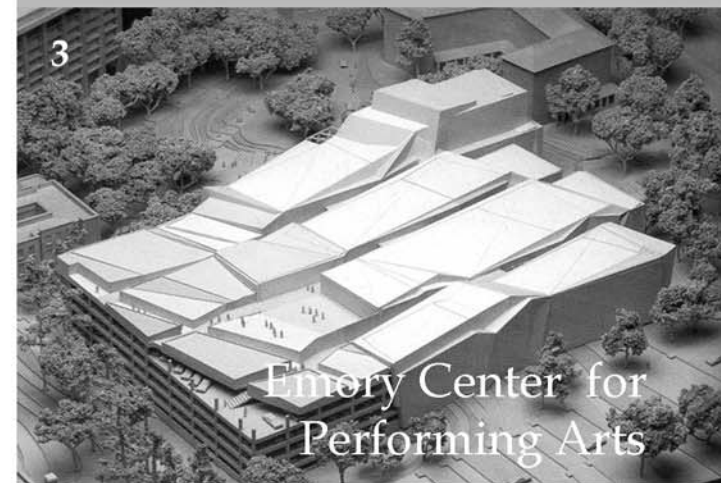
Στην εξωτερική επιφάνεια του Sun Tower των Morphosis¹ στην Seoul διακρίνεται μία διάτρητη επιφάνεια αλουμινίου, ή οποία αναδιπλώνεται γύρω από το κτίριο δημιουργώντας πτυχώσεις. Μέχρι τις αρχές του 1990 η τεχνική της αναδίπλωσης χρησιμοποιούνταν από αρχιτέκτονες προκειμένου να δημιουργήσουν μεγαλύτερο οπτικό ενδιαφέρον, μέσω της δραματικότητας του φωτός και των σκιών που δημιουργούνταν στο εξωτερικό του κτιρίου.

¹ Το Morphosis είναι αρχιτεκτονικό γραφείο στη Σάντα Μόνικα, στην Καλιφόρνια. Ο Thom Mayne είναι ιδρυτής του Morphosis και αρχιτέκτονας με έδρα το Λος Άντζελες. Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Νότιας Καλιφόρνιας (1969) και το Πανεπιστήμιο του Harvard Graduate School of Design.

Sun Tower

Eisenman

Emory Center for Performing Arts

Rebstockpark

Chiesa a Tor Tre Teste

Ο Miyake Issey, ο γαπωνέζος σχεδιαστής, ήταν σε θέση να παρουσιάσει νέες υφές και γλυπτικούς όγκους χάρη στην πρωτοπόρα δουλειά του με τις τεχνικές του πλισαρίσματος. Στην παραδοσιακή ραπτική, επίπεδα υφάσματα πιέζονται και πλισάρονται πριν το ράψιμο, αλλά ο Miyake αντέστρεψε αυτή την τεχνική δημιουργώντας τεράστια ρούχα που συρρικνώνονται αφού εφαρμόζονται οι πιέτες. Οι γλυπτικές μορφές αυτών των πτυχωτών ρούχων επηρέασαν αρκετούς αρχιτέκτονες συμπεριλαμβανομένου και του Gehry. Στους δικούς τους τομείς ο Gehry και ο Kawakubo ακολούθησαν την ιδέα του τυλίγματος. Στο Walt Disney Concert Hall (1987-2003) ο Gehry κάλυψε τον βαρύ μεταλλικό σκελετό του κτιρίου με ανοξειδωτά πάνελ από χάλυβα, προκειμένου να δημιουργήσει μια εκφραστική καμπυλόγραμμη μορφή που θυμίζει πανιά πλοίου. Η Kawakubo στην συλλογή της Body meets Dress, Dress meets Body (1997) παρουσίασε μεταλλαγμένα τα σώματα των μοντέλων, γιατί τοποθέτησε σε περίεργα σημεία μαξιλάρια στα οποία τεντωνόταν το ύφασμα: το αποτέλεσμα χαρακτηριζόταν από δραματικότητα και μία υπερβολή.

Frank Gehry

Rei Kawakubo

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστрукτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Πτύχωση

Και οι δύο κλάδοι (μόδα-αρχιτεκτονική) την εφαρμόζουν με πάθος, καθώς τους δίνει την δυνατότητα εύρεσης νέων σχημάτων σε παλιές φόρμες. Στον τομέα της αρχιτεκτονικής η πρόταση του Koolhaas στην Bibliothèque Jussieu στο Παρίσι περιέχει μια κεκλιμένη διαδρομή που ενώνει όλα τα επίπεδα σε μια χειρονομία, με τα ίδια να τυλίγονται το ένα στην άκρη του άλλου, φτιάχνοντας μία αδιάσπαστη ενότητα. Στην μόδα, παραδείγματα όπως το Poppy Dress της συλλογής Ventriloquy (άνοιξη/ καλοκαίρι 2001) του Hussein Chalayan συνδυάζει τις αρχές του υφάσματος με τις αναδιπλώσεις και τις πτυχώσεις επιφανειών για να δημιουργήσει ένα σύστημα που περιτριγυρίζει το σώμα και καταλήγει στην βάση της μέσης.

¹ Ο Yoshiki Hishinuma γεννήθηκε το 1958 στην Ιαπωνία. Μετά τις σπουδές του στο Bunka College of Fashion εργάζεται στο Στούντιο Σχεδίασης του Miyake, και έπειτα γίνεται ελεύθερος επαγγελματίας, που ειδικεύεται κυρίως στα κοστούμια και τις σκηνικές παραγωγές.

² Origami, από ori που σημαίνει "δίπλωμα", και Kami που σημαίνει "χαρτί", είναι η παραδοσιακή ιαπωνική τέχνη της αναδίπλωσης χαρτιού, η οποία ξεκίνησε τον 17ο αιώνα μ.Χ. και αργότερα διαδόθηκε εκτός της Ιαπωνίας στα μέσα της δεκαετίας του 1900. Έχει από τότε εξελιχθεί σε μια σύγχρονη μορφή τέχνης που στόχος της είναι να μετατρέψει ένα επίπεδο φύλλο του υλικού σε ένα τελικό γλυπτό με αναδίπλωση και γλυπτικές τεχνικές. Ως εκ τούτου απαγορεύεται η χρήση των περικοπών ή κόλλα.

Αντίστοιχα ο Yoshiki Hishinuma, γνωστός για την χρήση ιδιαίτερων υφασμάτων και την δημιουργία ασυνήθιστων σχημάτων, συνδυάζει νέες τεχνολογίες με παραδοσιακές ιαπωνικές τεχνικές για να αναπτύξει ρούχα με εφέ όπως αυτό του πλισαρίσματος και του σουφρώματος, που παρέχουν διαφορετικές υφές και ιδιαίτερο όγκο. Στην συλλογή του άνοιξη/ καλοκαίρι 2000 Bellows Dress είναι φανερό η έρευνα του σχεδιαστή για τις ιδιότητες των υφασμάτων να δίνουν όγκο στα ρούχα. Χρησιμοποίησε υφάσματα και την τεχνική του origami² για να δημιουργήσει ρούχα που έμοιαζαν με κυψέλες και έδιναν την δυνατότητα σε αυτόν που το φοράει να τα χειριστεί όπως αυτός θέλει.

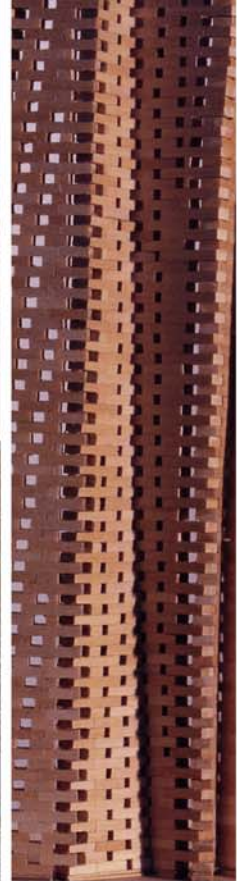
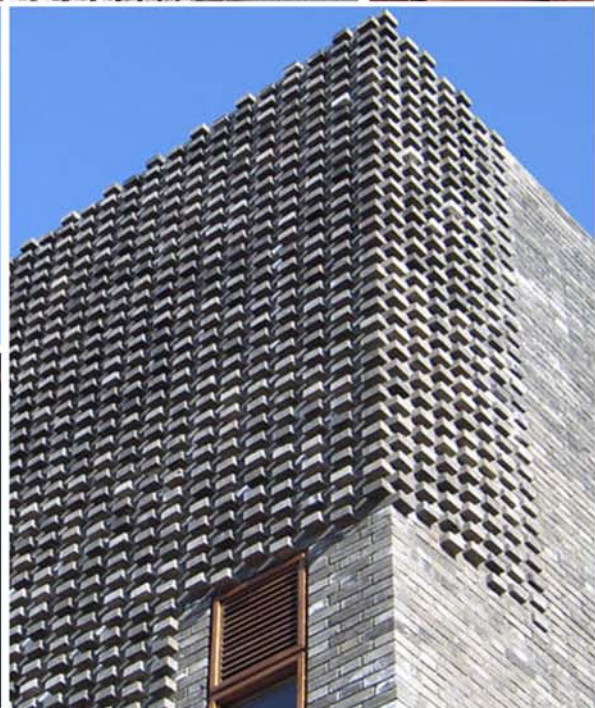

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Office DA

Casa La Roca

drapery

Η ιδέα του λεγόμενου drapery (επιφάνεια που μοιάζει με κουρτίνα, λόγω των ελαφρών πτυχώσεων που σχηματίζει) απαντάται στη δημιουργία των αρχιτεκτόνων του Office DA με έδρα την Βοστώνη, στην Casa La Roca. Μία τούβλινη επιδερμίδα του κτιρίου τους, μεταλλάσσεται από στιβαρή σε διάτρητη και ρευστή, ικανοποιώντας τις ανάγκες του εσωτερικού του κτιρίου. Όπου απαιτείται αερισμός η επιφάνεια αποκτά τρύπες, ενώ όπου απαιτείται προστασία της ιδιωτικής ζωής τα τούβλα και τα πλακάκια υφαινόνται μαζί αποτρέποντας την οπτική επαφή. Η τοιχοποιία θυμίζει ύφασμα με πτυχές γι' αυτό και χαρακτηρίζεται με τον όρο drapery.

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

μοτίβα

Η ιδέα της ενσωμάτωσης εκτυπωμένων υφασμάτων στον σχεδιασμό ρούχων δεν είναι καινούργια, αλλά ο τρόπος που ο Van Noten¹ ανέπτυξε επίπεδα και συνδύασε πολύχρωμα πρότυπα είναι κάτι φρέσκο και αντισυμβατικό. Αντλώντας την έμπνευσή του από επεξεργασμένα πρότυπα που αναπτύχθηκαν σε πολιτισμούς της Αφρικής, όπως επίσης και από φολκλορικά μοτίβα, δημιούργησε τα δικά του σύγχρονα μοτίβα - prints. Στην αρχιτεκτονική το να εφαρμόζεις στην πρόσοψη ενός κτιρίου επαναλαμβανόμενα μοτίβα είναι περιττό αφού τον ρόλο αυτό αναλαμβάνουν στοιχεία, όπως τα παράθυρα, οι πόρτες, τα ανοίγματα, το δοκάρια, οι κολώνες. Ωστόσο υπάρχουν παραδείγματα όπως το Ricola - Europe SA Production and Storage Building (Mulhouse - Brunstatt, 1992-93, Γαλλία) και η Library of the Eberswalde Technical University (Eberswalde, Γερμανία, 1997-99), όπου οι Herzog και de Meuron² δείχνουν να εμπνεύστηκαν κατευθείαν από υφάσματα και από τον τομέα της μόδας.

¹ Ο Dries van Noten είναι Βέλγος σχεδιαστής μόδας. Το 2005, οι New York Times τον περιέγραψε ως «έναν από τους πιο εγκεφαλικούς σχεδιαστές μόδας». Το ύφος του χαρακτηρίζεται ως "εκκεντρικό"

² Η Herzog & de Meuron Architekten, είναι αρχιτεκτονική εταιρεία, που ιδρύθηκε και εδρεύει στη Βασιλεία της Ελβετίας από το 1978.

³ Ο Karl Blossfeldt ήταν Γερμανός φωτογράφος, γλύπτης, καλλιτέχνης και δάσκαλος που εργάστηκε στο Βερολίνο.

Στο πρώτο, η πρόσοψη περιλαμβάνει ημιδιαφανή πάνελ στα οποία έχει εκτυπωθεί και επαναλαμβάνεται σε όλη την επιφάνεια τους το μοτίβο ενός φυτού, βασισμένο σε μία φωτογραφία του Karl Blossfeldt³ και τονίζει την ταυτότητα του κτιρίου ως προς τη χρήση του για την κατασκευή φυτικών πασιλιών για τον βήχα. Οι ίδιοι λένε για την πρόσοψη: «το αποτέλεσμα που δίνουν τα πάνελ στο εσωτερικό του κτιρίου μπορεί να συγκριθεί με αυτό μιας κουρτίνας που δημιουργεί μία σχέση με το εξωτερικό περιβάλλον - τα δέντρα και τους θάμνους». Στο δεύτερο κτίριο 17 οριζόντιες ζώνες εικόνων είναι τυπωμένες με την μορφή της μεταξοτυπίας σε πάνελ από γυαλί, αλλά και από μπετόν. Οι εικόνες προέρχονται από φωτογραφίες επιλεγμένες από τον καλλιτέχνη Thomas Ruff από περιοδικά που είχε συλλέξει όλα αυτά τα χρόνια. Οι επιλεγμένες εικόνες, όχι μόνο υπαινίσσονται την ιδιότητα του κτιρίου ως βιβλιοθήκη, αλλά χρησιμεύουν και στην ενοποίηση του συνόλου της κατασκευής εξομαλύνοντας τις διαφορές των υλικών, γυαλιού, μπετόν.

Ricola
Herzog-Meuron

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Ντεκονστρουκτιβισμός

Ο όρος «αποδόμηση» χρησιμοποιήθηκε σε ένα ευρύ πεδίο καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων, όπως η τέχνη, η αρχιτεκτονική, το design και η μουσική, για περίπου 30 χρόνια. Στον τομέα της μόδας ταρακούνησε τα θεμέλια της δημιουργίας ρούχων, αφού η αισθητική της αποδόμησης διέφερε δραματικά από το εξουγενισμένο ρούχο που κυριαρχούσε το 1970 και 1980. Τα ρούχα αυτής της κατηγορίας συχνά δείχνουν ατελείωτα, με ξεφτισμένα στριφώματα και άκρες, με εκτεθειμένες ραφές και σκόπιμες τρύπες, μερικές φορές δείχνουν να διαλύονται ή ακόμα να είναι ανακυκλωμένα. Τα χρώματα που επιλέγονται τις περισσότερες φορές είναι σκοτεινά και υπονοούν την φτώχεια, την καταστροφή, την υποβάθμιση, την αθλιότητα ενώ παράλληλα τα σχήματα των ρούχων τείνουν να επισκιάσουν το σώμα.

Comme des Garçons

¹ Ο Jacques Derrida ήταν Γάλλος φιλόσοφος που γεννήθηκε στη γαλλική Αλγερία. Ανέπτυξε την κριτική θεωρία είναι γνωστή ως αποδόμηση και το έργο του έχει χαρακτηριστεί ως μετα-δομισμός και συνδέεται με την μεταμοντέρνα φιλοσοφία.

² Η Zandra Rhodes είναι μια Άγγλιδα σχεδιάστρια μόδας που σπούδασε πρώτα στο Medway και στη συνέχεια, στο Royal College of Art του Λονδίνου. Σημαντικός τομέας της μελέτης της ήταν το τυπωμένο σχέδιο στα υφάσματα (prints).

- αποδόμηση

Παρ' ότι ο όρος αυτός προήλθε από τα γραπτά του Γάλλου φιλόσοφου Derrida¹ το 1960, δεν υπάρχει κανένας λόγος να πιστεύουμε ότι οι ιδέες του αποτέλεσαν την κινητήρια δύναμη πίσω από τα πρωτοποριακά σχέδια της Zandra Rhodes² και ειδικά της συλλογής της Conceptual Chic το 1977, ή της Rei Kawakubo και του Yohji Yamamoto. Ούτε μπορεί κάποιος να υποθέσει ότι το punk που αναπτύχθηκε στην Βρετανία το 1970, έχει άμεση συσχέτιση με τον Derrida. Και ενώ το κίνημα της αποδόμησης προέκυψε από τους δρόμους του Λονδίνου 30 χρόνια πριν μέσα από τις στολές των punk, η επίσημη γέννησή του τοποθετείται το 1981 με το ντεμπούτο των Comme des Garçons και Yamamoto στο Παρίσι, περίπου την ίδια εποχή που οι θεωρίες αποδόμησης είχαν αρχίσει να γίνονται θέματα συζήτησης των αρχιτεκτόνων.

Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι υπάρχουν εκατοντάδες ιστορικές αναφορές, όπως για παράδειγμα τα πολυτελή μεταξωτά υφαντά με σχισμές και κοψίματα που ήταν στην μόδα κατά την διάρκεια του 16ου αιώνα στην γερμανική αναγέννηση, που δείχνουν ότι η τεχνική της αποδόμησης στον τομέα της μόδας είχε εφαρμοσθεί και παλαιότερα. Ένα από τα πιο παράξενα γεγονότα στην ιστορία της μόδας της αναγέννησης τοποθετείται χρονικά το 1477. Όταν ο Charles the Bold¹ (Κάρολος ο φαλακρός) σκοτώθηκε στην μάχη, Ελβετοί και Γερμανοί μισοφοροί επιδιόρθωσαν τα σκισμένα τους ρούχα με πλούσια κομμάτια υφάσματος που είχαν αρπάξει από τα χωριά των Βουρβόνων. Μέχρι τις αρχές του 1500 μάλιστα, οι αριστοκράτες άντρες των δικαστηρίων της δυτικής Ευρώπης είχαν υιοθετήσει το νέο φανταχτερό στυλ. Τα επιτηδευμένα κοψίματα στα μανίκια αποκάλυπταν κατώτερα στρώματα ένδυσης και έτσι εμφανίζονταν πολλά υπέροχα υφάσματα ταυτόχρονα.

Martin Margiela

¹ Ο Charles the Bold ή αλλιώς Κάρολος της Βουργουνδίας, ήταν δούκας της Βουργουνδίας το 1467 - 1477. Γνωστός ως Κάρολος ο τρομερός στους εχθρούς του, ήταν ο τελευταίος Βασιλιάς Δούκας της Βουργουνδίας και ο θάνατος του δημιούργησε ένα κενό στην ευρωπαϊκή ιστορία.

² Ο Charles Baudelaire ήταν ένας από τους σημαντικότερους ποιητές της γαλλικής αλλά και της παγκόσμιας λογοτεχνίας.

³ Ο Walter Benjamin ήταν Γερμανοεβραϊός Μαρξιστής και κριτικός της λογοτεχνίας, δοκιμογράφος, μεταφραστής και φιλόσοφος. Συνδέονταν κατά καιρούς με την Σχολή της Φρανκφούρτης για την κριτική θεωρία και επηρέαστηκε επίσης από τα γραπτά ενός νεότερου συγχρόνου, του Μπέρτολτ Μπρεχτ, που ανέπτυξε την κριτική αισθητική και τον διαλεκτικό υλισμό.

⁴ Ο Bill Cunningham είναι φωτογράφος μόδας για τους New York Times, γνωστός για την φωτογραφία δρόμου.

⁵ Η Amy M.Spindler ήταν Αμερικανή δημοσιογράφος, η οποία ήταν συντάκτρια του The New York Times Magazine.

Ένας άλλος λόγος που οδήγησε στην εμφάνιση της μόδας αυτής προέκυψε από τους ανθρώπους που ζούσαν πουλώντας μεταχειρισμένα ρούχα και υφάσματα. Τον 19ο και 20ο αιώνα, ο ποιητής Charles Baudelaire² και ο θεωρητικός Walter Benjamin³ αντίστοιχα είχαν γοητευθεί από τους λεγόμενους ρακοςυλλέκτες, οι οποίοι μάζευαν τα ρούχα και ως εκ τούτου ανακτούσαν τα πολιτιστικά θρύμματα που είχαν απορριφθεί από τις καπιταλιστικές κοινωνίες. Οι ρακοςυλλέκτες του παρελθόντος χρησιμοποιούσαν τα απόβλητα που δημιουργούσαν οι ακρότητες της τότε μόδας.

Ενδιαφέρον ακόμη παρουσιάζει το γεγονός ότι ο όρος «αποδόμηση» δεν χρησιμοποιούνταν από τους σχεδιαστές για να παρουσιάσουν την δουλειά τους, αλλά χρησιμοποιήθηκε αργότερα από τους συγγραφείς μόδας.

Ο Bill Cunningham⁴ πρώτος χρησιμοποίησε τον όρο στο τεύχος Μαρτίου του 1990 του περιοδικού Details και αργότερα η Amy M.Spindler⁵ το εδραίωσε στο λεξικό μόδας.

Just Cavalli

Μπορεί, λοιπόν, να υποστηριχθεί ότι η πρώτη σύγχρονη εκδήλωση της αποδόμησης στο ντύσιμο έγινε από τους punk το 1976. Η νεολαία της Μεγάλης Βρετανίας κυριάρχησε στην δημιουργία του λεγόμενου στυλ του δρόμου (street style) την εποχή μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Ανάμεσα στα teddy boys της εποχής τα ρούχα που φορούσαν οι punk ξεχώριζαν για την ιδιαίτερη επιθετικότητα και απειλή που εξέπεμπαν. Η αυτοδημιούργητη αισθητική συχνά περιελάμβανε το βάψιμο των μαλλιών με έντονα χρώματα και χρησιμοποιημένα ή vintage ρούχα σκισμένα και μεταποιημένα, δερμάτινα με καρφιά και κοσμήματα από καρφίτσες που τρυπούσαν όχι μόνο το ρούχο αλλά και το δέρμα. Η μόδα του punk περιείχε επίσης στοιχεία φετιχισμού και ιδιαίτερα στην δουλειά των «επισήμων» εκπροσώπων της, όπως αυτές του Malcom McLaren¹ και της Vivienne Westwood.

Vivienne Westwood

Όπως αναφέρθηκε ήδη το 1977 η Rhodes, δημιούργησε την Conceptual Chic κολεξιόν. Ενώ η σχεδιάστρια αυτή θεωρείται η πρώτη που πραγματοποίησε επίδειξη υψηλής ραπτικής με punk στοιχεία, δεν ήταν αναρχική. Η έμπνευση προήλθε από μία πηγή, που δεν ήταν punk – τα σουρεαλιστικά σχέδια του 1930 της Elsa Schiaparelli² και ειδικότερα επηρεάστηκε από το Tear Dress του 1938. Η Rhodes στην συλλογή της παρουσίασε ρούχα που διακοσμήθηκαν με καρφίτσες και ασημένιες αλυσίδες.

Αυτοί που ενοποίησαν όμως, τα στοιχεία της αποδόμησης σε μία οργανωμένη κολεξιόν ήταν οι Ιάπωνες σχεδιαστές μόδας Rei Kawakubo και Yohji Yamamoto³, οι οποίοι παρουσίασαν πρώτη φορά την δουλειά τους στο Παρίσι στο ready-to-wear collection shows το 1981. Τα υπερμεγέθη ασύμμετρα μαύρα ρούχα με τις χαρακτηριστικές σκόπιμες τρύπες, που έδειχναν σαν κουρέλια ή ακόμα σαν ατελείωτα έρχονταν σε αντίθεση με τα κομψά, κολλητά και ευκρινώς προσαρμοσμένα πάνω στο σώμα ρούχα που παρουσίασαν οι υπόλοιποι σχεδιαστές στο ίδιο show και άρα σε αντίθεση με την έννοια της μόδας, κομψότητας και γυναικείας ομορφιάς της εποχής. Η ιαπωνική «επανάσταση» στη μόδα του 1980 αποτέλεσε σημαντικό σταθμό στην ιστορία της μόδας. Για πρώτη φορά ένας όχι-δυτικός πολιτισμός επηρέασε σημαντικά το παγκόσμιο σύστημα της μόδας παρουσιάζοντας μία εικόνα του υπέρ-μοντερνισμού.

¹ Ο Malcom McLaren ήταν Άγγλος performer και θιασάρχης. Ήταν διευθυντής των Sex Pistols και των New York Dolls. Το 1971, ο McLaren και η κοπέλα του, η σχεδιάστρια Vivienne Westwood, άνοιξαν ένα κατάστημα ενδυμάτων στο Λονδίνο που ονομάζονταν Let It Rock, στην Kings Road.

² Η Elsa Schiaparelli μία Ιταλίδα σχεδιάστρια μόδας. Μαζί με την Coco Chanel, τη μεγαλύτερη ανταγωνίστριά της, θεωρείται ως μία από τις πιο εξέχουσες προσωπικότητες στο χώρο της μόδας στο μεσοδιάστημα των δύο Παγκοσμίων Πολέμων. Αρχίζοντας με πλεκτά σχέδια είχε επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό από σουρεαλιστές όπως ο Dalí και ο Alberto Giacometti.

³ Ο Yohji Yamamoto είναι βραβευμένος Ιάπωνας σχεδιαστής μόδας με έδρα το Τόκιο και το Παρίσι. Θεωρείται ότι είναι από τους κύριους σχεδιαστές το έργο των οποίων πιστεύεται ότι είναι ιδιοφυές και έχει περιγραφεί από την Julie Gilhart, διευθύντρια μόδας για το Barney's New York ως πιθανώς ο μόνος σχεδιαστής, ο οποίος χαρακτηρίζεται από κάποιον 60-ετών ως "απίστευτος" και από κάποιον άλλο 17-ετών ως "cool".

1

2

Junya Watanabe

3

Rei Kawakubo

4

Margiela

Η Kawakubo θεωρεί το σώμα ως τον απόλυτο κοινό τόπο μόδας και αρχιτεκτονικής, ενώ μαζί με τα υλικά αποδομεί και τα δεδομένα περί ομορφιάς και δομής. Κολάρα, μανίκια και φόδρες μετακινούνται εντέχνως πάνω στο ρούχο δίνοντας ένα σουρεαλιστικά αποδομημένο αποτέλεσμα. Μαζί με τους avant-garde σχεδιαστές μόδας Issey Miyake και Yohji Yamamoto η Rei Kawakubo των Comme des Garçons¹ εισήγαγαν μια ριζικά νέα αντίληψη της μόδας στις πασαρέλες του Παρισιού. Δεν ήταν απλώς ότι το μαύρο χρώμα έγινε η κύρια επιλογή της μόδας ή η «αποδόμηση» η λέξη της ημέρας. Χρησιμοποιώντας καινοτόμες τεχνολογίες κλωστοϋφαντουργίας, μαζί με πτυχές της παραδοσιακής ιαπωνικής κουλτούρας στα ρούχα, αυτοί οι σχεδιαστές συνέβαλαν στη δημιουργία μιας νέας σχέσης ανάμεσα στο σώμα και τα ρούχα, μιας νέας στάσης απέναντι στην ομορφιά της ατέλειας και μιας νέας εκτίμησης της avant-garde μόδας ως «τέχνη».

Issey Miyake

¹ Η Comme des Garçons είναι ιαπωνική εταιρεία μόδας με επικεφαλής την Rei Kawakubo, η οποία είναι ιδιοκτήτρια της επιχείρησης μαζί με το σύζυγό της, Adrian Joffe. Πρόκειται για μία σπάνια περίπτωση σχεδιάστριας, γι' αυτό και παρακάτω γίνεται εκτενής παρουσίαση της δουλειάς της.

² Ο Karl Lagerfeld είναι Γερμανός σχεδιαστής μόδας, καλλιτέχνης και φωτογράφος με έδρα το Παρίσι. Είναι γνωστός κυρίως ως επικεφαλής σχεδιαστής και καλλιτεχνικός διευθυντής για την οικογένεια μόδας Chanel. Ο Lagerfeld έχει το δικό του οίκο μόδας που φέρει την επωνυμία του, καθώς και το ιταλικό οίκο Fendi.

³ Ο Martin Margiela είναι Βέλγος σχεδιαστής μόδας, που σπούδασε στο Royal Academy of Fine Arts μαζί με το θρυλικό πρωτοποριακό avant-garde γκρουπ σχεδιαστών Antwerp Six. Πολλοί εξακολουθούν να τον θεωρούν το «έβδομο» μέλος του γκρουπ. Έχει δουλέψει για τους οίκους Jean Paul Gaultier και Hermes, ενώ είναι γνωστός για την αποδόμηση στα έργα του.

Οι Γάλλοι, ωστόσο αναφέρθηκαν σε αυτό το look με τη λέξη «déconstruction», δηλαδή καταστροφή, αφού οι φιγούρες τους περιλάμβαναν επιτηδευμένες τρύπες, οδοντωτές άκρες, πτυχωτά υφάσματα, που έπεφταν άσκοπα πάνω στο σώμα. Για κάποιους τα ρούχα θύμιζαν άστεγους ή επιζώντες μιας βιβλικής καταστροφής. Ο τύπος ήταν ενάντιος σε αυτήν την αισθητική την οποία και αποκαλούσε «déconstruction élégante», δηλαδή κουρελιασμένο κομψό. Όμως η ίδια η Kawakubo τόνιζε πως «πρέπει να απομακρυνθούμε από τις συμβατικές φόρμες του φορέματος για την καινούργια γυναίκα του σήμερα. Χρειαζόμαστε μία καινούργια δυνατή εικόνα, όχι μία επανάληψη του παρελθόντος».

Alexander McQueen

Ο Karl Lagerfeld² το 1993 χρησιμοποίησε στοιχεία αποδόμησης για την κολεξιόν του για τον οίκο Chanel. Επίσης η δουλειά του σχεδιαστή Margiela³ στην αποδόμηση είναι από τις πιο εννοιολογικές και σύνθετες στο χώρο της μόδας καθώς η μέθοδός του να οικειοποιείται και να παίρνει παλιά (vintage) ρούχα και να τα επανασυναρμολογεί δίνει ρούχα που φαντάζουν ολοκληρωτικά καινούργια. Ο Margiela δημιουργεί νέα ρούχα καταστρέφοντας παλιά, συνδέοντας τα κομμάτια με νέους τρόπους και ράβοντάς τα σε νέες μορφές. Με την δουλειά του αντιδρά στις μεθόδους ραφής και στην άποψη περί σωματικών αναλογιών, ενώ παράλληλα τίθεται και το θέμα της διαφάνειας, καθώς με το κόψιμο ή την αφαίρεση επιφανειών αποκαλύπτονται ή καλύπτονται τμήματα του σώματος.

Margiela

Ομοίως και ο Frank Gehry με την αναδιαμόρφωση της κατοικίας του στην Santa Monica, California (1977-78/1991-94) ξεκίνησε με μία συμβατική κατασκευή και χρησιμοποιώντας άμεσα διαθέσιμα υλικά κατέληξε να είναι κάτι το εντελώς πρωτοποριακό και απρόβλεπτο. Ο Gehry αποσυναρμολόγησε εξωτερικά τμήματα ενός μπανγκαλόου από το 1920 και ενσωμάτωσε στην κατασκευή βιομηχανικά υλικά όπως κόντρα πλακέ και αλυσίδες, έτσι ώστε να διαμορφώσει το σπίτι σε ένα νέο χωρικό όγκο. **Παρ' όλο που οι σχεδιαστές μόδας και οι αρχιτέκτονες δεν υιοθέτησαν την ιδέα της αποδόμησης για τους ίδιους λόγους ή από τις ίδιες πηγές, ωστόσο συμπίπτει χρονικά η χρήση της τεχνικής αυτής και από τους δύο τομείς.**

Ενώ τα ρούχα σπάνια έχουν την ίδια διάρκεια με ένα κτίριο η αποδόμηση ξεπερνά την απλή εφήμερη μόδα. Ο διάλογος μόδας και αρχιτεκτονικής δημιουργεί καινοτομίες σε θεωρητικό και κατασκευαστικό επίπεδο που αποτελούν εξαιρετικό εργαλείο κατανόησης των κοινών τόπων τους.

Gehry

«η νέα Ευρώπη χρειάζεται νέα αρχιτεκτονική με αποδομήσεις και ασυνέχειες που θα αντικατοπτρίζουν τον κατακερματισμό και πολυμερισμό της σύγχρονης κουλτούρας».

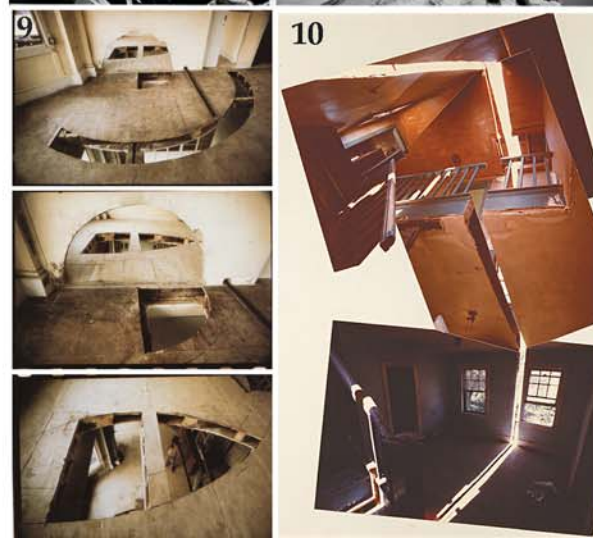
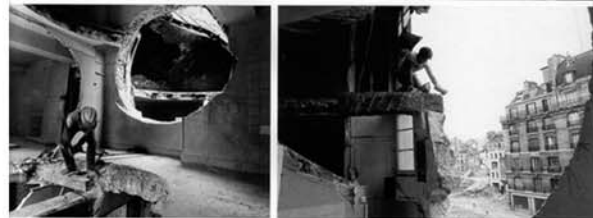
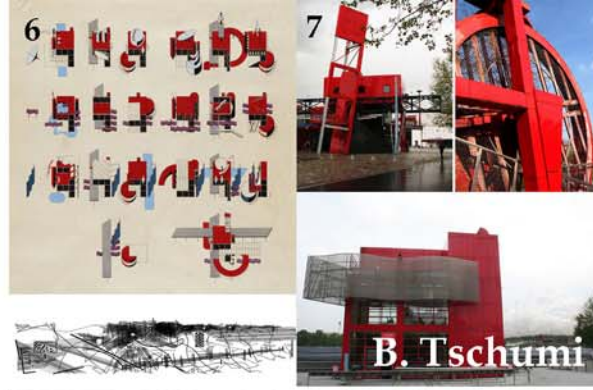
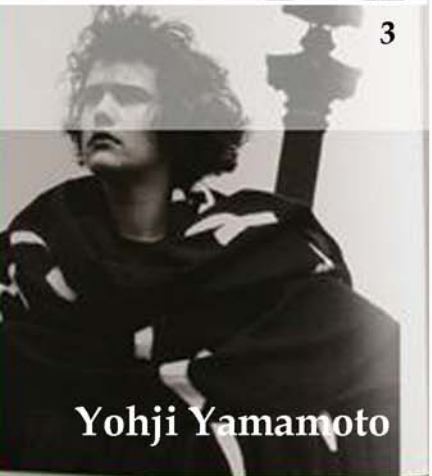
Bernard Tschumi

Victor and Rolf

Το 1982 ο αρχιτέκτονας Bernard Tschumi κέρδισε τον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό για τον σχεδιασμό του Parc de la Villette. Το έργο του ως αποτέλεσμα της συνεργασίας του με τον αρχιτέκτονα Peter Eisenman και τον φιλόσοφο Jacques Derrida παρουσίαζε ιδέες αποδόμησης σε ένα ευρύτερο κοινό. Για τους σχεδιαστές και στα δύο πεδία το 1980 αποτέλεσε μία προσπάθεια απελευθέρωσης από το συμβατικό, η οποία περιλάμβανε πειραματισμούς με νέες μορφές και άνοιγμα σε νέες ιδέες και τεχνικές από τομείς που εμπνέουν εντελώς διαφορετικές προσεγγίσεις στον σχεδιασμό. Πολλές παρόμοιες αντιλήψεις φαίνεται να έχει και ο εικαστικός Gordon Matta - Clark όπως παρουσιάζονται μέσα από την δουλειά του. Όπως μάλιστα έλεγε ο ίδιος στο έργο του τραβούσε μία αυστηρά καθορισμένη γραμμή και στη συνέχεια έκοβε τα κτίρια με σκοπό να εξερευνήσει τους κρυμμένους χώρους τους. Με αυτόν τον τρόπο εισέρχεται το φως στο κτίριο, ενώ εσωτερικοί χώροι που άλλοτε θα έμεναν κρυφοί αποκαλύπτονται. Η δουλειά των Victor and Rolf θυμίζει έντονα το έργο του καλλιτέχνη αυτού.

Bernard Tschumi

¹ Ο Gordon Matta-Clark ήταν ένας διάσημος Αμερικανός καλλιτέχνης, γνωστός για τις επεμβάσεις του στα κτίρια το 1970. Τα έργα του είναι λαμπρά παραδείγματα αρχιτεκτονικής αποδόμησης με έντονα κοινωνικό μήνυμα. Σπούδασε αρχιτεκτονική στο Cornell University, όμως ποτέ δεν εξάσκησε το επάγγελμα.

Comme des Garçons

Yohji Yamamoto

Issey Miyake

Rei Kawakubo

B. Tschumi

Gordon Matta - Clark

Victor and Rolfe

12

13

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστрукτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Κενό

Η αρχιτεκτονική, όπως και η μόδα λειτουργούν με σκοπό την διαμόρφωση δομής στο χώρο προκειμένου η δομή αυτή να χρησιμοποιηθεί. Ενώ το κενό ήταν πάντα υπαρκτό, είτε το αγνοούσαν είτε το κάλυπταν πίσω από τοίχους - υφάσματα, πτυχώσεις - επικαλύψεις. Στην μόδα το κενό ήταν πάντα παρόν. Κρινολίνα και φούστες όριζαν ανέκαθεν ένα κενό περιτριγυρισμένο από ύφασμα. Τα φουσκωτά ρούχα του 1960 όριζαν την ανθρώπινη σιλουέτα, ενώ η συλλογή της Michiko Koshino¹ το 1990 αφηγά την βαρύτητα και μετατρέπει το βάρος σε ελαφρότητα τόσο στο ύφασμα όσο και στο σώμα. Το κενό ως φουσκωτή κατασκευή συναντάται και στην αρχιτεκτονική. Το αρχιτεκτονικό γραφείο Archigram σχεδιάζει φορητά φουσκωτά κτίρια από πλαστικό, αντικαθιστώντας τοίχους και οροφές με πλαστικές επιφάνειες. Ο Stuart Veech² αντίστοιχα κατασκευάζει φουσκωτά κτίρια για χρήση περιπτέρων που μεταφέρονται και στήνονται εύκολα και γρήγορα.

Balenciaga

¹ Η Michiko Koshino γεννημένη το 1943, είναι σχεδιάστρια μόδας με καταστήματα στην Ιαπωνία και το Λονδίνο.

² Ο Stuart Veech γεννημένος στο Σικάγο το 1964 σπούδασε πολεοδομικό σχεδιασμό στο University of Cincinnati.

Η Zaha Hadid από την άλλη αντιμετωπίζει το κενό ως οπτική γοητεία που διαμορφώνει τις επιφάνειες των κτιρίων της, οι οποίες ρέουν από το εξωτερικό στο εσωτερικό επιστρέφοντας πάλι στο κενό. Παράλληλα και το ύφασμα μπορεί να θεωρηθεί σαν μία επιφάνεια που καθώς διαμορφώνεται πτυχωτά, φανερώνει το κενό. Σχεδιαστές όπως ο Yamamoto, ο Balenciaga, ο Watanabe διαχειρίζονται έντεχνα το κενό, ενώ ο τελευταίος με τα σχέδια ρούχων origami βγάζει το κενό κάτω από το ύφασμα και το αφήνει να πάρει υλικότητα σε σπειροειδείς οργανικές μορφές. Αλλά και η Kawakubo ασχολήθηκε με το κενό, δίνοντας του τόση πυκνότητα και μάζα από την μέση και πάνω που φαίνεται λες και επιπλέει, εφόσον έρχεται σε αντιπαράθεση με τις σχεδόν άυλες φούστες που φορούν τα μοντέλα.

McQueen

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστрукτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

blobs

Όπως έχει ήδη αναφερθεί με την πρόοδο της τεχνολογίας οι αρχιτέκτονες στράφηκαν στους υπολογιστές προκειμένου να σχεδιάσουν πρωτοποριακά κτίρια που απομακρύνονται από την δέσμευση των αυστηρών γραμμών, γωνιών και επιπέδων και ακολουθούν πιο ρευστές μορφές και σχήματα, που περιγράφονται με τον όρο blobs. Τα blobs εξορίζουν το σχεδιασμό με ταυ, τρίγωνα και ευθύγραμμα επίπεδα και δημιουργούν άμορφες, πρωτογενείς, ρέουσες καμπύλες φόρμες, που συχνά χαρακτηρίζονται ως «ασπόνδυλες» και «βιομορφικές». Η επανάσταση της Blobitecture συμπίπτει με την τάση της μόδας που αφορά στην αποφυγή των συμβατικών πατρών και κλασικών αναλογιών και στην απομάκρυνση από την αντίληψη ότι το φόρεμα οφείλει να ακολουθεί το περίγραμμα του σώματος ή εν γένει να συμμορφώνεται ως προς τον άξονα καθετότητάς του.

Zaha Hadid

¹ Η Thea Bjerg είναι textile designer, γεννημένη στην Κοπεγχάγη το 1960. Φοίτησε μεταξύ άλλων στο Denmark Design Academy.

² Ο Massimiliano Fuksas είναι Ιταλός αρχιτέκτονας, γεννημένος το 1944.

Οι blob μορφές στον χώρο της μόδας έρχονται να αναπτύξουν τις έννοιες της μεταβλητότητας, της δομής και της υφής, μέσα από την μεταβολή των ενδυμάτων σε νέες, ακραίες φόρμες. Οι σχεδιαστές Alexander McQueen, Issey Miyake αλλά και ο Hussein Chalayan λειτουργούν σε αυτή την λογική με αξιόλογα παραδείγματα. Αυτή η αντιμετώπιση είναι ίσως εκείνη που φέρνει πιο κοντά από ποτέ την αρχιτεκτονική και την μόδα όχι μόνο θεωρητικά, αλλά και κατασκευαστικά. Ο Chalayan στην συλλογή του Before Minus Now (άνοιξη/καλοκαίρι 2000) με τα γλυπτά από τούλι φορέματά του κατέδειξε την στροφή του στην μελέτη των blob: τα τούλινα φορέματά δεν είχαν σαφή όρια περιγράμματος, καθώς υποβάλλονται σε μία μελέτη απόδοσης περιγραμμάτων που ρέουν μέσα από ένα παιχνίδι της σχέσης μάζας και κενού.

Massimiliano Fuksas

Ενώ ο Chalayan χρησιμοποίησε το τούλι η Rei Kawakubo εργάστηκε με στριφτό δημιούργησε πτυχωτές υφασμάτινες blob συνθέσεις και η Thea Bjerg¹ τόνισε σκληρά πλισέ υφάσματα γύρω από το σώμα. Τελικά όλοι δημιούργησαν βασισμένοι στην εξερεύνηση των ιδιοτήτων των υλικών, αλλά και των δυνατοτήτων που τους παρείχαν.

Αντίστοιχη πλαστική αναζήτηση βασισμένη στη διερεύνηση των υλικών στον τομέα της αρχιτεκτονικής διακρίνουμε στην γυάλινη οροφή της Fiera του Milano από τον Massimiliano Fuksas² στο μπετονένιο μουσείο Cagliari της Zaha Hadid, στις μεταλλικές επιφάνειες από τιτάνιο του Frank Gehry. Η αναζήτηση αυτή ταυτίζεται με την αναζήτηση ενός γλύπτη αντιμετώπου με τα εκφραστικά του μέσα. Η μοντερνιστική επιβολή του form follows function φαντάζει μακρινή με την μόδα πλέον να παράγει ενδύματα - γλυπτά και την αρχιτεκτονική κτίρια - γλυπτά.

Frank Gehry

1

2

3

4

5

6

Thea Bjerg

7

8

9

10

Hussein Chalayan

11

12

"blobitecture"

13

Graz Art Museum, Graz, Austria

13

Cagliari Museum

14

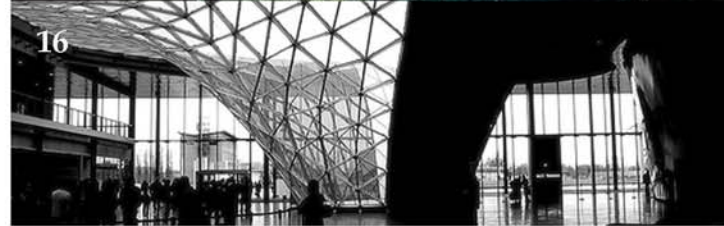
Zaha Hadid

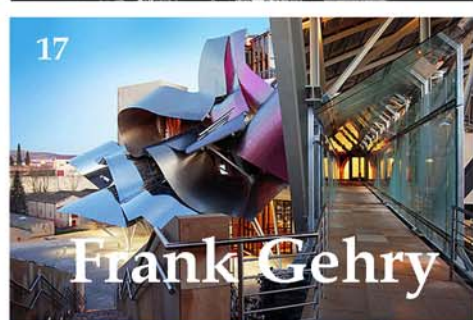
15

RHO -fiera

Massimiliano Fuksas

16

17

Frank Gehry

18

19

20

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Οι ραγδαίοι ρυθμοί ζωής αναγκάζουν τους κατοίκους των πόλεων να μετακινούνται συνέχεια μέσα σε αυτές και τελικά είναι πιο πιθανό να ξοδεύουν περισσότερες ώρες εκτός παρά εντός της κατοικίας τους. Το σύγχρονο πρόσωπο της κατοίκησης είναι το σώμα. Μία νέα αισθητική, που αντλεί την αισθητική της από τον πολυλειτουργικό εξοπλισμό των αστών, δημιουργείται για να ικανοποιήσει την περιodesούσα ύπαρξή τους. Αυτή η νέα αισθητική θέτει σε αμφισβήτηση τον ρόλο των μελλοντικών κατασκευών, αναβιώνοντας το όραμα για κινητή αστικοποίηση, που εισήγαγε η Archigram ήδη από τη δεκαετία του '60.

Οι σχεδιαστές δημιουργούν ενδύματα που τα συλλαμβάνουν σαν τρισδιάστατες χωρικές δυναμικές κατασκευές, έτοιμες να κατοικηθούν και να χρησιμοποιηθούν. Το ρούχο είναι ένα φορητό σπίτι που σχετίζει την προστατευτική λειτουργία του με το αστικό σύστημα. Η σύλληψη πίσω από αυτές τις κατασκευές υποδηλώνει ότι η αστική αρχιτεκτονική μπορεί να μην δεσμεύεται από τον τόπο για πάντα.

Η προστασία από τα καιρικά φαινόμενα και το περιβάλλον ήταν ο λόγος κατασκευής κτιρίων και ο κατ'εξοχήν ρόλος της αρχιτεκτονικής.

3
 Mr. Kosuke Tsumamura-san! Could you draw the punk jacket that you made after your first year of school?
 How is fashion art?
 Fashion is "Art related to the Body"
 How is art fashion?
 "Art Fashion" means I don't need to make someone beautiful.
 What do you dream about?
 When I die, I don't want to feel pain.
 How do you feel about the end of the world?
 Maybe there would be ten people at the end of world, and they would make the new world. I hope to see that.
 What is your "Final Home"?
 Nature, Atmosphere, Space. In making the clothes to express "atmosphere" = "HOME" = FASHION
 What do you hope to achieve by teaching?
 I hope for students to create not only but also "LIFE STYLE"
 could you draw a new uniform for Japan's astronauts?
 What is style? Style is how to forming how to decide which part is for appearance hidden
 could you draw one of your sculptures made
 Arregato!

Οι αρχιτέκτονες που είχαν αναλάβει την αντιμετώπιση των προβλημάτων της σύγχρονης ζωής βρήκαν συνοδοιπόρους στο έργο τους σχεδιαστές ενδυμάτων, οι οποίοι και άντλησαν έμπνευση από τις συλλήψεις του χώρου και των αρχών της αρχιτεκτονικής. Η έννοια της αστικοποίησης όπως παρουσιάστηκε από την ομάδα Archigram και έμεινε σε θεωρητικό επίπεδο επηρέασε σχεδιαστές όπως οι Yeohlee Teng, CP Company, Kosuke Tsumura, Hussein Chalayan που επαναπροσδιόρισαν τα όρια μεταξύ ρούχου, προστασίας, περιβάλλοντος σε μια ποικιλία κατασκευών που φοριούνται. Ο δημιουργός της κατασκευής «Final Home» Kosuke Tsumura πιστεύει ότι η συμβολή της μόδας κυμαίνεται γύρω από την βιώσιμη εμπειρία και ότι στο μέλλον τα όρια μεταξύ της ζωής στην κατοίκηση και της ζωής στην φύση θα είναι ρευστά. Γι αυτό και τα ρούχα του λειτουργούν σαν κινούμενες κατασκευές. Στο Final Home ο Tsumura σχεδιάζει ένα περιβλήμα από αδιάβροχο νάιλον με αρκετές τσέπες ικανές να εξοπλίσουν τον αστό σε κάθε ενδεχόμενο.

Τα τελευταία χρόνια και άλλοι αρχιτέκτονες και σχεδιαστές κοιτούν προς την ένδυση προκειμένου να δώσουν λύση σε προβλήματα της σύγχρονης ζωής. Στη Στοκχόλμη η αρχιτέκτων Jennie Pineus δημιουργεί την Cocoon Chair και την Cocoon Mask σαν αντίδοτο στο άγχος και την ένταση των δημόσιων χώρων.

archifashion

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Lucy Orta

Σε παρόμοια φιλοσοφία κινούνται και οι κατασκευές της καλλιτέχνιδας Lucy Orta. Η ίδια πιστεύει ότι η μακρά παραμονή εκτός στέγης καταστρέφει την σωματική και ψυχική υγεία του ανθρώπου, ενώ ο ανεπαρκής ύπνος μεγαλώνει το στρες και επιταχύνει την απώλεια της ταυτότητας, οδηγώντας τον άνθρωπο στην περιθωριοποίηση. Το έργο της ενσαρκώνει την άποψη ότι η κατοίκηση του χώρου συνεπάγεται την θεώρηση του τελευταίου ως μέρος του σώματος. Τα ρούχα μπορούν να γίνουν προσωπικές κατοικίες – καταφύγια που προσφέρουν προστασία από το κρύο και την βροχή. Η Orta προσπαθεί να παράγει και να προσδιορίσει τον αστικό χώρο με την χρήση του ενδύματος, ερμηνεύοντας το σαν κοινωνικό σχόλιο. Τα έργα της «refuge wear» και «modular architecture» υλοποιούν τις αναζητήσεις της.

Το πρώτο συνδέει την ένδυση με αρχιτεκτονικές αρχές και την τέχνη με τον ιδεολογικό ακτιβισμό. Πρόκειται για μία υφασμάτινη κατασκευή άμεσα μετατρέψιμη σε αρχιτεκτονική του σώματος, για την οποία έχει χρησιμοποιήσει ένα σύστημα αρχιτεκτονικών χώρων, φερμουάρ, συμπίεστικών συνεκτικών μέσων για να τετνώσουν τον ελαφρύ οπλισμό του που το συγκρατεί στο έδαφος. Τα τοιχώματά ήταν κατασκευασμένα από υφάσματα υψηλής ανοχής και περικλείουν το σώμα σαν δεύτερο δέρμα. Το πρώτο “ένδυμα” ήταν το Habitent (μείξη λέξεων habitant= κάτοικος και tent= σκηνή), αδιάβροχο και αντιανεμικό, με εσωτερικό σκελετό που επεκτείνονταν και παρείχε στον χρήστη ένα αποδοτικό σύστημα ένδυσης και προστασίας. Τα έργα αυτά έχουν την προοπτική να προσφέρουν ζωτικής σημασίας προσωρινά καταφύγια τα οποία μετακινούνται και προστατεύουν από νερό, αέρα και κρύο σε άτομα όπως μετανάστες και θύματα φυσικών καταστροφών.

Στο έργο της “modular architecture” ενισχύει την θεμελιώδη λειτουργία της ένδυσης ως προστατευτικού κελύφους και σηματοδοτείται η ικανότητά της ένδυσης να αναλάβει λειτουργίες της σύγχρονης κατοικίας. Το έργο αυτό συγκροτείται από προσωρινές κινητές κατοικίες δημιουργημένες από μονάδες που μπορούν να συνδυαστούν σχηματίζοντας διάφορες μορφές. Τα μεμονωμένα κομμάτια μπορούν να αναδιαταχθούν σε διαφορετικά σχέδια ή ακόμα και να μετακινηθούν ολόκληρα πλαίσια τροποποιώντας την λειτουργία του μέρους. Κατοίκηση για την Lucy Orta δεν είναι μία συγκεκριμένη τοποθεσία, αλλά η διαδικασία της ύπαρξης στον χώρο ανεξάρτητα από σταθερές γεωγραφικές παραμέτρους, οι οποίες είναι έτσι κι αλλιώς κοινωνικά εξαρτώμενες. Ο Derrida μετέφρασε την ανάγκη για κατοίκηση σαν οικουμενική επιθυμία αλλά και σαν ανάγκη του ανθρώπου να δεθεί συναισθηματικά με άτομα και χώρους.

Με το έργο της «Body Architecture» εξέφρασε την διαμαρτυρία της για την θέση στην οποία προήλθαν άτομα ή κοινότητες λόγω φυσικών καταστροφών, ανέχειας ή πολιτικών επιλογών. Και εδώ πραγματεύεται την αρχή της προστασίας, αλλά ως σύνολα και όχι ως ανεξάρτητες μονάδες όπως στο προηγούμενο έργο της. Τα ρούχα συνδέονται μεταξύ τους δημιουργώντας μια οντότητα και αναδεικνύοντας με τον καλύτερο τρόπο την έννοια της αλληλεγγύης που επιθυμεί να περάσει η σχεδιάστρια. Οι φυσικοί αυτοί σύνδεσμοι συμβολίζουν το πλήθος των σχέσεων που αναπτύσσονται μεταξύ των ανθρώπων σε συναισθηματικό, πνευματικό, ψυχικό και κοινωνικό επίπεδο. Κάποια κομμάτια θυμίζουν στολές και μπορούν να ενωθούν ανά τέσσερις και να προκύψει μία ενιαία κατασκευή, ενώ αν ενωθούν κάποια κομμάτια των στολών προκύπτει μία σκηνή τεσσάρων ατόμων εύκολη στη μεταφορά και τη φύλαξη.

Η κατασκευή του έργου “Body Architecture” είναι φτιαγμένη από πολυαμίδιο με επικάλυψη αλουμινίου, είναι αδιάβροχη και αεροδυναμική ενώ συγκρατείται στο έδαφος από στύλους και μικρούς πασσάλους στη βάση της. Η σημασία της κατασκευής αυτής έγκειται στο κοινωνικό μήνυμα που παρέχει, αποτελεί αντίδοτο στη σύγχρονη κοινωνική μοναξιά, που οι γρήγοροι ρυθμοί ζωής προκαλούν και την απομόνωση του ανθρώπου. Η Orta έχοντας συνειδητοποιήσει πως μόδα και αρχιτεκτονική αντικατοπτρίζουν την κουλτούρα και την κοινωνία ενός τόπου προχωρά στο πιο εμβληματικό της έργο, το «Nexus Architecture» (nexus= δεσμός) όπου ενδύματα τα οποία έμοιαζαν με τις στολές των ακτιβιστών της Greenpeace σε αντιπυρηνικές διαμαρτυρίες έφεραν υφασμάτινους σωλήνες που ένωναν τους χρήστες σε ένα ενιαίο ένδυμα. Οι σύνδεσμοι αυτοί συμβόλιζαν τις κοινωνικές σχέσεις και την συνύπαρξή τους σε αρχιτεκτονικό περιβάλλον.

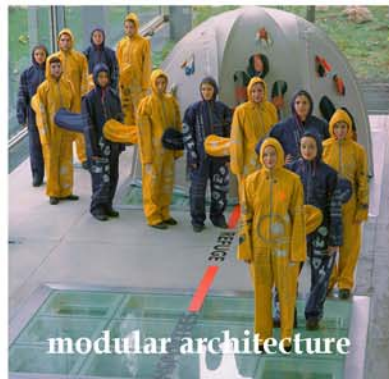
Στα πλαίσια της εκδήλωσης εκατοντάδες άτομα ήρθαν κοντά και κινήθηκαν ως ένας οργανισμός σε φυσικό και δομημένο περιβάλλον. Στην 2η Biennale σύγχρονης τέχνης στο Γιοχάνεσμπουργκ δεκατρείς μετανάστες ενώθηκαν σε ένα οργανισμό με στολές, τις οποίες είχαν φτιάξει οι ίδιοι, διατηρώντας στοιχεία της προσωπικότητάς τους, δείχνοντας πως η διατήρηση της ταυτότητας σε ένα δυνατό σύνολο υπερέχει της απομονωμένης μονάδας. Στο έργο της «The Connector Mobile Village» η Orta κάνει μια στροφή σε πιο καθαρές αρχιτεκτονικές δομές, καθώς αναπτύσσει ένα σύνολο ευέλικτων δομών που μιμούνται έναν αρχιτεκτονικό άξονα, ο οποίος αυξάνει σε μέγεθος ανάλογα με τον πληθυσμό. Πρόκειται για μία νέα μορφή στις σύγχρονες νομαδικές κοινότητες, όπου κάθε κοινότητα είναι σε θέση να προσαρμοστεί σε κρίσιμες καταστάσεις, διατηρώντας πάντα την ιδιαίτερή της αισθητική.

refuge wear

refuge wear

modular architecture

Body Architecture

Connector Mobile Village

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας		X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
β. Γεωμετρία	35		
ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας	41		
η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον			
δ. Υλικά	45		
η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
ε. Αναδίπλωση	49		
ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
ζ. Πτύχωση	53		
ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
η. Drapery	57		
η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης			
θ. Μοτίβα	61		
η επανάληψη ως μέσο έκφρασης			
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση	65		
αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία			
κ. Κενό	75		
χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο			
λ. Blobs	79		
ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας			
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

CP Company

Πρόκειται για μία εταιρεία σχεδιασμού και κατασκευής ενδυμάτων, που λειτουργεί έχοντας ως γνώμονα τις έννοιες της λειτουργίας και της χρήσης. Οι συλλογές της χαρακτηρίζονται από έμφαση στη λεπτομέρεια και την ποιότητα κατασκευής σε συνδυασμό με την άνεση και την κομψότητα. Η CP Company συνδυάζει την απλή ραπτική με την αναπτυγμένη τεχνολογία για να δημιουργήσει μια σειρά μετατρέψιμων αντικειμένων - κατασκευών, που μπορούν να πάρουν την μορφή και το ρόλο επίπλου, σκηνής ή ενδύματος, ανάλογα με τις ανάγκες του χρήστη. Η ίδια η εταιρεία λέει "Η ανάγκη για λειτουργίες εν κινήσει που χαρακτηρίζει την εποχή μας έχει επηρεάσει άμεσα και τις απαιτήσεις μας για την ενδυμασία. Όπως το αυτοκίνητο αποτελεί προέκταση της εσωτερικής μας κίνησης ή το τηλέφωνο έκφραση της ανάγκης μας για επικοινωνία έτσι και τα πολυλειτουργικά ενδύματα αντικατοπτρίζουν την δυνατότητά τους να παρέχουν αυξημένη προστασία στο σώμα και να επεκτείνουν παράλληλα τις αρχιτεκτονικές τους ιδιότητες."

Έτσι σκοπός της εταιρείας ήταν να οδηγήσει ένα ένδυμα, το οποίο να ορίζει τον χώρο σύμφωνα με τις ανθρώπινες ανάγκες. Τέσσερα από τα σπουδαιότερα project τους είναι τα «Outerwear» (εξωτερική ενδυμασία), «Urban Protection» (αστική προστασία), «Transformables» (μετατρέπόμενα), «CP Relax» (χαλάρωση CP). Όλα χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερη ύφανση ενώ δεν υπάρχει λογότυπο της μάρκας προκειμένου, όπως λέει η ίδια η εταιρεία, να καταρρίψουν την εμπορική πλευρά του ενδύματος. Η σειρά «Transformables» αποτελείται από τρία μοναδικά αντικείμενα που φουσκώνοντας τα διογκώνονται και μετατρέπονται σε κρεβάτι, καρέκλα και ένδυμα. Είναι φτιαγμένα από μπλε, διαφανή πολυουρεθάνη ή από αδιαφανές PVC, ενισχυμένα από στρώμα άνθρακα. Το εξωτερικό στρώμα αποτελείται από λεπτό νάιλον πλέγμα που το προστατεύει και το αδιαβροχοποιεί. Η συλλογή αυτή είναι εξαιρετικό παράδειγμα πολυλειτουργικότητας και ευκινησίας και η δυνατότητα του να ορίζει προσωπικό χώρο μέσα στο δημόσιο το καθιστά έναν ιδανικό κινούμενο μικρόκοσμο για τον λεγόμενο «αστικό νομά».

Με αφορμή αυτό το έργο εύκολα αναλογίζεται κανείς πως αφού τα ενδύματα εύκολα μετατρέπονται σε σκηνές και έπιπλα ίσως θα μπορούσαν να μετατραπούν και σε μεγαλύτερες δομές. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Ισπανού Martin Ruiz de Azua ο οποίος σχεδίασε το «Basic House» μία δομή ελαφριά, η οποία όταν διπλωθεί μπορεί να χωρέσει στην τσέπη του ατόμου. Όταν όμως ανοιχθεί μέσω της θερμότητας του ανθρώπου ή της ηλιακής ενέργειας μετατρέπεται σε καταφύγιο με σχήμα κύβου, που μπορεί να προσφέρει προσωρινή προστασία. Ωστόσο το project αυτό διαφέρει από τα προηγούμενα στο γεγονός ότι καλύπτει τις βασικές ανάγκες του ανθρώπου χωρίς να χαρακτηρίζεται από την πολυπλοκότητα των ενδυμάτων που μετατρέπονται σε ένα είδος κατοικίας.

Στη συνέχεια η εταιρεία πειραματίστηκε στη δημιουργία ενδυμάτων που δεν μετατρέπονταν τα ίδια σε αρχιτεκτονικές μορφές, ωστόσο ήταν ικανά να αλληλεπιδρούν με το περιβάλλον τους. Έτσι προέκυψε το «Global Positioning Jacket» το οποίο έφερε GPS και ενημέρωνε τον χρήστη για την θέση του, πρότεινε εναλλακτικές πορείες έχοντας επαφή όχι μόνο με το άμεσο αρχιτεκτονικά δομημένο αστικό περιβάλλον, αλλά και με τον κόσμο γενικότερα, εφόσον χρησιμοποιούσε δορυφόρους. Με αυτόν τον τρόπο το ένδυμα μετατράπηκε σε μέσο ελέγχου του περιβάλλοντος από τον χρήστη. **Οι πειραματισμοί της CP Company στόχευαν στο να μπορέσουν μόδα και αρχιτεκτονική να καινοτομήσουν μαζί ξεπερνώντας καθιερωμένα εμπόδια και συμβάσεις και οδηγώντας το ένδυμα σε μία νέα εποχή όπου αυτό εξυπηρετεί τον άνθρωπο σε διάφορες καταστάσεις, προσφέροντάς του άνεση και δυνατότητα συνεχούς μετακίνησης.**

ARCHIGRAM

Η Βρετανική ομάδα Archigram συστήθηκε το 1960 από την συνεργασία των αρχιτεκτόνων Warren Chalk, Peter Cook, Dennis Crompton, David Greene, Michael Webb και Ron Herron. Τα εικονικά ενδύματα και οι κατασκευές τους ήταν εμπνευσμένες από τον τότε αστικό τρόπο ζωής και από την τεχνολογία της επιβίωσης. Η ομάδα αυτή δημιούργησε τις «πόλεις που περπατούν (walking cities)», τις «πόλεις πρίζες (plug in cities)» και τις «πόλεις κομπιούτερ (computer cities)». Τα ουτοπικά της οράματα τόνιζαν την κίνηση και την επικοινωνία, δίνοντας βάση σε συστήματα κινητής αρχιτεκτονικής, κατοικημένης από κοινωνίες ή άτομα. Οραματίστηκε τα ενδύματα να είναι δυσδιάκριτα στο αστικό περιβάλλον, ενσωματώνοντας μία ποικιλία πολιτισμικών επιρροών. Αναγνώρισε ότι τα ρούχα μπορούν να προσαρμοστούν γρηγορότερα και ευκολότερα στις ανάγκες του σύγχρονου αστού από την αρχιτεκτονική και εισήγαγε ένα σύστημα κατοικήσιμων- φερόμενων αρχιτεκτονικών επιδερμίδων- κατασκευών. Δημιούργησε φουσκωτές στολές που περιείχαν χώρο αποθήκευσης τροφίμων και χώρους όπου ήταν τοποθετημένοι ραδιοφωνικός πομπός και οθόνη τηλεόρασης. Τα ενδύματα ήθελαν να παρέχουν σε αυτόν που τα φορούσε μία αίσθηση ασύλου καθιστώντας τα ικανά να θεωρηθούν πηγή προστασίας και ασφάλειας.

2

fig 01

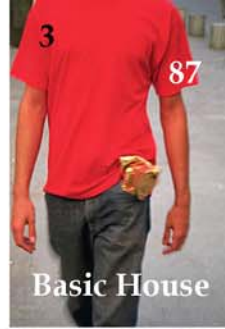
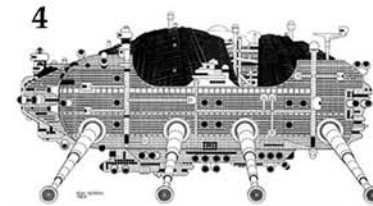
Transformables

fig 02

fig 03

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστрукτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

αρχιτέκτονες στη μόδα

Πολλοί αρχιτέκτονες έχουν ασχοληθεί κατά καιρούς με τον χώρο της μόδας σχεδιάζοντας είτε ρούχα, είτε παπούτσια, είτε ακόμη και κοσμήματα, χρησιμοποιώντας το ιδιαίτερο στυλ που τους χαρακτηρίζει προκειμένου να δημιουργήσουν σε μικρότερη κλίμακα. Ο Frank Gehry θεωρείται ένας από τους πρωτοπόρους σύγχρονους αρχιτέκτονες, με τον γλυπτικό τρόπο που αντιμετωπίζει και σχεδιάζει τα κτίρια του. Η πίστη ότι «η αρχιτεκτονική είναι τέχνη» ήταν πάντοτε η θεμελιώδης αρχή του. Περιγράφοντας την «οικοδομική τέχνη» του Gehry υπάρχει η τάση να χρησιμοποιούνται όροι από τον χώρο των τεχνών, ὄχι γλυπτική, κολάζ, εγκαταστάσεις ὄχι ακριβώς γιατί ο όρος «οικοδομική» δεν ανταποκρίνεται σε αυτό που κάνει. «Προσεγγίζω κάθε κτίριο σαν αντικείμενο γλυπτικής, σαν έναν χώρο με φως και αέρα, μια απάντηση στο περιβάλλον αλλά και στα συναισθήματα και στο πνεύμα. Σ' αυτόν τον χώρο ο χρήστης φέρνει τις αποσκευές του και το πρόγραμμά του. Μέσα από μια διαδικασία αλληλεπίδρασης καταφέρνει να τακτοποιήσει τις ανάγκες του. Αν αυτό δεν συμβεί, τότε εγώ έχω αποτύχει» είχε δηλώσει το 1980.

Τα γλυπτικά κτίρια που δημιουργούνται από τον Gehry μπορούν να εντοπιστούν από μίλια μακριά - τις περισσότερες φορές πρόκειται για εντυπωσιακές λωρίδες μετάλλου που τυλίγονται γύρω από το κτίριο. Σήμερα σχεδιάζει κοσμήματα για τα Tiffany and Co με την ίδια ελικοειδή έφεση. Οι ρευστές του γραμμές χαρακτηρίζουν τις συλλογές του, οι οποίες παρουσιάζονται παρακάτω. Η ίδια η εταιρεία μάλιστα αναφέρει «Ο Frank Gehry ανοίγει νέους δρόμους με τον εντυπωσιακό σχεδιασμό για τη συλλογή Torque που φέρει την υπογραφή του.» Η συλλογή του αναπαράγει τις ανατροπές και τις απαλές καμπύλες της αρχιτεκτονικής του.

Η λεία, γυαλιστερή επιφάνεια του υλικού γίνεται ο τέλειος καμβάς για την εφαρμογή χρώματος πάνω της. Ο ίδιος ο Gehry ζωγράφισε στο χέρι περιορισμένες εκδόσεις σε βραχιόλια. Κάθε μία είναι μια έκφραση της ομορφιάς χωρίς κανόνες, ενώ διακρίνεται από μια αυθόρμητη ροή του χρώματος, το οποίο διαθέτει αποχρώσεις του ζωντανού κόκκινου, του πλούσιου πράσινου και μπλε, και του μαλακού γκρι. Ο ίδιος εξάλλου λέει «**Για μένα, η αρχιτεκτονική και ο σχεδιασμός έγκειται στην διαδικασία, της σκιαγράφησης και διαμόρφωσης τρισδιάστατων μοντέλων-αυτή είναι η ουσία της δημιουργίας, είτε στην αρχιτεκτονική είτε στα κοσμήματα. Η παρόρμηση είναι πάντα η ίδια: να ανακαλύψω νέες μορφές που έχουν μια φυσική ροή και ένα ενδιαφέρον για τη σύγχρονη ζωή.**»

Εκτός από τον σχεδιασμό κοσμημάτων, όμως, ο Frank Gehry ασχολήθηκε περιοδικά και με τον σχεδιασμό παπουτσιών, σε συνεργασία με τον γιο του Alejandro Gehry, εικαστικό. Ωστόσο εδώ το έργο του ακολουθεί μια πιο συντηρητική μορφή, καθώς η εκκίνηση της ιδέας βασίζεται σε ένα σχέδιο του 19 ου αιώνα για τον Πρίγκιπα Αλβέρτο.

shoes by Frank Gehry

1

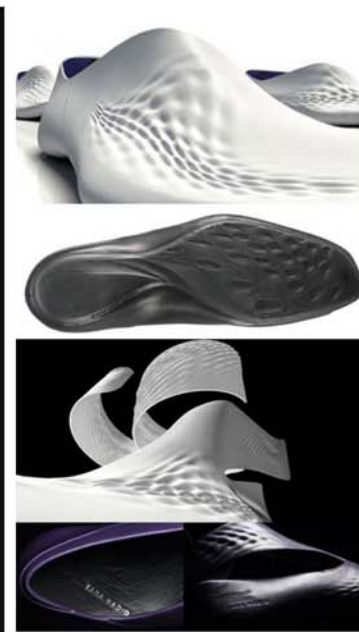
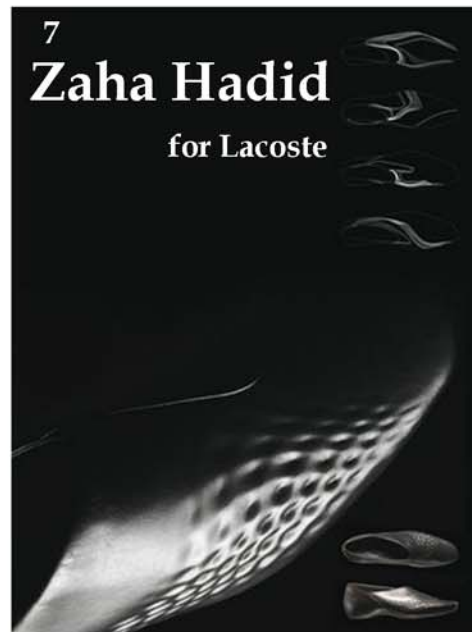

Αρκετοί αρχιτέκτονες έχουν στραφεί προς τον σχεδιασμό υποδημάτων, δεδομένης και της οικονομικής κρίσης που τους παρέχει πλέον πολύ ελεύθερο χρόνο.

Η οικολογική βραζιλιάνικη εταιρεία παπουτσιών Melissa εισήγαγε ένα ψηλοτάκουνο από καουτσούκ παπούτσι σχεδιασμένο από την αρχιτέκτονα Zaha Hadid, το οποίο χαρακτηρίζεται από τις ίδιες φουτουριστικές αρχές που διαπνέουν και το έργο της ως αρχιτέκτονα. Η ίδια είπε «Έχω 30 χρόνια έρευνας σε διάφορους τομείς της αρχιτεκτονικής και του design και αυτό ήταν ένα πολύ δύσκολο έργο, όχι μόνο στο σχεδιασμό, αλλά στην τεχνική πλευρά. Εργάστηκα πολύ στενά με την Melissa για να μετατρέψει το σχεδιασμό μου σε πραγματικότητα». Στη συνέχεια η Zaha Hadid σχεδίασε και για την Lacoste μία περιορισμένη σειρά παπουτσιών, όπου ένα δερμάτινο λουράκι τυλίγεται γύρω από το πόδι και φτάνει μέχρι το ύψος του γονάτου για τις γυναίκες και το ύψος του αστραγάλου για τους άντρες.

Zaha Hadid

Ο ανιψιός του Rem Koolhaas, Rem D. Koolhaas, άφησε το πεδίο αρχιτεκτονικής πριν από μερικά χρόνια για να ξεκινήσει μια επιχείρηση υποδηματοποιίας με τον Galahad Clark, γόνου της οικογένειας των υποδημάτων Clarks. Η μάρκα τους, United Nude, παράγει παπούτσια εμπνευσμένα από μια αρχιτεκτονική ιδέα ή ένα υπάρχον σχεδιασμένο αντικείμενο, όπως μια καρέκλα. Υπάρχει τουλάχιστον μια ομοιότητα ανάμεσα στα μεταλλικά πόδια της διάσημης καρέκλας γραφείου από αλουμίνιο των Charles και Ray Eames και του τακουριού του παπουτσιού τους Eamz. Όπως μάλιστα αναφέρει ο Matthew Schneier του style.com “η United Nude ανυψώνει το παπούτσι σε μια αληθινή τέχνη, όπου το design, η αρχιτεκτονική και η αφαίρεση συναντούν το υπόδημα. Τα προϊόντα είναι εννοιολογικά της αρχιτεκτονικής, αρχέτυπα, ή υφιστάμενα κλασικά αντικείμενα”. Όπως, για παράδειγμα, η μορφή του παπουτσιού Mobius, (που αποτέλεσε και το πρώτο παπούτσι της φίρμας) η οποία είναι εμπνευσμένη από τον Mies Van der Rohe και την φημισμένη καρέκλα του Barcelona Pavilion. Κατασκευασμένο από μια μόνο λωρίδα υψηλής τεχνολογίας Kevlar, η σόλα και το υπόλοιπο παπούτσι είναι μια αδιάσπαστη μορφή.

Οι προηγούμενοι δεν είναι οι μόνοι που επεκτάθηκαν στον σχεδιασμό υποδημάτων μετά τις σπουδές αρχιτεκτονικής. Ο Manolo Blahnik, πασίγνωστος σχεδιαστής παπουτσιών σπούδασε αρχιτεκτονική και λογοτεχνία στο πανεπιστήμιο της Γενεύης το 1960. Ο Robert Clergerie, Γάλλος σχεδιαστής παπουτσιών δούλεψε ως αρχιτέκτονας πριν να εργασθεί για τον σχεδιαστή υποδημάτων Charles Jourdan. Αλλά και στον ευρύτερο χώρο της μόδας διάσημοι σχεδιαστές έχουν σπουδάσει αρχιτεκτονική πριν να ασχοληθούν με τον σχεδιασμό ρούχων. Ο σχεδιαστής Tom Ford και πλέον ένας από τους πιο καταξιωμένους σχεδιαστές μόδας παγκοσμίως έχει σπουδάσει αρχιτεκτονική εσωτερικού χώρου στο Parsons School of Design. Οι σπουδές του εκεί κράτησαν μέχρι το 1986. Στα επόμενα χρόνια βρέθηκε να εργάζεται σε γνωστές εταιρείες μόδας όπως είναι η Perry Ellis και η Cathy Hardwick. Σταθμός στην καριέρα του υπήρξε η πρόσληψή του το 1990 στον οίκο Gucci. Μετά από την αποχώρησή του από την Gucci ίδρυσε τη δική του εταιρεία με την επωνυμία Tom Ford.

Robert Clergerie

Ο Raf Simons, ο νέος καλλιτεχνικός διευθυντής του γαλλικού οίκου Dior, ξεκίνησε την καριέρα του το 1995 με τη δική του σειρά για αντρικά ρούχα. Ο 44 χρονος βέλγος έγινε γνωστός για τις δημιουργίες του στον Jil Sander, τον οποίο και κατάφερε πραγματικά να απογειώσει με τις μινιμαλιστικές γραμμές, την μοντέρνα ματιά και τα έντονα χρώματα του. Η διαφορετικότητα του εδραιώθηκε από νεαρή ηλικία, αν λάβει κάποιος υπόψη του ότι έχει στην ουσία σπουδάσει αρχιτεκτονικό σχέδιο και όχι «fashion design». Αυτό είναι, άλλωστε ξεκάθαρο στις καθαρές και συχνά ασύμμετρες γραμμές που ακολουθούν τα ρούχα του. Αλλά και ο Ιταλός μόδιστρος Gianfranco Ferré σπούδασε αρχιτεκτονική στο Πολυτεχνείο του Μιλάνο. Ίσως η αρχική του επιλογή να υπήρξε ο λόγος για τον οποίο, το προσωνύμιο «αρχιτέκτονας» τον συνόδευε έως το τέλος της ζωής του.

Tom Ford

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κιτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας		X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
β. Γεωμετρία	35		
ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας	41		
η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον			
δ. Υλικά	45		
η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
ε. Αναδίπλωση	49		
ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
ζ. Πτύχωση	53		
ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα			
η. Drapery	57		
η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης			
θ. Μοτίβα	61		
η επανάληψη ως μέσο έκφρασης			
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση	65		
αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία			
κ. Κενό	75		
χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο			
λ. Blobs	79		
ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας			
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Αρχιτέκτονες και Κτήρια

Οι αρχιτέκτονες τις περισσότερες φορές θέλουν να εμπλουτίσουν τα σχέδια τους με ιδεολογικές προθέσεις και φιλοσοφικές προεκτάσεις. Άλλωστε η αρχιτεκτονική δεν μπορεί να οριστεί μονάχα από τον Βιτρούβιο γιατί δεν περιλαμβάνει μόνο την υλοποίηση του κτίσματος. Πολύ σημαντικό κομμάτι έχει η σύλληψη και ο σχεδιασμός, οι προθέσεις και η διατύπωση. Από τον Boullée μέχρι τους Archigram έχουν αλλάξει πολλά, αλλά υπάρχει πάντα η ανάγκη για αρχιτεκτονική δημιουργία. Επειδή όμως η σύγχρονη εποχή είναι μία εποχή εικόνων, η αρχιτεκτονική πολλές φορές καταλήγει να αποσκοπεί στην εικονοποίηση της, υποταγμένη στα κοινωνικά πλαίσια που την ορίζουν. Υλοποιημένα έργα φαίνεται να έχουν σχεδιαστεί περισσότερο για να προβληθούν μέσα από τις απεικονίσεις τους παρά για να χρησιμοποιηθούν.

¹ Ο Βιτρούβιος ήταν Ρωμαίος συγγραφέας, αρχιτέκτονας και μηχανικός που έζησε τον 1ο αιώνα Π.Κ.Ε. Είναι κυρίως γνωστός για την πραγματεία του περί αρχιτεκτονικής (λατ. De architectura), έργο που σήμερα αναφέρεται συνήθως με τον τίτλο Δέκα Βιβλία Αρχιτεκτονικής και αποτελεί το μοναδικό κείμενο αρχιτεκτονικής θεωρίας και πρακτικής που διασώζεται από την κλασική εποχή.

² Ο Étienne-Louis Boullée ήταν οραματιστής νεοκλασικός Γάλλος αρχιτέκτονας, του οποίου το έργο επηρέασε σε μεγάλο βαθμό σύγχρονους αρχιτέκτονες και εξακολουθεί να είναι σημαντική επιρροή.

- flagship Stores

Ο σχεδιασμός του χώρου μπορεί να αντιπροσωπεύσει τις διαφορές μεταξύ των ανθρώπων, είτε αυτές αναφέρονται στο εισόδημά τους είτε στο πολιτιστικό τους υπόβαθρο και την ηλικία, δημιουργώντας πολλαπλές και ρευστές ταυτότητες.

Στα πλαίσια αυτής της λογικής στο χώρο της μόδας, ήδη από την δεκαετία του 1990, παρατηρείται η ανάπτυξη ενός νέου είδους καταστήματος, που εκφράζει την λογική του εκάστοτε οίκου μόδας, το λεγόμενο flagship store (κατάστημα - ναυαρχίδα). Τα καταστήματα αυτά γεννήθηκαν από την ανάγκη των εταιρειών να κάνουν μία ισχυρή δήλωση της εταιρικής τους ταυτότητας. Στην κάλυψη αυτής της ανάγκης οι αρχιτέκτονες κάνουν χρήση της πιο σύγχρονης τεχνολογίας και εντοπωσιακών υλικών και τεχνικών, προκειμένου τα καταστήματα αυτά να έχουν την δυνατότητα να ξελιχθούν σε τοπόσημα της περιοχής.

Με την πάροδο των χρόνων όλο και περισσότεροι είναι οι αρχιτέκτονες που ασχολούνται και ερμηνεύουν τον χώρο της ένδυσης και κατ' επέκταση της μόδας, με σκοπό την δήλωση και την επιβολή συγκεκριμένης ταυτότητας στον καταναλωτή. Χαρακτηριστικά ο Rem Koolhaas ανέλαβε την δημιουργία των Prada Stores στην Νέα Υόρκη, Los Angeles και San Francisco, όπου και προσπάθησε να μελετήσει και να αναπτύξει «το περιβάλλον της Prada» σε έναν χώρο όπου η επικοινωνία, το χρήμα, το shopping, δηλαδή χαρακτηριστικά τα οποία δίνουν μία συγκεκριμένη ταυτότητα, συναντιούνται.

Το κατάστημα γίνεται όλο και περισσότερο το πρωταρχικό μέσο μαζικής προώθησης της επιχείρησης και επικοινωνίας της με τους αγοραστές, ο χώρος στον οποίο πραγματοποιείται η ολοκληρωτική εμπειρία της κατανάλωσης. Ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζεται ο κάθε χώρος μεταφέρει σε αυτόν που τον βιώνει μία διαφορετική εμπειρία και αίσθηση. Η αρχιτεκτονική αποτελεί το εργαλείο, το οποίο μπορεί να διαφοροποιήσει ένα εμπορικό σήμα από ένα άλλο με έναν πολύ σαφή τρόπο.

Η σύγχρονη κοινωνία παράγει και καταναλώνει προϊόντα σε μαζικές ποσότητες, που τις περισσότερες φορές συνδέονται με «φαντασιακές» ανθρώπινες ανάγκες. Η κατανάλωση από μέσο για την εξυπηρέτηση των βασικών αναγκών του ανθρώπου έχει μεταβληθεί σε αυτοσκοπό. Στη σύγχρονη κοινωνία το εμπόρευμα μπορεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες της φαντασίας. Η κυριαρχία του εμπορεύματος καθόρισε την κοινωνική ζωή και διαμόρφωσε τον τρόπο κατανάλωσης, καθώς επίσης και τον χαρακτήρα του ανθρώπου «καταναλωτή».¹ Όπως αναφέρει ο Κορνήλιος Καστοριάδης δεν είναι όλες οι ανάγκες διαμορφώσιμες, αλλά υπάρχουν ανθρώπινες επιδιώξεις τις οποίες ο καπιταλισμός όχι μόνο ικανοποιεί, αλλά και ανατροφοδοτεί μέσω της φαντασιακής θέσμιας με μεγάλη επιτυχία. Το όχημα μέσω του οποίου συμβαίνει αυτή η φαντασματική θέσμια είναι η κάθε εποχής 'εικονική αρχιτεκτονική' (iconic architecture). Αρχιτεκτονικά παράγωγα τοποθετούνται αυτιστικά στο χώρο εικονοποιώντας τις εκάστοτε συνιστώσες του εκάστοτε οικονομικού συστήματος παράγωγής, περιφρονώντας επιδεικτικά τις ιδιαιτερότητες του δεδομένου τοπικού στοιχείου.

¹ Η κατανάλωση και ο καταναλωτισμός συνήθως συνδέονται με τον καπιταλισμό και τον Δυτικό κόσμο. Ο καπιταλισμός δεν είναι ένα καινούργιο φαινόμενο, ωστόσο επεκτάθηκε ευρέως τον 20ο αιώνα και ιδιαίτερα τις τελευταίες δεκαετίες, υπό την επίδραση του νεοφιλελευθερισμού και της παγκοσμιοποίησης.

Έτσι στα πλαίσια και του παγκοσμιοποιημένου δικτύου εικόνων, το οποίο ενισχύεται και από τον σύγχρονο τρόπο ζωής, η διαφορετικότητα στη δημιουργία τείνει να θεωρείται κάτι το αρνητικό και το ετεροχρονισμένο. Το ίδιο συμβαίνει και στο χώρο της μόδας, όπου οι δημιουργοί προσπαθούν να αποβάλλουν το στοιχείο της εντοπιότητας απευθύνοντας τις δημιουργίες τους σε έναν εν δυνάμει 'παγκόσμιο' χρήστη. Και μάλιστα αντί να γίνεται προσπάθεια οι δημιουργίες να απευθύνονται και να προσαρμόζονται στη αισθητική ιδιαιτερότητα του κάθε ατόμου, η δημιουργική διαδικασία συντελείται με σκοπό να παράξει μια κατ'επίφαση εικονική ιδιαιτερότητα. Σε αυτό βέβαια συντελεί και η μαζικοποίηση τόσο της παραγωγής αυτής καθ'εαυτής όσο και των μέσων παραγωγής που χρησιμοποιούνται σε όλα τα στάδια της δημιουργικής διαδικασίας. Τέλος ο εφήμερος χαρακτήρας της σύγχρονης εικόνας διαποτίζει και τον ίδιο τον χρήστη με την ανάγκη να βρίσκεται σε μια αέναη και πολλές φορές εμμονική αναζήτηση συνεχώς νέων κτιριακών ή ενδυματικών εικόνων προκειμένου να "συνομιλήσει" με το φαντασιακό του είναι μέσα σε αυτή τη διαρκώς μεταβαλλόμενη οιονεί πραγματικότητα.

Μέσα σε αυτό το ευρύτερο πλαίσιο, τα 'κτήρια ναυαρχίδες' συσχετίζουν την δύναμη και την εξουσία μιας κοινωνικής ομάδας με έναν τόπο. Οι θεαματικές κατασκευές ή ανακατασκευές ενισχύουν την εμπορική αξία της πόλης παγκοσμίως και η αρχιτεκτονική συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην προώθηση της πόλης σαν παγκόσμιο προϊόν. Τα αρχιτεκτονήματα που καταφέρνουν να λειτουργήσουν ως τοπόσημα για την πόλη που τα φιλοξενεί, την επηρεάζουν, δημιουργώντας και προωθώντας ξεχωριστό ύφος και στυλ, αστικούς χώρους, ακόμα και τρόπο ζωής.

«η καταναλωτική κουλτούρα γίνεται βαρόμετρο των διεθνών πόλεων. Γι' αυτό και στις αναδυόμενες στη Δύση κοινωνίες της ευρωπαϊκής Ανατολής, κάθε νέο εμπορικό πάρκο γεμίζει τους κατοίκους με μια υπερηφάνεια που δύσκολα κρύβεται».
Ν. Βατόπουλος

Miuccia Prada/OMA/Rem Koolhaas

New York

Los Angeles

Miuccia Prada/OMA/Rem Koolhaas

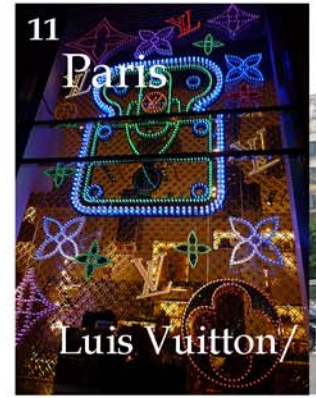
Miuccia Prada/Herzog and de Meuron

Tokyo

Longchamp / Eduardo Sanchez

Paris

Luis Vuitton/ Peter Marino

New York

Luis Vuitton/ Jun Aoki

Luis Vuitton/ Peter Marino

Hong Kong

Hadid's Chanel Mobile Art Pavilion

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστρουκτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Η ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan

Ο Hussein Chalayan είναι γνωστός για αρκετές συλλογές του και ιδιαίτερα για τον τρόπο που τις παρουσιάζει, που μοιάζει να είναι πιο κοντά στον τομέα της τέχνης, παρά της μόδας.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι πριν ασχοληθεί με τον τομέα της μόδας ήθελε να γίνει αρχιτέκτονας κάτι που είναι έκδηλο στην μετέπειτα σχέση του με το δομημένο περιβάλλον. Ο ίδιος λέει «δουλεύω με ανθρώπους από άλλα πεδία που συμβάλλουν στο έργο μου. Με ενδιαφέρουν γενικά οι φόρμες και οι δομές όχι μόνο στην ένδυση, αλλά γενικότερα».

Εμπνευσμένος από την φύση, την κουλτούρα των λαών και την τεχνολογία, τα σχέδιά του αποκαλύπτουν την συνεχή ανησυχία του σε θέματα που τον απασχόλησαν όντας τουρκοκύπριος που ζούσε στο εξωτερικό και αφορούσαν κυρίως την θρησκεία, την πολιτιστική του ταυτότητα και την μετανάστευση.

¹ Ο Hussein Chalayan είναι ένας βρετανικής / τουρκικής καταγωγής σχεδιαστής μόδας από την Κύπρο. Έχει κερδίσει το βραβείο βρετανικού Σχεδιαστή της Χρονιάς δύο φορές (το 1999 και 2000) και του απονεμήθηκε και το MBE (καταγράφηκε στην λίστα τιμών της Βασίλισσας) το 2006. Η ιδιαίτερη περίπτωση του αναφέρεται παρακάτω.

Για την συλλογή του Between (άνοιξη/καλοκαίρι 1998) ο Chalayan έντυσε ένα γκρουπ γυναικών με chador (τσαντόρ – παραδοσιακή ισλαμική γυναικεία φορεσιά) τα οποία ποίκιλαν σε μήκος έτσι ώστε να αποκαλύπτουν σταδιακά τα γυμνά σώματά τους, μέχρις ότου στο τελευταίο μοντέλο έμενε καλυμμένο μόνο το πρόσωπο. Διερεύνησε έτσι την δυνατότητα μίας παραδοσιακής στολής να ομογενοποιεί και να καθορίζει το σώμα, ενώ έκρυβε την ταυτότητα του φορέα. Ο ίδιος μάλιστα είπε «αυτό το μέρος της επίδειξης αφορά στον καθορισμό του δικού σου πολιτισμικού περιβάλλοντος μέσα από τα ρούχα σου».

Ο Chalayan συνεργάστηκε με αρχιτέκτονες σε διάφορες συλλογές του ενώ όπως ο ίδιος ανέφερε σε διάλεξή του στο Royal College of Art του Λονδίνου «όταν η μόδα είναι δομημένη οι άνθρωποι αυτόματα την αποκαλούν αρχιτεκτονική, ενώ δεν είναι. Θέλει πολύ δουλειά για να δομήσεις ένα ένδυμα με βάση αρχιτεκτονικές πρακτικές. Η αρχιτεκτονική μπορεί να είναι ρευστή και σε αποδόμηση, ωστόσο αν και δεν είναι το ίδιο προφανής παραμένει αρχιτεκτονική». Το όραμά του είναι να ενσωματώσει πλήρως την ένδυση στο περιβάλλον της, έτσι ώστε να μπορεί να κατανοήσει τα διαφορετικά περιβάλλοντα και να είναι σε θέση να αμυνθεί.

Cocoon Mask

Cocoon Chair

Aeroplane Dress

Η προβληματική του μετασχηματισμού βάσει ενός προκαθορισμένου συστήματος που ακολουθεί τη δομή εξελίσσεται στην δημιουργία του Aeroplane Dress του Chalayan (φθινόπωρο/ χειμώνας 1999) σε μια αυτοματοποιημένη εκδοχή, η οποία δεν προϋποθέτει την ανάμιξη του χρήστη. Το σκληρό πλαστικό θυμίζει ταυτόχρονα επιδερμίδα αεροπλάνου, αλλά και πανοπλία του ανθρώπινου σώματος. Τμήματα του ενδύματος μετακινούνται ηλεκτρονικά, εγκαινιάζοντας την ηλεκτρονική εποχή στις δημιουργίες του, ενώ συσχετίζονται και με την δυνατότητα μετασχηματισμού σε αρχιτεκτονικά έργα, όπως για παράδειγμα στα στέγαστρα του Santiago Calatrava. Ο ίδιος μάλιστα λέει χαρακτηριστικά «τα πάντα γύρω μας σχετίζονται είτε με το σώμα είτε με το περιβάλλον. Οραματίζομαι συστήματα, όπου τα ενδύματα είναι μέρη ενός εσωτερικού χώρου, ο οποίος είναι κομμάτι ενός αρχιτεκτονήματος το οποίο με τη σειρά του δομεί ένα αρχιτεκτονικό περιβάλλον. Έτσι έχουμε έναν ρευστό χώρο όπου τα πάντα εξαρτώνται και αλληλοσυνδέονται, απλά λειτουργούν σε άλλες κλίμακες και αναλογίες».

Στην συλλογή του Before Minus Now το 2000 ο Chalayan περιβάλλει τα φορέματά του με τις ιδιότητες του αεροπλάνου δίνοντάς τους εκπληκτικά σχήματα (kites Dresses). Αντισυμβατικές επιφάνειες σε σχήμα οξυκόρυφων τριγώνων και τραπεζίων φαίνονται σαν να καρφώνονται πάνω στο ρούχο, διαλύοντας με αυτόν τον τρόπο τον κατακόρυφο άξονα του ανθρώπινου σώματος, δίνοντάς του ένα νέο αεροδυναμικό περίγραμμα και εγκλωβίζοντας ταυτόχρονα μέσα σε αυτό μια δυναμική μορφή κίνησης. Το σύνολο αυτό θυμίζει κατά πολύ έργα της Zaha Hadid όπως το Hafenstrasse development, αλλά και το πρώτο κτισμένο έργο της το Vitra Fire Station, όπου ένας πυροσβεστικός σταθμός προκύπτει από την σύνθεση επιπέδων που καρφώνονται με απιστευτή δυναμική στο έδαφος σαν φλόγες που ξεπηδούν από αυτό.

Η συλλογή του Chalayan Geotropics (άνοιξη/ καλοκαίρι 1999) υιοθέτησε καρέκλες που «φοριούνται» σαν προέκταση της ανθρώπινης μορφής με σκοπό την αναπαράσταση μιας νομαδικής ύπαρξης με πλήρως μεταφερόμενα περιβάλλοντα. Μέσα από αυτό το έργο μελέτησε την σημασία των γεωπολιτικών χώρων που δεν μπορούν να ορισθούν σαφώς με αρχιτεκτονικό τρόπο. Στην συμβολική του αυτή προσπάθεια να εξοπλίσει τον φορέα με μία φορητή πατρίδα επανιδρύει μία αίσθηση ανεξάρτητης ταυτότητας, περιφρονώντας τον μύθο σύμφωνα με τον οποίο μία πατρίδα ορίζεται μόνο από γεωγραφικά σύνορα.

Η σχέση μεταξύ χώρου και ταυτότητας επεκτάθηκε μετέπειτα στην συλλογή του Afterwords (φθινόπωρο/ χειμώνας 2000-01) και στην οποία βασισμένος στην αρχιτεκτονική του θεάτρου και στο ντιζάιν του σκηνικού χρησιμοποίησε ένα γυμνό λευκό φόντο με ασύμμετρα πάνελ που σχημάτιζαν τρεις πλευρές, με έπιπλα που θύμιζαν αντίστοιχα την δεκαετία του 50 και τα οποία στο τέλος είτε μετατρέπονταν σε ρούχα, είτε μεταφέρονταν εκτός σκηνής. Η παρουσίαση αποτελούνταν από μία μικρή παράσταση στην οποία αρχικά εμφανίστηκε πίσω από ένα τζάμι μία γυναικεία χορωδία από την Βουλγαρία που τραγουδούσε. Στη συνέχεια τέσσερα μοντέλα ντυμένα με απλά κομπινεζόν παρουσιάστηκαν στη σκηνή. Κάθε μία πλησίασε μία καρέκλα και αφαίρεσε το κάλυμμά της διαμορφώνοντάς το σε φόρεμα. Αφού φόρεσαν τα φορέματά τους διπλωσαν τις καρέκλες οι οποίες έγιναν βαλίτσες. Ένα τελευταίο μοντέλο εισήλθε στην σκηνή και αφού απομάκρυνε ένα στρογγυλό κομμάτι από το κέντρο του τραπεζιού, μπήκε μέσα στο κενό που είχε δημιουργηθεί στο κέντρο του τραπεζιού και μεταμόρφωσε το τραπέζι σε φούστα. Τέλος τα 5 μοντέλα έφυγαν και άφησαν πίσω ένα αδειο δωμάτιο.

Εδώ ο Chalayan εξέφρασε τον τρόπο που το ένδυμα μπορεί να γίνει ένα καταφύγιο ή ένα μέσον μεταφοράς για ότι θα μπορούσε να μεταφερθεί. Το όλο concept δεν είναι καθόλου τυχαίο για τον Chalayan, αφού η τουρκική εισβολή στην Κύπρο το '74 και οι ιστορίες που άκουγε μικρός για άτομα που γύριζαν κρυφά πίσω στα σπίτια τους προκειμένου να πάρουν αυτά που τους ανήκαν, τον είχαν επηρεάσει. Ο ίδιος δημιούργησε μία πιο ποιητική άποψη μιας τέτοιας κατάστασης, όταν δηλαδή κάποιος αποσχίζεται βίαια από τα υπάρχοντά του.

Zaha Hadid

1

Vitra Fire Station

2

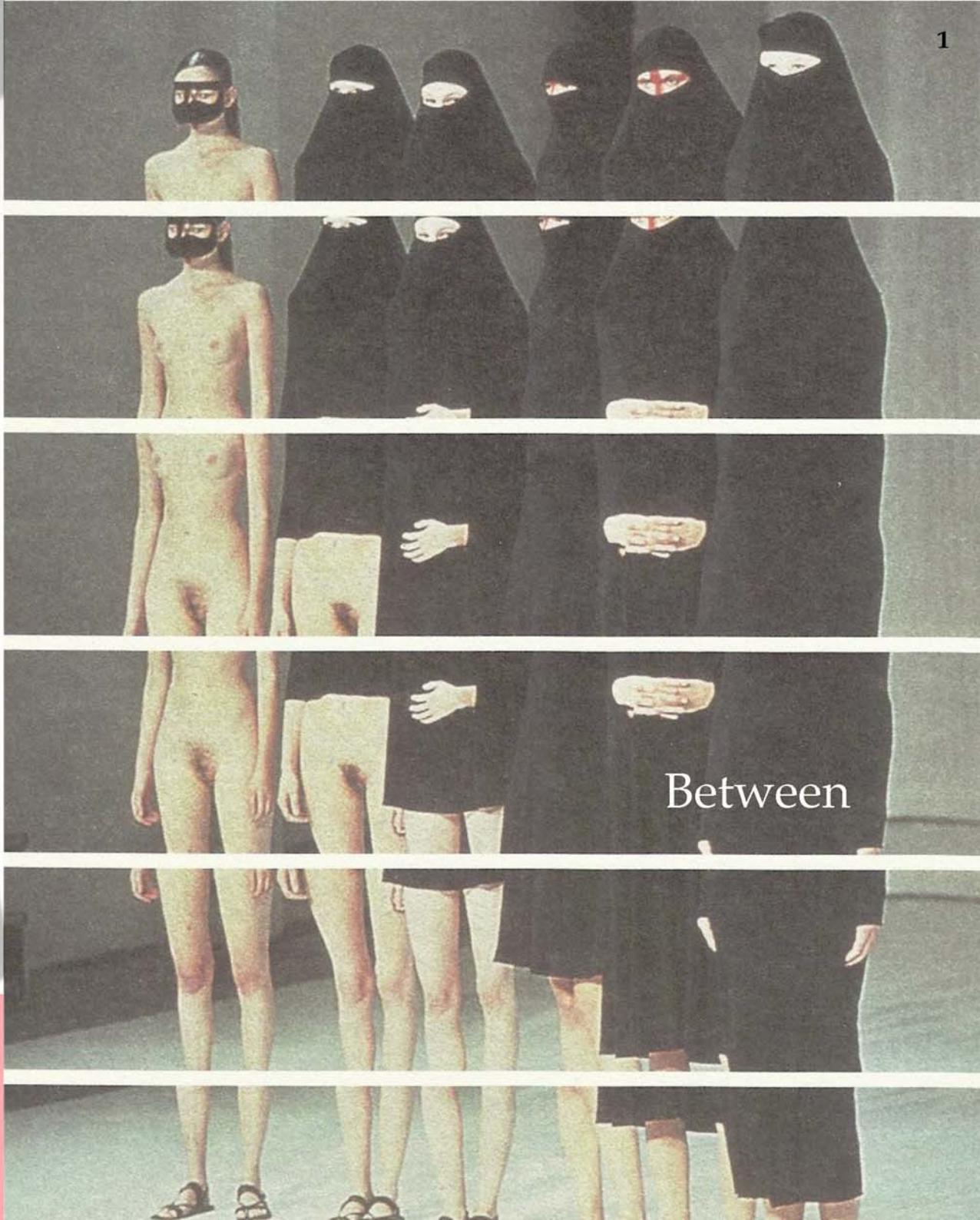

Before Minus Now

3

Geotropics

Hussein Chalayan Afterwords

Ο Chalayan προσπάθησε να πάει τον διάλογο σώματος – περιβάλλοντος ένα βήμα πιο πέρα. Έτσι πρωτοπόρησε σε τάσεις που ενοποιούν ασύρματες τεχνολογίες, ηλεκτρονικά κύκλωματα και αυτοματοποιημένες εντολές απευθείας μέσα στην δομή του ενδύματος. Το αποτέλεσμα των αναζητήσεών του ήταν το «Remote control Dress» (άνοιξη/ καλοκαίρι 2000) το οποίο αποτέλεσε έναν θριαμβευτικό συνδυασμό μόδας, αρχιτεκτονικής και τεχνολογίας. Η επικοινωνία σώματος και περιβάλλοντος με ανταλλαγή πληροφοριών ήταν επαναστατική. Κατασκευασμένο από συνδυασμό ινών γυαλιού και ρητίνης το φόρεμα καλουπώθηκε σε δύο γυαλιστερά, λεία, ροζ πάνελ τα οποία συνδέονταν μεταξύ τους με μεταλλικούς συνδετήρες. Ελαφριά μέταλλα, ενισχυμένα πλαστικά, ίνες γυαλιού και βιομηχανικά δίκτυα κατασκευάστηκαν σε σχήματα που χαρακτηρίζουν την αρχιτεκτονική και όχι την ένδυση, φθάνοντας να θυμίζουν περισσότερο δομημένο περιβάλλον παρά συμβατική μόδα. Ωστόσο το ένδυμα, αν και δομημένο με δύο προσόψεις με αυστηρό περίβλημα δεν παραλείπει να εμφυσήσει στοιχεία του σώματος στη φόρμα του.

1

Remote Control Dress

2

3

4

Το περίγραμμα του φορέματος μιμείται τις καμπύλες του γυναικείου σώματος, δημιουργώντας δραματικά τόξα, κοίλα στο σημείο της μέσης και κυρτά στο ύψος της περιφέρειας, σαν να προσαρμόζεται στην σιλουέτα του κορσέ και του κρινολίνου. Κατά αυτόν τον τρόπο μένει πιστό και στην αρχιτεκτονική του δομή, αλλά και στην λειτουργία του ως ένδυμα.

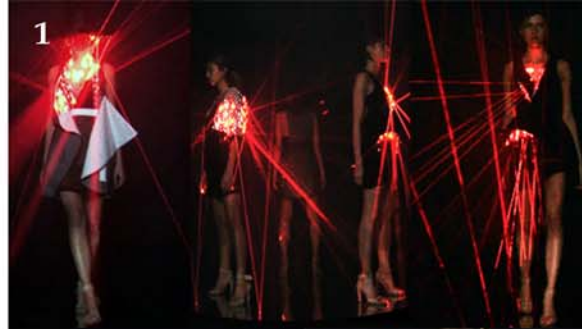

Τον Οκτώβριο του 2006 ο Chalayan προκάλεσε πάλι με την συλλογή του 111, η οποία συντάραξε τα καλλιτεχνικά δεδομένα και του χάρισε απλόχερα τον τίτλο του avant - garde σχεδιαστή στην σύγχρονη σκηνή της παγκόσμιας μόδας. Στην συλλογή αυτή 6 ρομποτικά φορέματα μετασηματίζονταν εν κινήσει, καλύπτοντας ιστορική μνήμη περιόδου περίπου 20 χρόνων. Τα έξι φορέματα αναλογούσαν στα τελευταία 111 χρόνια της ιστορίας της μόδας. Κατά την παρουσίαση τους τα ενδύματα αυτομεταβάλλονταν από την σιλουέτα μιας εποχής σε μια άλλη, σαν να υπήρχαν στον χώρο αόρατα νήματα που κατεύθυναν τις πτυχώσεις του υφάσματος. Στη συνέχεια τον Μάρτιο του 2007 με την συλλογή του Airborne θα επιβεβαιώσει στο μέγιστο τον χαρακτηρισμό του ως αρχιτέκτονα, πέρα από σχεδιαστή μόδας, κατέπληξε για άλλη μια φορά και ανέπτυξε την ρομποτική ενδυματολογία μέσα από τη δραστηριότητα στις κλιματικές αλλαγές.

Στην συλλογή του Airborne ο σχεδιαστής επικεντρώθηκε στον μετασηματισμό με ρομποτικό τρόπο των ρούχων σε σχέση με τις κλιματικές συνθήκες γύρω τους. Έτσι βλέπουμε την κουκούλα ενός παλτό να σηκώνεται σαν οροφή κάμπριο αυτοκινήτου η οποία καλύπτει και προστατεύει το κεφάλι σε περίπτωση βροχής εξακολουθώντας να επιτρέπει την ορατότητα. Όπως λέει ο ίδιος «πρόκειται για την ιδέα της εναλλαγής των εποχών, τη σχέση μεταξύ τους και του κύκλου ζωής και θανάτου τους». Έργα γνωστών αρχιτεκτόνων, όπως του Rem Koolhaas πραγματοποιούνται τη δημιουργία κτιριακών κελυφών που είναι διαδραστικά ως προς το περιβάλλον και τις μεταβολές του, όπως για παράδειγμα η εφήμερη κατασκευή για τις ανάγκες του ετήσιου περιπτέρου επέκτασης της Serpentine Gallery του Λονδίνου το 2006, όπου ένα μπαλόνι με ήλιον άλλαζε το μέγεθός του με βάση θερμοκρασιακές και καιρικές μεταβολές: υψωνόταν τις ήσυχες καλοκαιρινές μέρες και κατέβαινε όταν είχε κρύο, βροχή ή αέρα.

Η ενασχόληση του Chalayan με το τεχνητό φως έφερε στο προσκήνιο την δημιουργία εικονικών επιφανειών, συντιθέμενων από εικονοστίγματα (pixels). Η λειτουργία τους ήταν ανάλογη με τον κατακερματισμό της εικόνας στη λογική του ψηφιδωτού, όπου κάθε ψηφίδα αποτελεί σημείο φωτεινού ίχνους. Έτσι ενσωματώνοντας στο ύφασμα πολύχρωμα φώτα (LED) δημιούργησε εικονογραφημένες επιφάνειες που αποτελούσαν ύφασμα και οθόνη μαζί. Η σύγχρονη τεχνολογία είχε προτείνει νέους τρόπους εισαγωγής του χρώματος και στο δομημένο περιβάλλον. Ηλεκτρονικοί φωτισμοί χρωματίζουν πλέον τις όψεις των κτιρίων εισάγοντας μία νέα αντίληψη γύρω από την χρήση του χρώματος, βασιζόμενη πάνω στην έννοια της μεταβολής και του εφήμερου. Έτσι το κτίριο αποκτά έναν πολυδιάστατο χαρακτήρα, μία περισσότερο υποκειμενική υπόσταση και ευελιξία όσον αφορά το χώρο και το χρόνο. Μπορεί για παράδειγμα να προσαρμόζεται στις χρωματικές και φωτιστικές μεταβολές του περιβάλλοντος.

Αντίστοιχα τα φωτισμένα αυτά διαστημικά κρανιο-κελύφη της συλλογής Airborne του Chalayan έρχονται, όπως εξηγεί ο ίδιος, να καλύψουν τις ανάγκες ενός φωτεινού χώρου στη διάρκεια ενός σκοτεινού χειμώνα. Στον τομέα της αρχιτεκτονικής ανάλογες προτάσεις ήρθαν από τον Rem Koolhaas για το Casa da Musica για την πόλη της Porto: η έννοια του μετασχηματισμού και της θεατρικότητας του κτιρίου επιτυγχάνεται δια μέσου ενός ηλεκτρονικού εξοπλισμού προβολών και φωτισμών, ο οποίος αλλάζει συνεχώς την εξωτερική όψη – επιδερμίδα του κτιρίου. Παράλληλα μπορούν να προβάλλονται εικόνες από την εσωτερική δραστηριότητα του κτιρίου, χρωματίζοντας με έναν ιδιαίτερο τρόπο την εξωτερική όψη. Συμπερασματικά το ένδυμα ως είδος αρχιτεκτονικής δομής αποτελεί πεδίο τεχνολογικής προόδου, εργαλείο επικοινωνίας, καταφύγιο για το σώμα, αλλά και κομμάτι ενός μεγαλύτερου δομημένου συστήματος. Ο Chalayan μέσα από τα νέα υλικά, τον σχεδιασμό και την ενσωμάτωση της τεχνολογίας κατάρτησε πολλά όρια που χώριζαν μέχρι τότε το ντυμένο σώμα από το αρχιτεκτονικό περιβάλλον του.

Περιεχόμενα

I) Εισαγωγή	5	VII) Αρχιτέκτονες Στη μόδα	91
II) Ιστορική Αναδρομή οι παράλληλοι βίοι της αρχιτεκτονικής και της μόδας	9	αρχιτέκτονες που ασχολήθηκαν με τον τομέα της μόδας	
III) Έμπνευση πώς η αρχιτεκτονική αποτελεί πηγή έμπνευσης για τους σχεδιαστές μόδας, μέσα από παραδείγματα	19	VIII) Αρχιτέκτονες και Κτήρια - flagship Stores	97
IV) Ο Πρώτος Συσχετισμός ο πρώτος συσχετισμός της αρχιτεκτονικής και της μόδας	27	οι χώροι όπου στεγάζεται η μόδα και οι κοινωνιολογικές συνθήκες που οδήγησαν στον συγκριμένο σχεδιασμό	
V) Κοινά Χαρακτηριστικά τα κοινά χαρακτηριστικά που παρουσιάζουν η αρχιτεκτονική και η μόδα, μέσα από παραδείγματα	31	IX) η Ιδιαίτερη Περίπτωση του Hussein Chalayan	103
α. Σχεδιασμός - Ιδέα - Υλοποίηση η διαδρομή από την έμπνευση μέχρι την πραγματοποίηση της ιδέας	31	το παράδειγμα του σχεδιαστή μόδας Hussein Chalayan	
β. Γεωμετρία ο ρόλος της γεωμετρίας στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	35	X) Συμπεράσματα - Επίλογος	113
γ. Η έννοια Της Επιδερμίδας η γειννίαση της δημιουργίας με το περιβάλλον	41		
δ. Υλικά η χρήση των υλικών στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	45		
ε. Αναδίπλωση ως δημιουργική χειρονομία στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	49		
ζ. Πτύχωση ως εκφραστικό μέσο στην αρχιτεκτονική και στη μόδα	53		
η. Drapery η εκφραστική κυριαρχία της καμπύλης	57		
θ. Μοτίβα η επανάληψη ως μέσο έκφρασης	61		
ι. Ντεκονστрукτιβισμός - Αποδόμηση αποδομώντας τη σύνθεση ώστε να προκύψει νέα δημιουργία	65		
κ. Κενό χρησιμοποιώντας το κενό ως συνθετικό στοιχείο	75		
λ. Blobs ο υπολογιστής ως κεντρικό μέσο σύλληψης της δημιουργίας	79		
VI) Κινητή Αστικοποίηση	83		
παραδείγματα κατασκευών - ενδυμάτων που αποσκοπούν σε μία νέα μορφή αστικοποίησης, η οποία μπορεί να μην παραμένει στάσιμη, αλλά να μετακινείται στο χώρο και να προσαρμόζεται στις εκάστοτε συνθήκες			
α. Lucy Orta	84		
β. CP Company	86		

Συμπεράσματα

Κοιτάζοντας τους κοινούς τόπους αρχιτεκτονικής και μόδας μπορεί να διαπιστώσει κανείς ότι σήμερα περισσότερο από ποτέ συσχετίζονται, καθώς οι αρχές που διέπουν την μόδα και την αρχιτεκτονική ως προς τη σύλληψη της ιδέας, τα ερεθίσματα του σχεδιαστή και του αρχιτέκτονα, το σχεδιασμό, την σχέση με την ανθρώπινη μορφή, την κατασκευή, τα υλικά και τις προθέσεις του δημιουργού είναι εξαιρετικά συναφείς. Η αρχιτεκτονική υιοθετεί τους τρόπους, τις συνήθειες και τις δομές της ένδυσης και η ένδυση δανείζεται μεθόδους παραγωγής, δομές και υλικά που χρησιμοποιούνται από την αρχιτεκτονική.

Τόσο ο σχεδιαστής, όσο και ο αρχιτέκτονας, λειτουργούν για να καλύψουν τον πρωταρχικό και κοινό στόχο: την ανάγκη για δημιουργία χώρου και ταυτόχρονα την κάλυψη του κελύφους – σώματος, χρησιμοποιώντας υλικά και τρισδιάστατες μορφές, που περιβάλλουν το σώμα και χαρτογραφούν τα όριά του. Λαμβάνοντας το ανθρώπινο σώμα σαν γνώμονα, στον οποίο απεικονίζονται οι κοινωνικές διαστάσεις της ενδυμασίας και στοιχείο που εντάσσεται στον αρχιτεκτονικό χώρο και τον προσδιορίζει, με συνδυαστικό κρίκο την κλίμακα η αρχιτεκτονική και η ένδυση συγκλίνουν.

Τόσο τα κτήρια όσο και τα ενδύματα οριοθετούν το περιβάλλον, καθορίζουν τις κινήσεις και διεγείρουν τις αισθήσεις. Το να βρίσκεται κανείς σε ένα συγκεκριμένο χώρο, όπως και το να φοράει ένα συγκεκριμένο ρούχο, δηλώνει, προσδιορίζει την ταυτότητα του, αυτό που επιθυμεί να είναι. Η εμπειρία που βιώνεται μέσα σε ένα χώρο- κτίριο ή μέσα σε ένα ρούχο, αναπτύσσει ισχυρούς δεσμούς μεταξύ απόμου και αντικειμένου, καθώς το τελευταίο γίνεται μέρος μιας προσωπικής ιστορίας.

Οι τεχνολογικές εξελίξεις που απασχολούν τον ένα κλάδο μπορούν να αποτελέσουν σημείο αναφοράς και εξερεύνησης για τον άλλο, ενώ επιπλέον αποτελέσματα – έργα του ενός αποτελούν έμπνευση για τους εκφραστές του έτερου τομέα.

Επιπλέον τόσο το ιδεολογικό υπόβαθρο όσο και τα μέσα με τα οποία προσπαθούν σχεδιαστές και αρχιτέκτονες να φτάσουν στον σκοπό τους μοιάζουν ή συχνά ταυτίζονται. Στα αρχιτεκτονήματα και τα ενδύματα αντικατοπτρίζεται η οργάνωση της κοινωνίας, οι κοινωνικές δομές, οι ανθρώπινες αλληλεπιδράσεις σε πολιτικό και οικονομικό επίπεδο και τα τεχνολογικά επιτεύγματα. Τα παραπάνω μετουσιώνονται στην πράξη από τους αρχιτέκτονες και τους σχεδιαστές ενδυμάτων, οι οποίοι συνδυάζουν κατασκευαστικές αρχές, αρχές οικονομικής σχεδίασης και αρχές αντοχής και συντήρησης των υλικών, στοχεύοντας στη δημιουργία προτύπων αισθητικής, ιδανικών ομορφιάς και χρονικά ανθεκτικών σχεδίων.

Οι αλλαγές του αστικού περιβάλλοντος, συνυφασμένες με την αύξηση της κινητικότητας και την ανάγκη παρατεταμένης απομάκρυνσης από την προσωπική στέγη, οδήγησαν την αρχιτεκτονική αλλά και την ένδυση, να ερευνήσουν τη λειτουργία της ανθρώπινης ύπαρξης, να συλλέξουν και να επεξεργαστούν τις ανθρώπινες πληροφορίες, προσπαθώντας να ικανοποιήσουν αυτές τις απαιτήσεις.

Το σύγχρονο αστικό περιβάλλον έχει οικονομική βάση και στοχεύει στην υπεραξία. Αρχιτεκτονική και μόδα εντάσσονται σε αυτό το πλαίσιο και ακολουθούν τους κανόνες της αγοράς. Για την αρχιτεκτονική οι κανόνες αυτοί ενθαρρύνουν τον σχεδιασμό καταστημάτων μόδας, τα οποία όμως λειτουργούν ως χώροι βίωσης του νεοαστικού τρόπου ζωής, αφού αντικατοπτρίζουν και προωθούν τις συνήθειες, συμπεριφορές και επιθυμίες του σύγχρονου ανθρώπου. Αρχιτεκτονική και ένδυση αλλάζουν τον τρόπο με τον οποίο άνθρωποι ντύνονται και κινούνται στην πόλη και δίνουν την δυνατότητα διαμόρφωσης ταυτοτήτων.

Πολλές φορές η παραπάνω σχέση συνεργασίας ανάμεσα στους δύο κλάδους κρύβει ρόλους «θύτη» και «θύματος». Η αρχιτεκτονική τάσσεται στην υπηρεσία των βιομηχανιών ένδυσης, εξυπηρετώντας αυστηρά το κέρδος τους, παράγοντας χώρους που φιλοξενούν εμπορεύματα και πολλές δόσεις φαντασμαγορίας. Στην ουσία όμως τόσο η αρχιτεκτονική όσο και η ένδυση αποτελούν «θύματα» του καπιταλισμού και της κατανάλωσης. Η αρχιτεκτονική και η ένδυση, λοιπόν είναι κλάδοι που όχι μόνο βρίσκονται σε συνθήκες όσμωσης, αλλά αποτελούν κοινά εργαλεία του οικονομικού συστήματος για την ενίσχυση της κατανάλωσης. Η τελευταία σχετίζεται όλο και περισσότερο με την μορφή και την λειτουργία της πόλης και την διαμόρφωση της αστικής κουλτούρας, μετασχηματίζοντας τον αστικό χώρο και αλλάζοντας τον τρόπο με τον οποίο αυτός βιώνεται.

βιβλία

- Skin+Bones: Parallel Practices in Fashion and Architecture - Brooke Hodge / the museum of contemporary art, Los Angeles, California, 2000 published by Thames and Hudson Ltb London, UK, 2006
- Anatomia della moda : il corpo, i luoghi, l'arte, il cinema / Hélène Blignaut. - Milano : F. Angeli, (2005)
- L'ABITO COME ARCHITETTURA DEL CORPO / AUT. GIULIA SALVAGGIO
- La voce della moda / Anna Panicali. - Firenze : Le lettere, [2005]
- Anna-chronique : un diario di moda / di Anna Piaggi & Karl Lagerfeld
- Fashion : a history from the 18. to the 20. century : the Collection of the Kyoto costume institute / [Akiko Fukai ... et al.]. - Koln : Taschen, 2006
- Fashion designers sketchbooks / by Hywel Davies
- Richard Senett, Η τυραννία της οικειότητας
- Jodidio Philip, "Architecture Now", Tachen 2001
- "Με την σκέψη στην αρχιτεκτονική, δεκαπέντε συν πέντε κείμενα" Gianfranco Ferre
- Zaha Hadid: The complete buildings and projects - Aaron Betsky / Thames and Hudson Ltb London, UK, 1998
- Absolutely Fabulous - Ruth Hanisch / Prestel, 2006
- Kenneth Frampton, Μοντέρνα Αρχιτεκτονική
- Marc Wigley, White Walls, designer dresses: The Fashioning of Modern Architecture
- Victoria and Albert Museum, 400 years of fashion
- E. H. Gombrich, "Το χρονικό της τέχνης", Μορφωτικό ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας
- Folds Bodies and Blobs: Collected Essays - Greg Lynn / Series books- by - Architects/ La lettre vole Inc. Βρυξέλλες 1998
- Κωνσταντόπουλος Η. " ένας αιώνας καταστημάτων", Θέματα Χώρου και Τεχνών , 31 / Steele J. Architecture Today, εκδόσεις Phaidon 1997
- Extreme Beauty: the BODY transformed - Metropolitan Museum of Art/ New York 2001
- Hussein Chalayan - Groninger Museum / NAI Puplichers, Groninger, the Netherlands, 2005
- The Fashion Of Architecture - Bradley Quinn / Oxford BERG, UK, 2003
- Techno Fashion - Bradley Quinn/ Oxford BERG, UK, 2002
- Η αρχιτεκτονική στη σύγχρονη εποχή - Παναγιώτης Τουρνικιώτης/ Εκδόσεις Futura , Αθήνα , 2006
- A Guide to Archigram 1961 - 74 / Academy Editions, London, 1994
- Theories and Manifestoes of Contemporary Architecture - Charles Jencks and Karl Kropf / Academy Editions, 1997
- Kinetic Architecture - William Zuk and Roger H. Clark / Litton Educational Inc. 1970
- Dictionary of Architecture - James Stevens Curl / Oxford University Press, 1999

αρχιτεκτονικά περιοδικά

- Architectural Design Volume 76, no 6 - Architextiles / Guest - edited by Marc Garcia
- Architectural Design Volume 76, no 1 - Manmade Modular Megastructures/ Guest- edited by Ian Abley and Jonathan Schwinge
- Architectural Design January 2005 - 4d space: Interactive Architecture / Guest edited by Lucy Bullivant
- El Croquis 109 and 110 double issue - Herzog and Meuron 1998 - 2002: the nature of artifice / Madrid 2003
- Αρχιτεκτονικά θέματα 41/2007 - Αρχιτεκτονική στην Κύπρο / Ορεστη Β. Δουμάνη
- Architectural Design December 2010 / τεύχος Fashion and architecture
- DOMUS, Απρίλιος 2001/ Prada reinvents Fashion
- DOMUS, Νοέμβριος 2001 / Ando and Armani
- Το Βήμα, 10-02-02 / “η γλώσσα της μόδας” Χριστίνα Κουκλούρη
- Το βήμα, 17-03-02 / “το μουσείο και το πολυκατάστημα”, Χριστίνα Κουκλούρη
- Christian Dior, Ταχυδρόμος, τεύχος 279, Ιούλιος 2005

δημοσιεύσεις και συνεντεύξεις σε έντυπα

- “Chalayan Taps into the Modern World” - Melissa Drier, WWD magazine, 19 - 10 - 2005
- “Material Whirl” - Clare Dowdy, The Telegraph, 31 - 05 - 2008
- “when is dress like a house?” - Rhiannon Harries, The independent, 20 - 04 - 2008
- “ Deadly Night Shades” - Jess Cartner- Morley, The Guardian, 03 - 03 - 2008
- “Deconstructing Hussein ” - Susan Irvine, The Telegraph, 05 - 12 - 2001

διαλέξεις φοιτητών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

- 4η διάσταση - Σωτηρόπουλος Δημήτρης και Τσονίδης Αλέξανδρος, ΕΜΠ 2008/62
- Αρχιτεκτονική και φορητή κατοικία : από την νομαδική φύση του ανθρώπου και την εμφάνιση των νομαδικών φυλών στη “δυτικοποίηση” του νομαδισμού και τη νέα εκδοχή του: από το χαρακτήρα της φορητής κατοικίας στις αρχές του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού - Καλλιόπη Γερακιού και Εύα Νοτοπούλου, ΕΜΠ 2006/ 102
- Λίγο μετά το ένδυμα, λίγο πριν το κτίριο - Σοφία Κιούση, ΕΜΠ 2005/123
- Αρχιτεκτονική η νέα μόδα - Μαρκοπούλου Αθανασία - Χριστίνα 2005/148
- ο αρχιτέκτονας πίσω από τον σχεδιαστή μόδας Chalayan - Ανδreas Ιωαννίδης, Λάουρα - Μαρία Φωτίου 2008/133
- περιπλάνηση στην πόλη σαν καταναλωτής - Αγγελική - Βασιλική Σιδέρη
- σχέση Αρχιτεκτονικής και Μόδας βίοι παράλληλοι - Μπιτσαβάς Παναγιωτής φεβρουάριος 2010

διαλέξεις φοιτητών του Politecnico di Milano

- Abiti fuori moda : quattro episodi di libera creativitа' tra arte e design / Chiara Galeazzi , tesi di laurea
- Yves Saint Laurent e Mondrian: una tela sul muro, un quadro che vive / Anna Maria Colombo, tesi di laurea
- Geometrie della moda, geometrie dell'architettura : l'esempio di Gianni Versace / Marcello Mosesso, tesi di laurea

διαδικτυακοί χώροι

- <http://www.husseinchalyan.com>
- <http://www.showstudio.com>
- <http://www.lucyorta.com>
- <http://www.wikipedia.org>
- <http://www.youtube.com>
- <http://www.swarovskisparkles.tv>
- <http://www.tiffanys.com>
- <http://www.style.com>
- <http://www.missbloom.com>
- <http://www.iht.com>
- <http://www.designboom.com>
- <http://www.historyfashion.com>
- <http://www.i-dmagazine.com>
- <http://www.metropolismag.com>
- <http://www.fashioncapital.co.uk>
- <http://www.elegante-lifestyle.com>
- <http://www.costume.osu.edu>
- <http://www.world-architecture.com>
- <http://www.galinsky.com>
- <http://www.gianfrancoferre.com>
- <http://www.greatbuildings.com>
- <http://www.nytimes.com>
- <http://www.arcspace.com>
- <http://www.focusmag.com>
- <http://www.taschen.com>
- <http://www.chanel-mobileart.com>
- <http://www.vogue.co.uk>
- <http://wearforwhere.tumblr.com>

πηγές εικόνων

σελίδα 10

- εικόνα 1 <http://www.trekearth.com>
- εικόνα 2 <http://tro-ma-ktiko.blogspot.com>
- εικόνες 3, 5 <http://visiteurope.gr>
- εικόνα 4 <http://digitalschool.minedu.gov.gr>
- εικόνες 9,8 <http://karenswhimsy.com>
- εικόνα 6 <http://rosaliegilbert.com>
- εικόνα 7 <http://crazyman1.wikispaces.com>

πηγές εικόνων

σελίδα 11

- εικόνες 1-10 <http://www.trenddelacreme.com>
- εικόνα 11 skin+bones parallars
- εικόνες 12-14 <http://dualite.wordpress.com>

σελίδα 13

- εικόνα 1 <http://www.cfa.ilstu.edu>
- εικόνα 2 <http://www.fanfiction.net>
- εικόνα 3 <http://www.artistikrezo.com>
- εικόνες 4,5,7,8 <http://en.wikipedia.org/wiki/Crinoline>
- εικόνα 6 <http://mcnallyfamilyalbum.blogspot.gr>
- εικόνα 9 http://en.wikipedia.org/wiki/The_Crystal_Palace

σελίδα 20

- εικόνα 1 όλες οι εικόνες της συλλογής της Louise Goldin
άνοιξη καλοκαίρι 2007 είναι από το site <http://forums.thefashionspot.com>
- εικόνα 2 <http://lightcolorsound.blogspot.gr>
- εικόνα 3 <http://www.you-stylish-barcelona-apartments.com>
- εικόνα 4 <http://marbellastyle.wordpress.com>
- εικόνα 5 <http://www.missbloom.gr>
- εικόνα 6 <http://www.anothermag.com>

σελίδα 21

- εικόνα 1 όλες οι εικόνες της συλλογής του Marchesa φθινόπωρο- χειμώνας 2008 είναι από το site <http://www.trendhunter.com>
- εικόνα 2 όλες οι εικόνες της συλλογής του Jean Pierre Braganza με όνομα Jean Pierre SS12 είναι από το site <http://blackmarketmag.wordpress.com>
- εικόνα 3 <http://robertmars.blogspot.gr>
- εικόνα 4 <http://www.highsnobette.com>
- εικόνες 5,6 <http://www.edition20.com>

πηγές εικόνων

115

σελίδα 22

- εικόνα 1 <http://www.pleatfarm.com>
- εικόνα 2 <http://designmuseum.org>
- εικόνα 3 <http://fashionlover.com>
- εικόνα 4 <http://www.arcspace.com>
- εικόνα 5 <http://www.houstonista.com>
- εικόνα 6 <http://www.dezeen.com>
- εικόνα 7 <http://www.elle.com>
- εικόνα 8 προσωπικό αρχείο
- εικόνα 9 <http://lingerissimi.com>

σελίδα 23

- εικόνα 1 <http://www.designboom.com>
- εικόνα 2 <http://thecuttingclass.com>
- εικόνα 3 <http://wearforwhere.tumblr.com>

σελίδα 27

- εικόνα 1 <http://www.floorature.com>
- εικόνα 2 <http://www.jbdesign.it>
- εικόνα 3 <http://www.thedecobook.com>

σελίδα 32

- εικόνες 1,2,3 <http://laurawoolner.blogspot.gr>
- εικόνα 4 <http://cruststation.wordpress.com>

σελίδα 36

- εικόνα 1 <http://www.chictip.com>
- εικόνα 2 <http://architect.com>
- εικόνα 3 <http://viewfrommadrid.blogspot.gr>
- εικόνα 4 <http://www.arqpres.com>
- εικόνα 5 <http://hello.bauldoff.com>
- εικόνα 6 <http://southbrooklynpost.com>
- εικόνα 7 <http://www.vihreatvaatteet.com>
- εικόνα 8 <http://drumofglass.blogspot.gr>
- εικόνες 9, 10 <http://helenhh.wordpress.com>
- εικόνα 11 <http://rapidnovelty.blogspot.gr>
- εικόνα 12 <http://fishmonkey.blogspot.gr>

πηγές εικόνων

σελίδα 37

εικόνα 1 <http://www.kent.edu>εικόνες 2,3, <http://annsfashionstudio.blogspot.gr>εικόνα 4 <http://blogger.lookonline.com>εικόνα 5 <http://www.vogue.co.uk>

σελίδα 41

εικόνες 1,2

<http://myspacestudiodesign.blogspot.gr>εικόνα 3 <http://housevariety.blogspot.gr>εικόνες 4,5 <http://politecture.wordpress.com>εικόνα 6 <http://johnansell.wordpress.com>εικόνα 7 <http://arttattler.com>εικόνα 8 <http://www.luxsure.fr>εικόνα 9 <http://www.wired.com>εικόνα 10 <http://www.dhub.org>

σελίδα 45

εικόνες 1,5,8 <http://paperpursuits.blogspot.gr>εικόνα 2 <http://www.art.highlandschools.org.uk>εικόνα 3 <http://www.apfn.net>εικόνα 4 <http://blogs.starbulletin.com>

εικόνες 6,7,8,9

<http://www.silverscreenmodiste.com>εικόνα 10 <http://www.realbollywood.com>εικόνα 11 <http://www.guardian.co.uk>εικόνα 12 <http://usgirl.info>εικόνα 13 <http://www.poshgirlvintage.com>εικόνα 14 <http://www.fashionencyclopedia.com>

εικόνα 15 όλες οι εικόνες της συλλογής της Luana Jardim είναι από το site

<http://www.pedestrian.tv>εικόνα 16 <http://www.ivarhagendoorn.com>

εικόνα 17

<http://architecturefortheblogofit.blogspot.gr>**πηγές εικόνων**

σελίδα 46

εικόνα 1 <http://www.fabsugar.com>εικόνα 2 <http://goldenwestclothing.wordpress.com>εικόνα 3 <http://ghettoingenuity.wordpress.com>εικόνα 4 <http://theremina.tumblr.com>εικόνες 5,6,7 <http://naimoka.com>εικόνα 8 <http://rosemarygeorge.tumblr.com>εικόνα 9 <http://lamaladietropicale.blogspot.gr>

σελίδα 49

εικόνα 1 <http://fr.urbarama.com>εικόνα 2 <http://digilander.libero.it>εικόνα 3 <http://www.pushpullbar.com>εικόνα 4 <http://www.tumblr.com>εικόνα 5 <http://saggioarchitettura.blogspot.gr>

σελίδα 50

εικόνα 1 <http://fashiondeviant.com>εικόνες 2,3 <http://www.coolhunting.com>εικόνα 4 <http://teagantall.blogspot.gr>εικόνα 5 <http://beautyisdiverse.com>εικόνα 6 <http://donatellafinelli.altervista.org>εικόνα 7 <http://lurvemag.tumblr.com>εικόνα 8 <http://forums.thefashionspot.com>εικόνα 9 <http://girlsguidetoparis.com>εικόνα 10 <http://teacupsandcouture.com/>

σελίδα 53

εικόνα 1 <http://fashion.telegraph.co.uk>εικόνα 2 <http://rkpfe0910.wordpress.com>εικόνα 3 <http://www.wallpaper.com>εικόνα 4 <http://www.powerhousemuseum.com>εικόνες 5,6 <http://pingmag.jp>εικόνα 7 <http://gerardc66.free.fr>εικόνα 8 <http://kalliaswonderland.blogspot.gr>

εικόνα

9 <http://oregongardenjuniorgardeners.blogspot.gr>**πηγές εικόνων**

σελίδα 57

εικόνα 1 Όλες οι εικόνες προέρχονται

από το site <http://blog.daum.net>εικόνα 2 <http://howdone.info>εικόνα 3 <http://pingmag.jp>

σελίδα 61

εικόνες 1,2

<http://fashion-smoothie.blogspot.gr>εικόνα 3 <http://www.mimoo.eu>εικόνα 4 <http://architect.com>

σελίδα 65

εικόνες 1,2 όλες οι εικόνες είναι από το

site <http://styleskilling.com>

εικόνες

3,4 <http://www.missfashionnews.com>

σελίδα 66

εικόνες 1,2 <http://ro.wikipedia.org>εικόνα 3 <http://stylerumor.com>εικόνα 4 <http://theneave.com>εικόνα 5 <http://explow.com>εικόνα 6 <http://fiercerthanyou.com>

πηγές εικόνων

σελίδα 68

εικόνες 1,3,4 <http://www.zpistole.com>
 εικόνα 2 <http://www.ourstage.com>
 εικόνα 5 <http://samsensibility.blogspot.gr>
 εικόνες 6,7 <http://www.todayandtomorrow.net>
 εικόνα 8
<http://justanotherfashionblogxo.blogspot.gr>
 εικόνα 9 <http://www.benjaminakanarekblog.com>
 εικόνα 10 <http://boysoprano.tumblr.com>
 εικόνες 11,13,15
<http://www.shop-vintage-clothing.com>
 εικόνα 12 <http://shrimptoncouture.blogspot.gr>
 εικόνα 14 <http://www.theluxechronicles.com>
 εικόνα 16 <http://theredlist.fr>

σελίδα 69

εικόνες 1,2 <http://drumofglass.blogspot.gr>
 εικόνα 3 <http://www.domusweb.it>
 εικόνα 4 <http://www.forthosewhonotice.com>

σελίδα 72

εικόνες 1,3 <http://miista.com>
 εικόνες 2,4
<http://fashionmagazinemodels.blogspot.gr>
 εικόνα 5 <http://arttattler.com>
 εικόνα 6 <http://drawingarchitecture.tumblr.com>
 εικόνα 7 <http://www.gardenvisit.com>
 εικόνα 8 <http://lauriepearsallluque.blogspot.gr>
 εικόνα 9
<http://historyofourworld.wordpress.com>
 εικόνα 10 <http://www.metmuseum.org>
 εικόνα 11 <http://joelledolcebebe6.blogspot.gr>
 εικόνα 12 <http://dressindresses.com>
 εικόνα 13 <http://umbamomba.com>
 εικόνα 14 <http://paulandleah-stone.blogspot.gr>

πηγές εικόνων

σελίδα 75

εικόνα 1 <http://www.encyclopedia.com>
 εικόνα 2 <http://www.veech-vma.com>
 εικόνα 3 <http://www.veech-vma.com>
 εικόνα 4 <http://strawberige.blogspot.gr>
 εικόνα 5 <http://martinasatoriova.buzznet.com>
 εικόνα 6 <http://thebarewall.blogspot.gr>
 εικόνα 7 <http://couturecarrie.blogspot.gr>
 εικόνα 8 <http://wowmary.wordpress.com/>
 εικόνα 9 <http://drumofglass.blogspot.gr>
 εικόνες 10,11 <http://pingmag.jp>

σελίδα 80

εικόνα 1 <http://www.craftscollection.dk>
 εικόνα 2 <http://moodychameleon.blogspot.gr>
 εικόνα 3 <http://elemenop123.blogspot.gr>
 εικόνα 4 <http://www.theabjerg.com>
 εικόνα 5 <http://claremcgarrigle.blogspot.gr>
 εικόνα 6 <http://en.werft11.com>
 εικόνα 7 <http://www.theabjerg.com>
 εικόνα 8 <http://hilde-leiss.de>
 εικόνα 9 <http://www.designboom.com>
 εικόνα 10 <http://www.creativefluff.com>
 εικόνα 11 <http://starworksgroup.com>
 εικόνα 12 <http://www.greendump.net>
 εικόνα 13 <http://adesignproject.wordpress.com>
 εικόνα 14 <http://www.homemagz.com>
 εικόνα 15 <http://www.pabaac.beniculturali.it>
 εικόνα 16 <http://www.flickr.com>
 εικόνα 17 <http://houseofanais.onsugar.com>
 εικόνες 18,19 <http://observers.france24.com>
 εικόνα 20 <http://cubeme.com>

πηγές εικόνων

σελίδα 83

εικόνα 1 <http://www.fashioninstallation.com>
 εικόνα 2 <http://we-make-money-not-art.com>
 εικόνα 3 <http://www.theselby.com>
 εικόνα 4 <http://www.lostateminor.com>

σελίδα 85

Όλες οι εικόνες του κεφαλαίου κινητή
 αστικοποίηση – Lucy Orta είναι από το site
<http://www.studio-orta.com>

σελίδα 87

εικόνα 1 <http://dpi.studioxx.org>
 εικόνα 2 <http://www.found-nyc.com>
 εικόνα 3 <http://www.cibicworkshop.com>
 εικόνα 4 <http://kristinesamson.tumblr.com>

σελίδα 92

εικόνα 1 <http://lamutamou.com>

σελίδα 93

εικόνες 1,3,4 <http://www.tiffany.com>
 εικόνα 2 <http://fashletic.wordpress.com>
 εικόνες 5,6 <http://www.melissa.com.br>
 εικόνες 7,8 <http://www.lacoste.com/>
 εικόνες 9,11 <http://www.unitednude.com/>
 εικόνα 10 <http://origamiblog.com>

σελίδα 94

εικόνα 1 <http://tooklookbook.com>
 εικόνα 2 <http://www.nitrolicious.com>
 εικόνα 3 <http://www.style.com>
 εικόνα 4 <http://www.sunraines.com>
 εικόνα 5 <http://thisistotaltrash.blogspot.gr>
 εικόνα 6 <http://desmitten.wordpress.com>

πηγές εικόνων

σελίδα 99

εικόνες 1,3,4

http://cadenceandclementine.blogspot.gr

εικόνα 2 http://ash-nyr.blogspot.gr

εικόνα 5http://www.fashiontraveler.com

εικόνα 6http://toddeberle.com

εικόνα 7http://www.oneeyeland.com

εικόνα 8http://www.galinsky.com

εικόνα 9http://beyondtrend.blogspot.gr

εικόνα 10http://blog.eoffice.net

εικόνα 11http://www.servcorp.net

εικόνα 12http://uschanel.net/

εικόνα 13http://uschanel.net/

εικόνα 14http://architourist.pbworks.com

εικόνα 15http://cubeme.com

εικόνες 16,17,19http://www.archicentral.com

εικόνες 18,20http://www.core77.com

σελίδα 103

εικόνα 1http://lynnandhorst.blogspot.gr

εικόνα 2http://petrole.tumblr.com

εικόνες 3,4http://www.dezeen.com

σελίδα 104

εικόνες 1,3http://www.123people.se

εικόνα 2http://www.wilsonartcontract.com

εικόνα 4http://www.fashion-lifestyle.net

σελίδα 105

εικόνα 1http://www.britannica.com

εικόνα 2http://boingboing.net

εικόνα 3http://www.fashion-lifestyle.net

πηγές εικόνων

σελίδα 106

εικόνα 1http://petrole.tumblr.com

εικόνες 2,3,5http://www.mediaruimte.be

εικόνα 4http://forums.thefashionspot.com

εικόνα 6http://explow.com

εικόνα 7http://usedmagazine.co.uk

σελίδα 107

εικόνα 1http://dilsahdesigndiary.blogspot.gr

εικόνα 2,3http://www.mediaruimte.be

εικόνα 4http://commons.wikimedia.org

σελίδα 108

εικόνες 1,2http://www.yatzer.com

εικόνα 3http://arttattler.com

εικόνα 4http://facesofdesign.com

εικόνα 5http://www.dailyicon.net

σελίδα 109

εικόνα 1http://www.talk2myshirt.com

εικόνα 2,3http://popgloss.com

εικόνα 4,5http://www.flickr.com

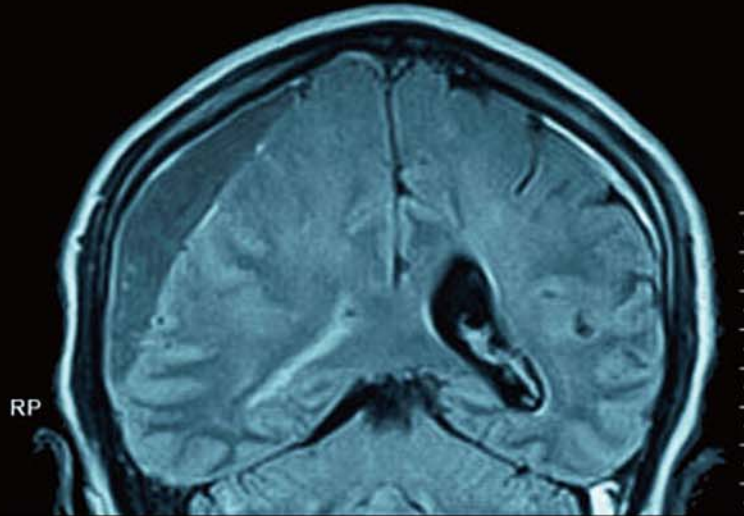
ευχαριστίες

Τελειώνοντας αυτό το τεύχος θα ήθελα να ευχαριστήσω την υπεύθυνη καθηγήτρια αυτής της διάλεξης Μελίτα Εμμανουήλ, αφενός για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε, όταν δέχτηκε να είναι υπεύθυνη στην διάλεξή μου και αφετέρου για την διαθεσιμότητά της, τις καίριες παρατηρήσεις της και τις φιλολογικές της διορθώσεις. Επιπλέον θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Δημήτρη Σεβαστάκη για τις συμβουλές και τις παρατηρήσεις του.

**"dressmaking is the architecture of movement, nothing is more important in a dress than its construction."
Pierre Balmain**

**As a human being,
member of society,
you must clearly state
your mind. It's a
responsibility. It is
the way you identify
yourself otherwise
you don't know who
you are and why you
are here.**

10cm

D/E
TP 0
A97.7
SL 5.0
FoV 195*
192*256

RP

Η αρχιτεκτονική και η ένδυση αποτελούν βασικά συστατικά ενός τόπου και η παρουσία τους είναι εμφανής στην καθημερινότητά του. Η σχέση τους που εντοπίζεται από τα αρχαία χρόνια είναι έκδηλη και στη σύγχρονη εποχή. Οι δύο κλάδοι αντιμετωπίζονται ως εργαλεία μετάφρασης των σύγχρονων αστικών χωροκοινωνικών μεταβολών και παρουσιάζουν σύγκλιση σε διάφορους τομείς της κοινωνικοοικονομικής πραγματικότητας. Οι δύο αυτοί κλάδοι του πολιτισμού προσαρμόζονται και αντικατοπτρίζουν τις ραγδαίες κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές μεταβολές, δημιουργώντας συνθήκες αλληλεπίδρασης και όσμωσης ανάμεσά τους. Αυτή η όσμωση εντοπίζεται σε επίπεδο σχεδιασμού και ιδέας, μεθόδων κατασκευής, επικοινωνίας και συναλλαγής με το περιβάλλον τους.

Στόχος της μελέτης είναι η προσέγγιση των σχέσεων αρχιτεκτονικής και ένδυσης, η οποία και διερευνάται μέσα από την παρουσίαση έργων αρχιτεκτόνων και σχεδιαστών ενδυμάτων. Επιχειρείται η αναγνώριση και τεκμηρίωση των σημείων σύγκλισης αρχιτεκτονικής και ένδυσης, η οποία αφορά σε συγκεκριμένους τομείς και περιγράφει την δυναμικότητα της μεταξύ τους σχέσης στα πλαίσια αυτών. Επειδή τις τελευταίες δεκαετίες η αρχιτεκτονική και η ένδυση έχουν συνάψει σχέσεις συνεργασίας στην συνέχεια της εργασίας αναζητείται η επιρροή της σχέσης αυτής στην διαμόρφωση της κοινωνικοοικονομικής πραγματικότητας.

φωτογραφία εξωφύλλου

φωτογράφος Dominique Charriau/WireImage.com

φωτογραφία οπισθοφύλλου

<http://www.Comme des Garçons.com>